

พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

โดย
นางสาวจันจิรา แก้วขวัญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา

อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

โดย
นางสาวจันจิรา แก้วขวัญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

APPROPRIATE SOCIAL NETWORK BEHAVIOR OF SECONDARY SCHOOL
STUDENTS IN MUANG SONGKHLA PROVINCE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Arts (COMMUNITY PSYCHOLOGY)
Department of Psychology and Guidance
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2018
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

57256307 : จิตวิทยาชุมชน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม, การควบคุมตนเอง, การเลียนแบบเพื่อน, การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว, การได้รับแรงสนับสนุนจากโรงเรียน

นางสาว จันจิรา แก้วขวัญ: พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อาจารย์ ดร. นงนุช โรจนเลิศ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ 3) ศึกษาการควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 383 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One –Way ANOVA) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียนมีการควบคุมตนเองอยู่ในระดับมาก ส่วนการเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน และพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2. พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามเพศ ระดับชั้น จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามการพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือนพบว่าไม่แตกต่างกัน

3. การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน การเลียนแบบเพื่อน การควบคุมตนเอง และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ร่วมกันเป็นตัวทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนได้ ร้อยละ 48.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

57256307 : Major (COMMUNITY PSYCHOLOGY)

Keyword : APPROPRIATE SOCIAL NETWORK BEHAVIOR, SELF-REGULATION, IMITATION BEHAVIOR FROM FRIENDS, SOCIAL SUPPORT FROM FAMILY, SOCIAL SUPPORT FROM SCHOOL

MISS JANJIRA KAEWKHWAN : APPROPRIATE SOCIAL NETWORK BEHAVIOR OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN MUANG SONGKHLA PROVINCE THESIS ADVISOR : NONGNUCH ROTJANALERT, Ed.D.

The purposes of this research were 1) to study the level of appropriate Social Network behavior, self-regulation, imitation behavior from friends, social support from family and social support from school of students 2) to compare appropriate Social network behavior, sex, educational level, living condition, the average income of student and number of social network user and 3) to study self-regulation, imitation behavior from friends, social support from family and social support from school as the affect to appropriate social network behavior. The subjects were 383 students of secondary school students in Muang district, Songkhla province. Derived by a stratified random sampling technique. Instrument used to collect data was questionnaires constructed by the researcher. Data was expressed as percentage, mean, and standard deviation. The statistical analysis was performed by t-test, One-Way ANOVA and stepwise multiple regression analysis.

The results of this research were as follows:

1. Self-regulation was at high level social support from family, social support from school and appropriate Social Network behavior were at moderate level.

2. Appropriate Social Network behavior of students as classified by, sex, educational level, number of social network user was different with statistical significance at .05. However, when it was classified by living condition, the average income of student was not significantly different.

3. Social support from school, imitation behavior from friends, self-regulation and social support from family, predicted the appropriate Social Network behavior of students at percentage of 48.0 with statistical significance of .05.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ดร. นงนุช โรจนเลิศ และ อาจารย์ ดร. อรุณปรีดิ์ เกิดในมงคล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย รวมทั้งรองศาสตราจารย์ ดร. นवलฉวี ประเสริฐสุข ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร. นพมาศ เครือสุวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ส่งผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. นุชนาฏ ใจดำรงค์ อาจารย์ ดร. เกศินี บุญช่วย และ อาจารย์ เอกญา แววกักดี ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย สำหรับการทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชนทุกท่านที่ให้ความรู้ คำแนะนำและประสบการณ์อันมีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณครอบครัวและเพื่อน ๆ ที่ให้คำแนะนำและกำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ครู นักเรียนโรงเรียนมหาวชิราวุธ โรงเรียนวรนาวิเฉลิม และโรงเรียน นวมินทราชูทิศ ทักษิณ ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บข้อมูลการวิจัย ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัย จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ความสำเร็จและคุณประโยชน์ที่เกิดจากการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ขออุทิศแด่ครูบาอาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีความรักความเมตตาต่อผู้วิจัย จนประสบความสำเร็จดังปรารถนาทุกประการ

จันจิรา แก้วขวัญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ปัญหาการวิจัย.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	9
ขอบเขตการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	13
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์.....	16
1.1 ความหมายของเครือข่ายสังคมออนไลน์.....	16
1.2 เครือข่ายสังคมออนไลน์.....	17
1.3 ประเภทของเครือข่ายสังคมออนไลน์.....	19
1.4 แนวคิดที่เกี่ยวกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม.....	21
1.5 ข้อมูลโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา.....	40
2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการควบคุมตนเอง.....	42

2.1 ความหมายของการควบคุมตนเอง.....	42
2.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเอง	43
2.3 วิธีการควบคุมตนเอง	46
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม	48
3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ	49
3.1 ความหมายของพฤติกรรมการณ์เลียนเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์	49
3.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ	50
3.3 พฤติกรรมการณ์เลียนแบบของวัยรุ่นกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์	53
3.4 แนวทางป้องกันปัญหาพฤติกรรมการณ์เลียนแบบของวัยรุ่น	54
3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบเพื่อนกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่าง เหมาะสม.....	55
4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงสนับสนุนทางสังคม	57
4.1 ความหมายของแรงสนับสนุนทางสังคม.....	57
4.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว	58
4.3 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน.....	62
4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวกับการใช้เครือข่ายสังคม ออนไลน์อย่างเหมาะสม	67
4.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนกับการใช้เครือข่ายสังคม ออนไลน์อย่างเหมาะสม	68
กรอบแนวคิดในการวิจัย	69
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	70
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
2. ตัวแปรที่ศึกษา.....	72
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	73

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	78
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	80
6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
สัญลักษณ์ที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย.....	83
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน	84
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง	85
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้.....	87
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ได้แก่ การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน.....	92
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	95
สรุปผลการวิจัย	96
อภิปรายผลการวิจัย.....	97
ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้.....	105
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	106
รายการอ้างอิง.....	107
ภาคผนวก	117
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	118
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยรายชื่อ.....	135
ประวัติผู้เขียน	146

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงจำนวนประชากร.....	70
ตารางที่ 2	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน ระดับชั้น และเพศ ของนักเรียน	71
ตารางที่ 3	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับ ในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้.....	84
ตารางที่ 4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรม การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมโดยรวมและรายด้าน ของกลุ่มตัวอย่าง.....	85
ตารางที่ 5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการควบคุมตนเอง การเล่นแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง	86
ตารางที่ 6	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ของนักเรียน จำแนกตามเพศ.....	87
ตารางที่ 7	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น.....	87
ตารางที่ 8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรม การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การพักอาศัย	88
ตารางที่ 9	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามการพักอาศัย.....	88
ตารางที่ 10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรม การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน	89

ตารางที่ 11	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน.....	89
ตารางที่ 12	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้.....	90
ตารางที่ 13	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้.....	90
ตารางที่ 14	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้.....	91
ตารางที่ 15	แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน และพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน.....	92
ตารางที่ 16	แสดงการวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ได้แก่ การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและ การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน.....	93

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันการสื่อสารนับเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นในการดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมากโดยการสื่อสารเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึก การแสดงความคิดเห็น การแลกเปลี่ยนข้อมูล หรือความรู้ต่าง ๆ รวมถึงการแสดงทัศนคติออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ถึงวัตถุประสงค์หรือความต้องการของตนเอง การพัฒนารูปแบบการสื่อสารให้มีความทันสมัย ทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตทำให้การสื่อสารในโลกถูกเชื่อมโยงกันผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและทำให้ผู้คนสามารถสื่อสารกันได้ทั่วโลกซึ่งปัจจุบันระบบอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่มีการเชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายทั่วโลกจึงได้รับความนิยมอย่างรวดเร็วในปัจจุบันและมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนา ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้งานมากขึ้นกลุ่มคนที่ใช้งานการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น นักธุรกิจ คนทำงาน นักเรียน นักศึกษา หรือคนทั่วไป นำมาใช้ในการรับส่งข้อมูล การค้นหาข้อมูล ศึกษาหาความรู้ การติดตามข่าวสาร ความบันเทิง เป็นต้น โดยสามารถรับรู้ข่าวสารได้หลากหลายช่องทางทั้งเฟซบุ๊ก (Facebook), ทวิตเตอร์ (Twitter), ไลน์ (Line), อินสตาแกรม (Instagram) และยูทูป (Youtube) เป็นต้น การสื่อสารที่มีความสะดวก และรวดเร็วย่อมมีผลกระทบทั้งผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นตามมาผลดี เช่น สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างสะดวกรวดเร็ว สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้หลากหลายช่องทางมากยิ่งขึ้น เป็นต้น ผลเสีย เช่น อาจก่อให้เกิดภัยทางสังคม เกิดการล่อลวง การฆ่าข่มขืน การช้อโกง การก่ออาชญากรรม การได้รับข้อมูลที่ผิดหรือรับสื่อที่ไม่เหมาะสมสำหรับเยาวชน เป็นต้น

เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) เป็นเว็บที่ให้คุณสามารถสร้างเครือข่ายการสื่อสารโดยการสร้างบัญชีรายชื่อของตนเองขึ้นมาและสามารถติดต่อกับบัญชีรายชื่อของคุณคนอื่น ๆ ได้บนเครือข่ายสังคมออนไลน์สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลต่าง ๆ ประสพการณ์ กิจกรรม หรือความสนใจที่เหมือนกันผ่านระบบอินเทอร์เน็ตโดยการรู้จักกันเป็นทอด ๆ และเชื่อมโยงกันโดยผู้ใช้งานเป็นผู้โพสต์เล่าเรื่องราวส่วนตัวของตนเอง เช่น ชีวิตประจำวัน การเรียน เรื่องราวที่สนใจ การท่องเที่ยว กิจกรรมครอบครัว เป็นต้น ผู้ใช้งานสามารถเลือกที่จะใช้งานผ่านระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์รูปแบบที่ตนเองสนใจได้โดยเลือกใช้งานให้เหมาะสมกับความต้องการหรือวัตถุประสงค์ของการใช้งาน เช่น โพสต์ลงบนเฟซบุ๊ก (Facebook) เพื่อลงรูปภาพ วิดีโอ หรือการแชร์ข่าวสารต่าง ๆ

หรือกิจกรรมที่ตนเองสนใจให้ผู้อื่นที่อยู่ในสังคมออนไลน์ได้รับรู้ โดยบริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ มักจะประกอบไปด้วยการแชท ส่งข้อความ ส่งอีเมล วิดีโอเพลง อับโหลดรูป บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เป็นที่นิยมในปัจจุบันได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook), ไลน์ (Line), ทวิตเตอร์ (Twitter), อินสตราแกรม (Instagram) เป็นต้น (โธธ โซเชียล, 2560)

โธธ โซเชียล (Thoth Zocial) ซึ่งเป็นบริษัทวิเคราะห์ข้อมูลโซเชียลมีเดีย ได้ทำการศึกษาวิจัยข้อมูลสถิติการใช้โซเชียลมีเดีย (Social Media) ตลอดปี 2016 ถึงเดือนพฤษภาคม 2017 ในประเทศไทย พบว่า มีจำนวนผู้ใช้งานเฟซบุ๊ก (facebook) ถึง 47 ล้านคน เพิ่มขึ้นจำนวนร้อยละ 15 จำนวนผู้ใช้อินสตราแกรม (Instagram) มีจำนวน 11 ล้านคน เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 41 และจำนวนผู้ใช้ไลน์ (LINE) มีจำนวน 41 ล้านคน ส่วนทวิตเตอร์(Twitter) มีอัตราการเติบโตมากที่สุดในทุกประเภทโซเชียลมีเดียในประเทศไทย โดยมีจำนวนผู้ใช้ 9 ล้านคน เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 70 (Thoth Zocial, 2560)

วีอาร์โซเชียล (We Are Social) ซึ่งเป็นบริษัททำการศึกษาวิจัยด้านโซเชียลมีเดีย ได้ทำการศึกษาวิจัยผู้ใช้โซเชียลมีเดียในเดือนมกราคม ปี 2017 พบว่า ในประเทศไทยมีผู้ใช้โซเชียลมีเดีย มากเป็นอันดับ 7 ของโลก คิดเป็นร้อยละ 67 โดยคนไทยใช้เวลากับโซเชียลมีเดีย เฉลี่ยวันละ 2.48 ชั่วโมงอยู่ในลำดับที่ 12 ของโลกและมีผู้ใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นอันดับ 8 ของโลก ด้วยจำนวน 46,000,000 คนกลุ่มคนที่เข้าใช้งานส่วนใหญ่มีอายุ 18-34 ปี จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นว่ากลุ่มผู้ใช้งานส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นไปจนถึงคนวัยทำงาน และมีจำนวนผู้ใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มจะมีผู้ใช้งานเพิ่มสูงขึ้นในทุกปี (We Are Social, 2560)

สถิติจากการสำรวจข้อมูลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2561 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติผลการสำรวจผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นรายภาคในปีพ.ศ. 2560 พบว่า กรุงเทพมหานครมีผู้ใช้ร้อยละ 74.5 รองลงมา คือ ภาคกลางร้อยละ 57.9 ภาคใต้ร้อยละ 52.5 ภาคเหนือร้อยละ 45.5 และต่ำที่สุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 42.5 และในปีพ.ศ. 2561 พบว่า กรุงเทพมหานครมีผู้ใช้ร้อยละ 77.5 รองลงมา คือ ภาคกลางร้อยละ 62.5 ภาคใต้ร้อยละ 56.1 ภาคเหนือร้อยละ 49.0 และต่ำที่สุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 46.2 จากการเปรียบเทียบข้อมูลรายภาคพบว่า มีอัตราผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นทุกภาค (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561)

ผลการสำรวจลักษณะและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ในปีพ.ศ. 2561 เพศชายมีการใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ 57.8 และเพศหญิงมีการใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ 55.9 และการใช้งานอินเทอร์เน็ตตามกลุ่มอายุในปีพ.ศ. 2557-2561 พบว่ากลุ่มอายุ 15-24 ปีมีการใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุดร้อยละ 91.4 รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 25-34 ปีร้อยละ 84.4 กลุ่มอายุ 6-14 ปีร้อยละ 69.6 กลุ่มอายุ 35-49 ปีร้อยละ 62.1 และในกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไปมีเพียงร้อยละ 21.2 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561)

การพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยมากขึ้นทำให้มีอัตราผู้ใช้งานเพิ่มสูงขึ้นในทุกปี และการพัฒนาโทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ตรุ่นใหม่ ๆ ให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นสามารถทำงานได้หลากหลายรูปแบบพร้อมทั้งมีความละเอียดมากขึ้นสามารถรองรับข้อมูลได้ใกล้เคียงหรือเสมือนการทำงานกับคอมพิวเตอร์และยังสะดวกในการพกพาสามารถทำงานได้ทุกที่ทุกเวลา ผู้ใช้งานจึงหันมาให้ความสนใจและเลือกใช้งานบนโทรศัพท์มือถือมากขึ้นเพราะมีแอปพลิเคชันที่ทำให้ใช้งานสะดวกเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายโดยผู้ใช้งานสามารถพิมพ์งาน รับส่งข้อมูล ส่งงาน ส่งข้อความ หรือคลิปเสียง รูปภาพวิดีโอ สามารถตัดต่อและตกแต่งภาพได้ และจากสถิติดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าผู้ใช้งานส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชนที่มีอายุ 15-24 ปี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559) สะท้อนให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนเหล่านี้มีการเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ ๆ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้อย่างง่ายดายและใช้เวลาไปกับการใช้งานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นเวลานาน โดยนายแพทย์ พนม เกตุมาน ได้กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านความสัมพันธ์ของพ่อแม่หรือคนในครอบครัวจะไม่ค่อยสนิทสนมคลุกคลีกับพ่อแม่ พี่น้องเหมือนเดิม แต่จะสนใจเพื่อนมากกว่า จะใช้เวลากับเพื่อนนาน ๆ มีกิจกรรมนอกบ้าน มีความสามารถในทักษะสังคม การสื่อสารเจรจามากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่ามีความสอดคล้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นที่ให้ความสนใจกับเพื่อนหรือคนในโลกออนไลน์มากกว่าผู้คนที่อยู่ในชีวิตจริงหรืออยู่ด้วยกัน หากขาดการควบคุมตนเองและให้คำแนะนำจากคนในครอบครัวรวมถึงโรงเรียนที่ให้ความรู้และส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และอีกทั้งช่วงวัยรุ่นเป็นวัยที่สนใจเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อนมาก อาจจะมีพฤติกรรมการชักชวนหรือการเลียนแบบเพื่อน หากใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แบบไม่ได้ยับยั้งชั่งใจก็อาจจะส่งผลเสียตามมา เพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

จากการสำรวจข้อมูลการใช้อินเทอร์เน็ตของสำนักงานสถิติแห่งชาติในช่วงระยะเวลา 10 ปี ระหว่างปี 2550-2559 ในภาคใต้ พบว่า จังหวัดสงขลามีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดและในปี 2559 มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด คือ 778,363 คิดเป็นร้อยละ 55.24 โดยกลุ่มผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่นอายุ 15-24 ปี และมีอัตราการเพิ่มสูงขึ้นทุกปี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559)

กระทรวงศึกษาธิการได้มีการผลักดันและส่งเสริมให้โรงเรียน ครูมีการใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ให้เป็นเครื่องมือในการเรียน การสอน โดยสามารถนำเครื่องมือออนไลน์ที่มีอยู่บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดเป็นเครือข่ายและเกิดความร่วมมือกันระหว่างครูกับครู นักเรียนกับครู เครือข่ายในการเรียนการสอนของครูและนักเรียน ได้แก่ การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น ยูทูป เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ เป็นต้น ใช้ในด้านการค้นหาข้อมูล และสืบค้นแหล่งความรู้ต่าง ๆ หรือการค้นหาข้อมูลเพื่อทำการบ้านส่งครู การติดต่อสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียนในการแลกเปลี่ยนความรู้หรือแสดงความคิดเห็น หรือการส่งงาน ติดตามงาน เป็นต้น (สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน, 2560)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.) จัดโครงการนักสื่อสารสร้างสรรค์ ไอเดียสุขภาพ (คิดดีไอเดียง่าย) เปลี่ยนสังคมด้วยพลังสื่อรุ่นใหม่ของกลุ่มละครมาหา ศูนย์สื่อสารเด็กไทย เพื่อสร้างนักสื่อสารสร้างสรรค์สุขภาพผ่านการผลิตสื่อสร้างสรรค์ และการสื่อสารชุมชนพื้นที่ปฏิบัติการภาคใต้ด้วยพลังของเด็กและเยาวชนกว่า 7 จังหวัด และผู้ว่าราชการ จังหวัดสงขลา ทรงพล สวัสดิ์ธรรม กล่าวว่า จังหวัดสงขลาได้มียุทธศาสตร์ 15 วาระสู่การขับเคลื่อน สงขลาเมืองแห่งการเรียนรู้และสร้างสรรค์ ที่พร้อมเปิดพื้นที่สร้างสรรค์ในหลายสองเล “สงขลา มหาสนุก” ซึ่งถือเป็นการร่วมกันขับเคลื่อนให้เกิดพื้นที่สร้างสรรค์ โดยเยาวชนรุ่นใหม่ของภาคใต้ ในการคิดสร้างสรรค์สื่อ สร้างคนรุ่นใหม่ไปพร้อมกับการทำหน้าที่ของพลเมืองที่ดี ตระหนักรู้ รับผิดชอบต่อชีวิตที่เรียกว่า 3 ดี คือ สื่อดี พื้นที่ดี และภูมิดี (ผู้จัดการออนไลน์, 2560)

ดังนั้นจะเห็นว่า จังหวัดสงขลาเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่เล็งเห็นความสำคัญและกำลังขับเคลื่อน พัฒนาสื่อที่สร้างสรรค์ โดยการร่วมมือกับเยาวชนบรรณารักษ์สื่อสร้างสรรค์ และเป็นแหล่งข้อมูลแห่งการเรียนรู้ของเยาวชนรุ่นใหม่ หากเด็กและเยาวชนมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม โดยมีการพิจารณาไตร่ตรองรวมถึงตรวจสอบข้อมูลในการรับสื่ออย่างมีสติมีการควบคุมตนเองหรือยับยั้งชั่งใจ ใช้งานให้เกิดประโยชน์และใช้งานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสมอาจจะไม่เกิดผลเสียหรือเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ซึ่งสอดคล้องกับ (นุชรรัตน์ ขวัญคำ, 2550) กล่าวว่า ลักษณะการใช้ อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นปัจจุบันมีการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์และเริ่มมีความรุนแรง ก่อให้เกิดรูปแบบการดำเนินชีวิตแบบใหม่ที่มีแนวโน้มหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว และ จะให้ความสนใจกับบุคคลอื่นที่อยู่ในสังคมออนไลน์มากกว่าซึ่งมีผลทำให้เกิดช่องว่างระหว่างคน ในครอบครัว ความรักและความผูกพันลดน้อยลง

การมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมนั้นต้องอาศัยทั้งปัจจัยภายใน ตนเอง และปัจจัยภายนอก ซึ่งปัจจัยภายในตนเองนั้น ได้แก่ การควบคุมตนเอง คือ การที่บุคคล เป็นผู้ดำเนินการในการพัฒนาหรือปรับปรุงพฤติกรรมด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกเป้าหมาย หรือวิธีการดำเนินการเพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมายนั้น(อนันท์ งามสะอาด, 2554) และ วิธีการที่สามารถ ทำให้ตนเองเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยมีเป้าหมาย การวางแผนเงื่อนไขเพื่อให้เกิด การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (สุจิตรา โนมะยา, 2555)

ดังนั้นผู้วิจัยเล็งเห็นว่า การควบคุมตนเองจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ถ้าหากนักเรียน ได้รับข้อมูลหรือข่าวสารต่าง ๆ ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์นักเรียนควรพิจารณาไตร่ตรองและ ตรวจสอบข้อเท็จจริงของข้อมูลข่าวสารนั้นอย่างละเอียดรอบคอบ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่นก่อนที่จะส่งต่อข้อมูลนั้นให้กับบุคคลอื่น ๆ บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ และ นักเรียนควรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง หากนักเรียนต้องการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในการสืบค้นข้อมูลเพื่อการศึกษา หรือใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารกับเพื่อน รวมถึงใช้เพื่อความบันเทิง

นักเรียนควรจัดสรรเวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมและไม่ให้กระทบกับการเรียน การดำรงชีวิตของนักเรียน และที่สำคัญที่สุดนักเรียนควรใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายนอกที่เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เช่น การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม จากครอบครัวและการได้รับแรงสนับสนุนจากโรงเรียน โดยพฤติกรรมเปลี่ยนแบบเพื่อน อัมพร เบญจพลพิทักษ์ กล่าวว่า การเลียนแบบนั้นเป็นเรื่องปกติ แต่ต้องมีเงื่อนไข คือ ต้องเปลี่ยนแบบ ในสิ่งที่ถูกต้อง หากไม่ถูกต้อง ไม่สร้างสรรค์ จะกลายเป็นปัญหาสังคม และอาจมีปัญหในเรื่องของการคิด ขาดประสบการณ์ชีวิตที่ตีพอ ขาดต้นแบบที่ดี สิ่งเหล่านี้ทำให้ไม่สามารถปรับตัวให้เหมาะสม พอมีการชักจูงก็ทำให้หลงเชื่อง่าย แต่การเลียนแบบบางครั้งก็เกิดจากการสะสมเด็กมักดูสื่อทีวี หรือ อินเทอร์เน็ตที่แฝงความรุนแรงทำให้รู้สึกด้านชา (สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ, 2560)

พฤติกรรมเปลี่ยนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่น พบว่า วัยรุ่น เป็นวัยที่กำลังอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคม ดังนั้นนักเรียนจะต้อง การเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม และจะรู้สึกสนิทสนมกับเพื่อนมากที่สุด เพราะมีความรู้สึกเชื่อใจ และวางใจ และต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ๆ และการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ก็สามารถทำให้นักเรียนมีความสนิทสนมกับเพื่อน รวมถึงสามารถมองเห็นกิจกรรม ความสนใจ หรือความชื่นชอบของ เพื่อนที่โพสต์ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์รูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างง่ายดาย และทำให้นักเรียน เกิดความรู้สึกอยากเป็นในแบบที่เพื่อนเป็นหรืออยากได้อยากมีเหมือนเพื่อน ๆ จนเกิดพฤติกรรม การเลียนแบบเพื่อน หรือเป็นการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ เพื่อให้ได้เข้ากลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับพราวณา เวียงคำ (2557) กล่าวว่า เพื่อนเป็นบุคคลที่ทำให้ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกไว้วางใจและเชื่อใจ เพื่อนจึงมี อิทธิพลทำให้เกิดพฤติกรรมคล้อยตามและกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมออกมาในรูปแบบต่าง ๆ

การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สามารถทำให้นักเรียน มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม โดยครอบครัวสามารถอบรมสั่งสอน นักเรียนให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในทุก ๆ ด้าน รวมถึงส่งเสริมให้นักเรียนให้มีการใช้เครือข่ายสังคม ออนไลน์อย่างเหมาะสม การที่สมาชิกในครอบครัวคอยช่วยเหลือกันทั้งในด้านการเงิน และจิตใจ กล่าวคือ คอยให้ทุนสนับสนุนจนเจือกัน มีความผูกพันกัน คอยดูแลเอาใจใส่เกื้อกูลกันและกัน ให้คำปรึกษาให้กำลังใจกัน และให้การยอมรับกันโดยปราศจากเงื่อนไข (เฮ้าส์, 1985, อ้างถึงใน อัครสรา สถาพรวงษา, 2551) ซึ่งในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมนั้นต้องอาศัย แรงสนับสนุนจากครอบครัวทั้งทางด้านวัตถุ สิ่งของ และเงินสำหรับใช้จ่ายค่าอุปกรณ์หรือค่าใช้จ่าย อินเทอร์เน็ต อีกทั้งการให้คำแนะนำในการใช้ อบรมสั่งสอน รวมถึงคอยเป็นที่ปรึกษาในเวลา ที่นักเรียนต้องการความคิดเห็นจากพ่อแม่ หรือคนในครอบครัว เช่น ในการสืบค้นข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ

การใช้งานเพื่อความบันเทิง หรือคำแนะนำในการแสดงพฤติกรรมบางอย่างของนักเรียนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นต้น และอีกทั้งการได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว โรงเรียน ครู อาจารย์ ในการใช้เทคโนโลยีหรือการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยครอบครัวมีส่วนสำคัญในการสร้างความเข้าใจ หรือมีข้อตกลงเบื้องต้นร่วมกันเพื่อกำหนดกติกาการใช้งานและผู้ปกครองควรมีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัว (ชลธิชา จุ้ยนาม, 2558) และสอดคล้องกับ อารีย์กุล (2553, อ้างถึงในจิราภรณ์ สำเภาทอง, 2561) ที่กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ หล่อหลอม ปลุกฝังเจตคติ และฝึกฝนทักษะของชีวิตที่สำคัญที่จะนำไปใช้เป็นรูปแบบของการดำรงชีวิตจริงในอนาคต ขณะเดียวกันก็เป็นช่วงระยะเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน โดยมีปัจจัยจากสภาพแวดล้อมเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องและกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ความรัก ความผูกพันและสัมพันธ์ภายในครอบครัวจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยเป็นเกาะคุ้มครอบ ป้องกันการคุกคามจากสังคมและสิ่งแวดล้อมภายนอก

อีกหนึ่งปัจจัยหลักที่สำคัญที่หล่อหลอมให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีลักษณะอันพึงประสงค์ รวมถึงมีวิจารณญาณในการเลือกรับสื่อหรือในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมนั้น คือ การที่นักเรียนได้รับการปลูกฝังและอบรมสั่งสอนจากครู อาจารย์หรือได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากโรงเรียน โดยมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยตลอดจนมีการสอนและให้ความรู้ คำแนะนำในเรื่องการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตนเองและผู้อื่นโดยนักเรียนสามารถนำความรู้นั้นไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับบุคคลในโลกออนไลน์ ทั้งที่รู้จักและไม่รู้จักโดยไม่ให้กระทบหรือเดือดร้อนกับตนเองหรือผู้อื่น เช่นไม่ให้กระทบกับการเรียน หรืออนาคตของนักเรียน เป็นต้น

การสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน คือ การที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในรูปแบบต่าง ๆ กับแหล่งเอื้ออำนวยทางสังคมของตน เช่น ครูอาจารย์ เพื่อน ได้รับความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือด้านวัตถุ สิ่งของ ข้อมูลข่าวสาร และความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานประกอบด้วย การถ่ายทอดข้อมูลสาระสำคัญที่ทำให้ผู้รับเชื่อว่ามีคนเอาใจใส่และมีความรักความหวังดี และรู้สึกว่าคุณค่า เป็นที่ยอมรับในสังคม และเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นประโยชน์แก่สังคม ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้มุ่งเน้นให้นักเรียนมีสมรรถนะที่สำคัญและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยให้สถานศึกษาเป็นผู้ให้แนวทางในการเรียนและการใช้ชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ประกอบกับการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้นต้องคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน โดยครูมีบทบาทในการทำหน้าที่เป็นผู้สอนและให้คำแนะนำในการใช้โซเชียลมีเดียในการเรียนการสอนในโรงเรียน(โซเชี่ยลมีเดียสื่อสร้างสรรค์เพื่อการศึกษา, 2560) ดังนั้นสรุปได้ว่า ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมในโรงเรียนนั้นต้องอาศัยการให้ข้อมูลความรู้ และให้คำแนะนำ ปรึกษา

หรือชี้แนะการใช้งานที่ถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่นักเรียน โดยการสร้างความรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยี และสร้างองค์ความรู้ในการวิเคราะห์ วิพากษ์ สถานการณ์หรือเหตุการณ์ ที่ถูกต้องเหมาะสม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าตัวแปรที่กล่าวมาข้างต้น ได้แก่ การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน อาจส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับปธานิ จ้อยรอด (2553) กล่าวว่า การได้รับตัวแบบจากเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนจากครู และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากสื่อจะสามารถทำให้นักเรียนใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้อย่างมีวิจารณญาณ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าปัจจัยภายในตนเอง และปัจจัยภายนอกดังกล่าวข้างต้นอาจจะเป็นตัวแปรที่ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมได้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรการควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน ซึ่งอาจจะมีผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษานักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาเป็นวัยที่เริ่มมีความคิดเห็นเป็นของตนเอง มีความต้องการอิสระและมีสังคมมากขึ้น ซึ่งจากสถิติวัยมัธยมศึกษาเป็นกลุ่มที่ใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์สูงที่สุด โดยนักเรียนในวัยนี้สามารถใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ง่าย เนื่องจากผู้ปกครองเริ่มให้อิสระมากขึ้น เริ่มมีโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ หรือแท็บเล็ต เป็นอุปกรณ์ส่วนตัวและสามารถใช้บริการร้านค้าที่ให้บริการคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านการศึกษา ด้านความบันเทิง และด้านการติดต่อสื่อสารได้อย่างสะดวกมากขึ้น และกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยศึกษาเป็นนักเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ โรงเรียนวรนารีเฉลิม และโรงเรียนนวมินทราชูทิศทักษิณ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะความรู้และการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียน การสอน ตลอดจนมุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยทั้ง 3 โรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ และมีนักเรียนเป็นจำนวนมาก เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตั้งอยู่ในพื้นที่เขตอำเภอเมืองสงขลา ซึ่งค่อนข้างเป็นแหล่งชุมชนเมืองที่มีความเจริญและสามารถเข้าถึงสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ได้อย่างสะดวกสบาย เนื่องจากทางโรงเรียนมีสื่ออุปกรณ์หรือเทคโนโลยีการเรียนที่ทันสมัย รวมถึงบริเวณใกล้ ๆ โรงเรียนมีผู้ประกอบการร้านค้าเกี่ยวกับการให้บริการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต อีกทั้งนักเรียนที่อาศัยอยู่หอพักก็สามารถเข้าใช้บริการได้อย่างสะดวก

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีปัจจัยหลายด้านที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เช่น การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน

แรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน ซึ่งความสัมพันธ์หรือสภาพแวดล้อมที่นักเรียนได้รับจากสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อาจจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

ดังนั้นจากการศึกษาข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา โดยผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยที่มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด โดยผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม โดยศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้และศึกษาตัวแปรทางจิตวิทยา ได้แก่ การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางให้แก่ผู้ที่ศึกษา เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง และครูนำไปพัฒนาเพื่อป้องกันและส่งเสริมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้
3. เพื่อศึกษาการควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

ปัญหาการวิจัย

1. พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลาอยู่ในระดับใด

2. พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา เมื่อจำแนกตาม เพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

3. การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา หรือไม่อย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลาที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน

2. นักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลาที่มีระดับชั้นต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน

3. นักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลาที่มีการพักอาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน

4. นักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลาที่มีค่าใช้จ่ายที่ได้นักเรียนได้รับในแต่ละเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน

5. นักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลาที่มีจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน

6. การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมหาวชิราวุธ โรงเรียนวรนารีเฉลิม และโรงเรียนนวมินทราชูทิศทักษิณ มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 9,197 คน (ระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา กลุ่มสาระสนเทศ สนผ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

2. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมหาวชิราวุธ โรงเรียนวรนารีเฉลิม และโรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane) ที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 383 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากรจำแนกตามโรงเรียน ระดับชั้น และเพศ

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่

3.1.1.1 เพศ จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

3.1.1.1.1 เพศชาย

3.1.1.1.2 เพศหญิง

3.1.1.2 ระดับชั้น จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

3.1.1.2.1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

3.1.1.2.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.1.1.3 การพักอาศัยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

3.1.1.3.1 อาศัยอยู่กับพ่อหรือแม่

3.1.1.3.2 อาศัยอยู่หอพักกับเพื่อน

3.1.1.3.3 อาศัยอยู่กับญาติหรือคนรู้จัก

3.1.1.4 ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

3.1.1.4.1 ต่ำกว่า 3,000 บาท

3.1.1.4.2 ตั้งแต่ 3,000 – 5000 บาท

3.1.1.4.3 มากกว่า 5,000 บาทขึ้นไป

3.1.1.5 จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

3.1.1.5.1 จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ 1 เครือข่าย

3.1.1.5.2 จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ 2-3 เครือข่าย

3.1.1.5.3 จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ 4-5 เครือข่าย

3.1.2 การควบคุมตนเอง

3.1.3 การเลียนแบบเพื่อน

3.1.4 การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว

3.1.5 การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน

3.2 ตัวแปรตามได้แก่ พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง สังคมหรือการรวมตัวกันสร้างความสัมพันธ์ของกลุ่มคนในรูปแบบหนึ่ง ผู้คนสามารถทำความรู้จัก แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันเรื่องราวประสบการณ์หรือกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน รวมไปถึงมีการโต้ตอบ แชท ส่งข้อความ วิดีโอ เพลง อับโหลดรูปและอื่น ๆ ผ่านการเชื่อมโยงกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook), ไลน์ (Line), ทวิตเตอร์ (Twitter), ยูทูบ (Youtube) และอินสตราแกรม (Instagram)

2. พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม หมายถึง การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร แชท สนทนา ตอบโต้ แสดงความคิดเห็น สืบค้นข้อมูล นำเสนอข้อมูลหรือแชร์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ข้อความ ภาพ วิดีโอ เป็นต้น โดยการพิจารณาไตร่ตรอง อย่างรอบคอบ มีการตรวจสอบข้อมูล หรืออ้างอิงแหล่งที่มา และเป็นข้อมูลที่ทันสมัยหรือเป็นปัจจุบัน มีความถูกต้องและเหมาะสม โดยเมื่อเผยแพร่ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์แล้วไม่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ให้เกิดความเสียหายหรือเดือดร้อน ในงานวิจัยนี้พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ประกอบไปด้วย

2.1 ด้านการศึกษา คือ การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการหาความรู้ ได้แก่ การอ่านบทความ การดูคลิปวิดีโอการเรียนการสอนหรือองค์ความรู้ต่าง ๆ การสืบค้นข้อมูล การโพสต์บทความหรือข้อมูลข่าวสารด้านการเรียน การรับส่งข้อมูลด้านการเรียน การส่งงานระหว่างเพื่อนหรือระหว่างครูผู้สอน ทำรายงานกลุ่มโดยการสร้างกลุ่มส่วนตัวการแบ่งปันข้อมูล (Share) หรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาหรือวิชาการ

2.2 ด้านความบันเทิง คือ การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการทำกิจกรรมหรือผ่อนคลาย ได้แก่ การโพสต์ข้อความ การโพสต์ภาพส่วนตัวหรือภาพกิจกรรมต่าง ๆ การเล่นเกม การฟังเพลง การดูหนัง การโพสต์คลิปวิดีโอ การถ่ายทอดสด (Live) การแบ่งปันคลิปวิดีโอเพลง(share) การรับหรือส่งภาพถ่าย เข้ากลุ่มที่สนใจผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์รูปแบบต่าง ๆ การดาวน์โหลดข้อมูล

2.3 ด้านการติดต่อสื่อสาร คือ การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการพูดคุย ได้แก่ การแชทสนทนา (chat) การโต้ตอบ อัปเดตสถานะ (Status) การแสดงความคิดเห็น (Comment) การส่งข้อความ การส่งสติ๊กเกอร์โต้ตอบแทนคำพูด การโทรผ่านเฟซบุ๊ก (Facebook) หรือโทรผ่านไลน์ (Line) การถ่ายทอดสด (Live) การสร้างกลุ่ม (Group) หรือเข้ากลุ่ม (Join Group) เพื่อติดต่อสื่อสารกัน

3. จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ หมายถึง จำนวนการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ประเภท เฟซบุ๊ก (Facebook), ไลน์ (Line), ทวิตเตอร์ (Twitter), ยูทูบ (Youtube) หรืออินสตราแกรม (Instagram)

4. การควบคุมตนเอง หมายถึง การยับยั้งชั่งใจตนเองเพื่อไม่ให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยการควบคุมตนเองให้แสดงออก หรือกระทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เคารพกฎกติกาของสังคม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง สามารถดูแลตนเองได้โดยไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน ได้แก่ การพิจารณาไตร่ตรองข้อมูลข่าวสารอย่างละเอียดรอบคอบ รับผิดชอบต่อในงานที่ได้รับมอบหมาย ส่งงานตรงเวลา และสามารถจัดสรรเวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ให้เหมาะสม

5. การเลียนแบบเพื่อน หมายถึง กระบวนการที่บุคคลสังเกตพฤติกรรมของบุคคลต้นแบบ หรือตัวแบบ และนำมาเปลี่ยนแปลง หรือนำมาดัดแปลงพฤติกรรม โดยเลียนแบบเนื่องจากเห็นว่าจะสามารถนำไปสู่ผลในทางบวก แต่หากเป็นผลในทางลบก็จะหลีกเลี่ยง หรือเกิดความสนใจอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกิดจากการเห็นเพื่อนทั้งที่รู้จักและไม่รู้จักในเครือข่ายสังคมออนไลน์จนเกิดความสนใจอย่างเดียวกันหรือการปฏิบัติตัวตามต้นแบบในเครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้แก่ การใช้ภาษาในการสื่อสาร การแต่งกายตามกระแสนิยมที่ถูกโพสต์ลงบนเครือข่ายสังคม การอยากได้อะไรก็ตามต้นแบบ

6. การได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการปฏิบัติจากครอบครัว ในด้านการอบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านข้อมูล ข่าวสาร เวลา แรงงาน เงิน วัสดุสิ่งของ หรือการส่งเสริมสนับสนุนทางด้านจิตใจ ความอบอุ่น ได้แก่ การซื้อโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ หรือซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ หรือการให้เงินในการจ่ายค่าอินเทอร์เน็ตหรือค่าบริการร้านอินเทอร์เน็ต การเป็นต้นแบบในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ การให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ การให้คำแนะนำในการคัดกรองข่าวสาร การตักเตือนเมื่อโพสต์หรือแสดงความคิดเห็นไม่เหมาะสม และการกำหนดระยะเวลาในการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์

7. การได้รับแรงสนับสนุนจากโรงเรียน หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการปฏิบัติจากครู หรือผู้บริหารของโรงเรียนในการส่งเสริมให้นักเรียนมีสมรรถนะและมีลักษณะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ได้แก่ การสนับสนุนสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีในด้านการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ให้ความรู้ ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ การอบรมสั่งสอนด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ให้คำแนะนำปรึกษาการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในช่องทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ และการส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของโรงเรียนในโอกาสต่าง ๆ

8. นักเรียน หมายถึง นักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ โรงเรียนวรรณาริเฉลิม และโรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน เพื่อเป็นประโยชน์แก่ พ่อแม่ โรงเรียน หรือครู อาจารย์ ในการส่งเสริมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต่อไป

2. เป็นแนวทางในการส่งเสริมการจัดกิจกรรม หรือจัดอบรมพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแก่นักเรียน

3. เป็นแนวทางให้แก่โรงเรียน ครู อาจารย์นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนด้านการศึกษา หรือส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในด้านการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแก่นักเรียนต่อไป เพื่อเป็นประโยชน์แก่นักเรียน

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนและประกอบการศึกษาวิจัยดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์
 - 1.1 ความหมายของเครือข่ายสังคมออนไลน์
 - 1.2 เครือข่ายสังคมออนไลน์
 - 1.3 ประเภทของเครือข่ายสังคมออนไลน์
 - 1.4 ชนิดของเครือข่ายสังคมออนไลน์
 - 1.5 แนวคิดที่เกี่ยวกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
 - 1.5.1 ความหมายของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
 - 1.5.2 ประโยชน์และโทษของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
 - 1.5.3 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
 - ด้านการศึกษา ด้านความบันเทิงและด้านการสื่อสาร
 - 1.5.3.1 เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา
 - 1.5.3.2 เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิง
 - 1.5.3.3 เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการสื่อสาร
 - 1.5.3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่น
 - 1.5.3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
 - 1.5.3.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา
 - 1.5.3.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิง
 - 1.5.3.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการติดต่อสื่อสาร
 - 1.5.3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน ได้แก่ เพศ ระดับชั้น
การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวน
เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้
- 1.6 ข้อมูลโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการควบคุมตนเอง
 - 2.1 ความหมายของการควบคุมตนเอง
 - 2.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเอง
 - 2.3 วิธีการควบคุมตนเอง
 - 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับการควบคุมตนเอง
3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ
 - 3.1 ความหมายของพฤติกรรมการเลียนแบบ
 - 3.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ
 - 3.3 พฤติกรรมการเลียนแบบของวัยรุ่นกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
 - 3.4 แนวทางป้องกันปัญหาพฤติกรรมการเลียนแบบของวัยรุ่น
 - 3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับการเลียนแบบเพื่อน
4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงสนับสนุนทางสังคม
 - 4.1 ความหมายของแรงสนับสนุนทางสังคม
 - 4.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว
 - 4.2.1 ความหมายของแรงสนับสนุนจากครอบครัว
 - 4.2.2 แหล่งของแรงสนับสนุนทางสังคม
 - 4.2.3 ประเภทของการสนับสนุนทางสังคม
 - 4.2.4 ประเภทของการสนับสนุนจากครอบครัว
 - 4.2.5 ลักษณะของแรงสนับสนุนทางสังคม
 - 4.3 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน
 - 4.3.1 ความหมายของแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน
 - 4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว
 - 4.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์

1.1 ความหมายของเครือข่ายสังคมออนไลน์

ภัทรา เรืองสวัสดิ์ (2553) ให้ความหมายว่า เว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network Site: SNS) คือ เว็บไซต์ที่ปัจเจกบุคคลได้กระทำการต่าง ๆ

- ดังนี้
- 1) สร้างข้อมูลส่วนตัวบนพื้นที่สาธารณะหรือกึ่งสาธารณะภายในระบบที่มีขอบเขต
 - 2) เชื่อมต่อรายการต่าง ๆ ของผู้ใช้ที่ยอมให้มีการแบ่งปันข้อมูลไปยังบุคคลต่าง ๆ ที่ติดต่อสื่อสารกัน
 - 3) สามารถเข้าชมและกีดขวางรายการเชื่อมของบุคคลอื่นภายในระบบได้ธรรมชาติ และการตั้งชื่อของการเชื่อมต่อเหล่านี้จะมีความหลากหลาย

ภัชภา จิตศรีณยูกุล (2553) ให้ความหมายของ เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Online Social Network) หมายถึง สังคมหรือการรวมตัวสร้างความสัมพันธ์ของกลุ่มคนรูปแบบหนึ่งที่ปรากฏบนอินเทอร์เน็ตที่เรียกว่าชุมชนออนไลน์ (Community Online) ซึ่งมีลักษณะเป็นสังคมเสมือน (Virtual Community) สังคมเสมือนนี้เป็นการให้ผู้คนสามารถทำความรู้จัก แลกเปลี่ยนความคิด แบ่งปันประสบการณ์ร่วมกัน และเชื่อมโยงกันไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง โดยมีการขยายตัวผ่านการสื่อสารกันอย่างเป็นเครือข่าย เช่น เว็บไซต์ (Website), เฟซบุ๊ก(Facebook), ยูทูบ(Youtube), ทวิตเตอร์ (Twitter) เป็นต้น

อรุณรัตน์ ศรีชูศิลป์ (2554) กล่าวว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) หมายถึง สังคมที่เน้นการแบ่งปัน การแชร์กัน ของสิ่งที่ตัวเองมี โดยเขียนโพสต์ลงบนบล็อก (Blog) หรือ รูปแบบการนำเสนอข้อมูลบนเว็บไซต์ต่าง ๆ ในเว็บไซต์ที่ให้คุณเข้ามามีส่วนรวมจำนวนมาก

สุธัญรัตน์ ใจจันทร์ (2554) กล่าวว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) หมายถึง การที่บุคคลสามารถแลกเปลี่ยน แบ่งปันประสบการณ์ ข้อมูล หรือกิจกรรมต่าง ๆ รวมไปถึงมีการโต้ตอบระหว่างผู้คนโดยในแต่ละเว็บไซต์อาจมีการให้บริการที่แตกต่างกันออกไป

เสาวภาคย์ แผลมเพ็ชร (2557:5) ได้ให้ความหมาย เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง สังคมออนไลน์ที่มีการเชื่อมโยงกันเพื่อสร้างเครือข่ายในการตอบสนองความต้องการทางสังคม มีเป้าหมาย และความต้องการบางอย่างร่วมกัน เป็นรูปแบบของเว็บไซต์ในการสร้างเครือข่ายสังคม โดยให้บริการผ่านหน้าเว็บและเชื่อมโยงกันกับความสนใจของผู้อื่นในรูปแบบบริการเครือข่ายสังคม

ปิยวัฒน์ เกตุวงศา และศุทธิดา ชนวนวัน(2558:19) กล่าวว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง ช่องทางในการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การพูดคุยตอบโต้กันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร รวมไปถึงการแบ่งปันสื่อต่าง ๆ

คันธรส ชำนาญกิจ และจาริณี อิวชานนา (2558) กล่าวว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ มีโครงสร้างสังคมประกอบด้วยบุคคลหรือองค์กรต่าง ๆ เชื่อมต่อถึงกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนหรือ

แบ่งปันข้อมูลร่วมกันผ่านสิ่งที่เรียกว่า สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) หมายถึง สื่อดิจิทัลหรือซอฟต์แวร์ที่ทำงานอยู่บนพื้นฐานของระบบเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ตที่เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการทางสังคมที่มีผู้สื่อสารจัดทำขึ้น โดยที่ผู้จัดทำขึ้นเองหรือพบเจอสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวต่าง ๆ เหตุการณ์ บทความ ประสิทธิภาพ รูปภาพ วิดีโอและเพลง แล้วนำมาแบ่งปันเนื้อหา ข้อมูล ข่าวสาร และประสบการณ์และพูดคุยให้ผู้ใช้ในออนไลน์ในเครือข่ายของตนได้รับรู้ทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง กับคนที่อยู่ในสังคมเดียวกันได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพรวมถึงการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ตัวอย่างสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้ในการแลกเปลี่ยน เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook), ทวิตเตอร์ (twitter), กูเกิล (Google+), อินสตราแกรม (Instagram), ไลน์ (Line) เป็นต้น

โดยสรุป เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง สังคมหรือการรวมตัวกันสร้างความสัมพันธ์ของกลุ่มคนในรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะเป็นสังคมเสมือนผู้คนสามารถทำความรู้จัก แลกเปลี่ยนความคิด แบ่งปัน เรื่องราวประสบการณ์หรือกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน รวมไปถึงมีการโต้ตอบส่งข้อความกันผ่านการเชื่อมโยงกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

1.2 เครือข่ายสังคมออนไลน์

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้รวบรวมเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมไว้ดังนี้

1.2.1 อินสตราแกรม (Instagram) คือ การบริการบนอินเทอร์เน็ตบริการหนึ่งที่จะช่วยให้เราสามารถติดต่อสื่อสารกัน โดยผ่านการทำกิจกรรม คือ การโพสต์รูปภาพ โพสต์คลิปวิดีโอ ถามตอบในเรื่องที่สนใจ (ปาจริย์ เขาวนศิริ, 2558)

1.2.2 ไลน์ (Line) หมายถึง แอปพลิเคชันสำหรับการสนทนาบนอุปกรณ์การสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ เช่น สมาร์ทโฟน คอมพิวเตอร์ และแท็บเล็ต (Tablet) ผู้ใช้สามารถสื่อสารด้วยการพิมพ์ข้อความ จากอุปกรณ์การสื่อสารเครื่องหนึ่งไปสู่อีกเครื่องหนึ่งไลน์ได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถหลากหลายเพื่อรองรับการใช้งานของผู้ใช้หลาย ๆ ด้าน จุดเด่นที่ทำให้ไลน์แตกต่างกับแอปพลิเคชันสำหรับการสนทนาในรูปแบบอื่น ๆ คือ รูปแบบของสติ๊กเกอร์ (Sticker) ที่แสดงอารมณ์และความรู้สึกของผู้ใช้ที่หลากหลายลักษณะและบทบาทของไลน์มีลักษณะเฉพาะที่สร้างความแตกต่างอย่างเด่นชัดจากแอปพลิเคชันตระกูลสนทนาอื่น ๆ และเป็นช่องทางการสื่อสารที่ผู้ใช้เลือกเป็นสมาชิก โดยสามารถสรุปลักษณะเฉพาะต่าง ๆ ของไลน์ได้ดังนี้

1.2.2.1 เป็นการสื่อสาร 2 ทาง (Two-way Communication) ไลน์เป็นการสื่อสารโดยตรงจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารโดยผู้ส่งสารสามารถส่งข้อความ รูปภาพ เอกสาร หรือข้อมูลข่าวสาร ตามวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารเพื่อก่อให้เกิดการรับรู้ และพฤติกรรมที่ผู้ส่งสารต้องการ เช่น การสนทนากับเพื่อน การส่งรูปภาพ การส่งข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมการขายของสินค้าเพื่อการตลาด

เป็นต้น อีกทั้งผู้รับสารยังสามารถแสดงปฏิกิริยาตอบกลับ (Feedback) โดยตรงได้ทันทีทำให้ผู้ส่งสารสามารถวัดผลของการสื่อสารได้ทันที

1.2.2.2 สามารถสร้างกลุ่มการสื่อสารได้เฉพาะกลุ่ม (Group Communication) เมื่อผู้ใช้ต้องการพื้นที่สำหรับสมาชิกที่คุ้นเคยกันโดยเฉพาะผู้ใช้สามารถตั้งค่าการใช้งานของไลน์ด้วยวิธีการสร้างกลุ่มเฉพาะในแวดวงสนทนา ที่มีความเกี่ยวข้องกันระหว่างบุคคลหลายบุคคลให้สามารถเชื่อมต่อ และสื่อสารกันภายในกลุ่ม เช่น กลุ่มเพื่อนในระดับอุดมศึกษากลุ่มครอบครัว กลุ่มเพื่อน ที่ทำงาน เป็นต้น ซึ่งเมื่อสมาชิกภายในกลุ่มคนใดคนหนึ่งส่งสารออกไปจะถึงผู้รับสารที่เป็นสมาชิกในกลุ่มได้ทุกคน ซึ่งมักเป็นเรื่องที่สมาชิกภายในกลุ่มล้วนมีประสบการณ์ร่วมกันทำให้สามารถสื่อสารโต้ตอบกันภายใต้หัวข้อที่สมาชิกภายในกลุ่มเข้าใจร่วมกันได้

1.2.2.3. สามารถเลือกกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเฉพาะเจาะจงหลังจากที่ผู้ส่งสารมีข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของกลุ่มผู้รับสาร เป้าหมายหลักและลักษณะของสารที่กลุ่มเป้าหมายสนใจ ผู้ส่งสารสามารถส่งข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นไปยังผู้รับสารได้ตรงใจตามที่ต้องการ ซึ่งในปัจจุบันมีหลายองค์กรนำคุณสมบัติในการสื่อสารของไลน์มาประยุกต์ใช้กับการสื่อสารทางการตลาด (ศุภจิตต์เจือวงศ์, 2556)

1.2.3 ยูทูป (YouTube) ยูทูปเป็นเว็บไซต์ที่ให้ผู้ใช้งานสามารถอัปโหลดและแลกเปลี่ยนคลิปวิดีโอผ่านทางเว็บไซต์ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 โดย แซต เฮอร์ลีย์, สตีฟ เชง และ ยาวีต คาริม อดีตพนักงานบริษัทเพย์พาล (PayPal) และมีสำนักงานอยู่ที่ซานบรูโนในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของบริษัทกูเกิล (Google) (จเรวัฒน์ เทวรัตน์, 2557)

1.2.4 ทวิตเตอร์ (Twitter) หนึ่งในแอปพลิเคชันประเภทไมโครบล็อกซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะตัวที่ทำการสื่อสารด้วยข้อความสั้นที่มีความยาวไม่เกิน 140 ตัวอักษรซึ่งสามารถทำได้ดังต่อไปนี้ ทวิต (Tweet) คือ การโพสต์ข้อความทวิต (Retweet) คือ การรีโพสต์ข้อความของผู้อื่นที่รู้สึกชอบหรือต้องการแบ่งปันโควททวิต (Quote Tweet) คือ การรีโพสต์ข้อความที่ทวิตนั้น ๆ พร้อมกับคอมเมนต์โลก (Like) คือ การกดขึ้นชอบหรือถูกใจข้อความของผู้อื่นซึ่งทั้งหมดจะถูกเก็บไว้ที่แอคเคาท์ของตัวเองเพื่อย้อนกลับมาดูซ้ำในภายหลัง นอกจากนี้ยังสามารถอัปโหลดรูปภาพได้ครั้งละ 4 ภาพ ปัจจุบันได้มีการเพิ่มคอนเทนต์ของวิดีโอซึ่งสามารถอัปโหลดวิดีโอที่มีความยาวไม่เกิน 140 วินาที อีกทั้งสามารถทำการถ่ายทอดสดเหมือนเฟซบุ๊กไลฟ์ได้นอกจากนี้ยังเพิ่มการทำโพลให้คนได้เข้ามาแสดงความคิดเห็นได้ ซึ่งมีสถานศึกษาในต่างประเทศนิยมประยุกต์ใช้ในด้านการศึกษาเป็นจำนวนมาก เพราะทวิตเตอร์ถือเป็นอีกหนึ่งช่องทางสำหรับผู้ที่ต้องการความสะดวก รวดเร็วและเรียบง่าย โดยเฉพาะผู้ที่ชอบการติดตามและแบ่งปันเรื่องราวต่าง ๆ แบบเรียลไทม์และยังสามารถพูดคุยโต้ตอบกันได้ทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่มทั้งแบบเป็นส่วนตัวและสาธารณะ ทั้งนี้สามารถกดติดตามแอคเคาท์ของผู้อื่นที่นำเสนอเรื่องราวที่เราสนใจหรือเห็นว่ามีความน่าสนใจได้ ไม่ว่าจะเป็น @TEDtalks หรือ

@ets_kmutt เป็นต้น รวมถึงการค้นหาหัวข้อต่าง ๆ ผ่านการดูแฮชแทก (#)ที่กำลังเป็นที่นิยมก็จะทำให้ได้รับเนื้อหาสาระที่ทันต่อโลกของการศึกษาในปัจจุบัน อยู่เสมอ

1.2.5 เฟซบุ๊ก (Facebook) คือ เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Networking) เว็บไซต์หนึ่งที่มีผู้นิยมใช้กันมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก เพียงแค่เป็นสมาชิกกับเฟซบุ๊กผู้ใช้จะสามารถแบ่งปันข้อมูล รูปภาพ ความรู้สึกผ่านทางหน้าเว็บไซต์ของเฟซบุ๊กได้ และที่สำคัญมากเป็นจุดประสงค์หลักของเฟซบุ๊ก ก็คือ การหาเพื่อนเก่าผ่านทางเฟซบุ๊กและสามารถหาเพื่อนใหม่ ๆ ได้จากทั่วมุมโลกเช่นกัน (ไอทีไคด์, 2560)

1.3 ประเภทของเครือข่ายสังคมออนไลน์

บริการเครือข่ายสังคม (Social Network Service) เป็นรูปแบบเว็บไซต์ในการสร้างเครือข่ายสำหรับผู้ใช้งานในอินเทอร์เน็ตเขียนและอธิบายความสนใจและกิจการที่ได้ทำและเชื่อมโยงกับความสนใจและกิจกรรมของผู้อื่นในบริการเครือข่ายสังคมมักจะประกอบไปด้วยการแชท ส่งข้อความ ส่งอีเมล วิดีโอเพลง อับโหลดรูป บล็อกซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 7 กลุ่ม ดังนี้ (ณัฐพล บัวอุไร, 2554)

1. Publish การเผยแพร่ข้อมูลเอกสารหรือบทความ
2. Share การแบ่งปันข้อมูลรูปภาพหรือความรู้
3. Discuss สังคมในการระดมความคิด
4. Commerce เครือข่ายสังคมที่เกี่ยวกับธุรกิจ
5. Location การแบ่งปันสถานที่ที่น่าสนใจ
6. Network เครือข่ายเพื่อนธุรกิจงาน
7. Game เครือข่ายเกมส์

กันยารัตน์ สมเกตุ (2553) ได้นำเสนอการแบ่งประเภทเครือข่ายสังคมออนไลน์ไว้ดังนี้

1. เผยแพร่ตัวตน (Identity Network) ใช้สำหรับนำเสนอตัวตนและเผยแพร่เรื่องราวของตนเองทางอินเทอร์เน็ตสามารถสร้างอัลบั้มรูปของตนเองสร้างกลุ่มเพื่อนและสร้างเครือข่ายขึ้นมาได้เครือข่ายประเภทนี้ได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter)

2. เผยแพร่ผลงาน (Creative Network) สามารถนำเสนอผลงานของตนเองได้ในรูปแบบของวิดีโอภาพ หรือเสียงเพลงเครือข่ายประเภทนี้ได้แก่ ยูทูบ (Youtube) มัลติพลาย (Multiply) ฟลิค (Flickr) ไอมีม (Imeem)

3. ความสนใจตรงกัน (Interested Network) เป็นสังคมของกลุ่มคนที่มีความสนใจเหมือน ๆ กัน เช่น Del.icio.us เป็นออนไลน์บุ๊กมาร์คกิ้ง (Online Bookmarking) หรือโซเซียลบุ๊กมาร์คกิ้ง (Social Bookmarking) โดยเป็นการบุ๊กมาร์ค (Bookmark) เว็บไซต์ที่เราสนใจไว้บนอินเทอร์เน็ต

สามารถแบ่งปันให้ผู้อื่นดูได้และยังสามารถบอกความนิยมของเว็บไซต์ต่าง ๆ ได้ โดยดูจากจำนวนตัวเลขที่เว็บไซต์นั้น ๆ ถูกบุ๊คมาร์ค(Bookmark) เอาไว้จากสมาชิกคนอื่น

4. ร่วมกันทำงาน (Collaboration Network) เป็นการร่วมกันพัฒนาซอฟต์แวร์ (Software) หรือส่วนต่าง ๆ ของซอฟต์แวร์ เช่น วิกิพีเดีย (Wikipedia) เป็นสารานุกรมออนไลน์ขนาดใหญ่ที่รวบรวมความรู้ข่าวสาร และเหตุการณ์ต่าง ๆ ไว้มากมายหรือปัจจุบันเราสามารถใช้งานกูเกิ้ลแมพ (Google Maps) สร้างแผนที่ของตัวเองหรือจะแบ่งปันแผนที่ให้คนอื่นได้ใช้ด้วยจึงทำให้มีสถานที่สำคัญหรือสถานที่ต่าง ๆ ถูกปักหมุดเอาไว้พร้อมกับข้อมูลของสถานที่นั้น ๆ ไว้แสดงผลจากการค้นหา

5. โลกเสมือน (Gaming/Virtual Reality) ตัวอย่างโลกเสมือนเช่น เกมออนไลน์เซคคอนด์ไลฟ์ (Secondlife) เป็นโลกเสมือนจริงสามารถสร้างตัวละครโดยสมมติให้เป็นตัวเราเองขึ้นมาได้ใช้ชีวิตอยู่ในเกมเสมือนในชุมชนเสมือน (Virtual Community) สามารถซื้อขายที่ดินและหารายได้จากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้

6. Peer to Peer (P2P) เป็นการเชื่อมต่อกันระหว่างไคลเอนต์ (Client) (เครื่องผู้ใช้, เครื่องลูกข่าย) กับไคลเอนต์ (Client) โดยตรง โปรแกรมสกายป์ (Skype) จึงได้นำหลักการนี้มาใช้เป็นโปรแกรมสนทนาผ่านอินเทอร์เน็ตและมีบิททัวเรนต์ (BitTorrent) เกิดขึ้นมาเป็นเทคโนโลยี ที่ทำให้เกิดการแบ่งไฟล์ต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วแต่ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์

วัฒน์ ภูวทิศ (2557:4-5) กล่าวว่า เป็นเรื่องยากที่จะจัดประเภทของเครือข่ายสังคมออนไลน์ให้เกิดความชัดเจน แต่สามารถพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการใช้งานได้ ดังนี้

1. ประเภทแหล่งผลิตสารสนเทศ หรือ แหล่งผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร (Publishing) ซึ่งมีลักษณะเป็นเว็บบล็อก หรือ เรียกสั้น ๆ ว่า “บล็อก” โดยเป็นเว็บไซต์ที่ส่วนบุคคลบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อคิดเห็น บันทึกส่วนตัว ที่สามารถแบ่งปัน ให้บุคคลอื่น ๆ เข้าไปอ่าน

2. ประเภทการติดต่อสื่อสาร (Community) ที่ใช้สำหรับเชื่อมต่อระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล จนเกิดเป็นกลุ่มสังคม ช่วยสร้างเครือข่ายเพื่อนเก่า และหาเพื่อนใหม่ ซึ่งผู้ใช้สามารถเล่าเรื่องราวส่วนตัว สร้างอัลบั้มรูปภาพ นำเสนอความเป็นส่วนตัวให้ผู้อื่นทราบ หรือเพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนและแบ่งปันข้อมูลที่น่าสนใจระหว่างกันในด้าน ธุรกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม การศึกษา เช่น Facebook, Twitter, MySpace เป็นต้น

3. ประเภทการนำเสนอสื่อประสม (Media) มีลักษณะเป็นเว็บไซต์วิดีโอออนไลน์ ที่ผู้ใช้ไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งได้รับความนิยมแพร่หลายและขยายตัวอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเนื้อหาที่น่าสนใจไม่ถูกจำกัดโดย ผังรายการที่แน่นอนและตายตัว สามารถติดตามชมได้อย่างต่อเนื่อง และยังสามารถเชื่อมโยงไปยังเว็บวิดีโออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้จำนวนมาก เช่น Youtube, Yahoo VDO, Google VDO, Multiply เป็นต้น

4. ประเภทเกมออนไลน์ (Game) ที่สามารถสร้างตัวแทนในโลกเสมือนจริง (Virtual Reality) ใช้ชีวิตอยู่ในโลกออนไลน์เป็นชุมชนเสมือน (Virtual Community) เพื่อติดต่อสื่อสารและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันกับผู้อื่น ซึ่งผู้ใช้อาจเป็นบุคคล องค์กร ทั้งด้านธุรกิจ ด้านการศึกษา องค์กรสื่อ

5. ประเภทการจัดการภาพถ่าย (Photo Management) เป็นเว็บไซต์ที่เน้นให้บริการผ่านรูปภาพออนไลน์ ช่วยจัดการภาพถ่ายจากกล้องดิจิทัล โดยผู้ใช้สามารถอัปโหลดเพื่อนำเสนอผลงานของตนเอง ขณะเดียวกันก็สามารถดาวน์โหลด รูปภาพมาใช้ประโยชน์ในการทำงานได้ ที่สำคัญนอกจากจะเปิดโอกาสการแบ่งปันรูปภาพ รวมทั้งยังสามารถใช้พื้นที่เพื่อเสนอขายภาพที่ตนเองนำไปฝากไว้ได้อีกด้วย เช่น Flickr, photo bucker, Photoshop, Express เป็นต้น

6. ประเภทธุรกิจหรือการค้า (Business/Commerce) เป็นเว็บไซต์เครือข่ายทางสังคมออนไลน์เพื่อซื้อขาย ประมูลสินค้าออนไลน์ เช่น Amazon, EBay, Office live เป็นต้น

7. ประเภทข้อมูลและความรู้ (Data & Knowledge) เป็นเว็บไซต์ที่มีลักษณะเป็นแหล่งข้อมูลความรู้ เรียกว่า “Wikis” ซึ่งเป็นสารานุกรมออนไลน์ที่เสมือนคลังความรู้ผู้เขียนทุกมุมโลกทั้งนักวิชาการ นักวิชาชีพ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางที่เข้ามาร่วมแบ่งปันความรู้ด้านต่าง ๆ ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม โดยสามารถเข้ามาเขียนหรือแก้ไขข้อมูลได้อย่างอิสระ เช่น Wikipedia, Google Earth, DiggZy Favorites Online, Answers, Zickr, Bit torrent com เป็นต้น

8. ประเภทการอภิปราย วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็น (Discuss/Review/Opinion) เป็นกระดานความคิดเห็นในรูปของเว็บบอร์ดที่กล่าวถึงความรู้สึกของผู้บริโภคที่มีต่อสินค้า หรือบริการของบริษัท ร้านค้า ตลอดจนการแสดงทัศนะของบุคคลต่อประเด็นสาธารณะทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม เช่น Epinions, Mutshut, Yahoo! Answer, Pantip, Yelp เป็นต้น

1.4 แนวคิดที่เกี่ยวกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

1.4.1 ความหมายของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

ชนากิตต์ ราชพิบูลย์ (2553: 5) กล่าวว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง ลักษณะการเล่น การใช้งาน และการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่นักเรียน แสดงออก ประกอบไปด้วยการส่งข้อความ ส่งอีเมล วีดีโอเพลง อัปโหลดรูป บล็อก

สุธัญรัตน์ ใจจันทร์ (2554: 5) กล่าวว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านการกรอกข้อมูลส่วนตัว ด้านส่วนบุคคล ด้านพฤติกรรม การคุยในห้องสนทนา ด้านพฤติกรรมการใช้

กายกาญจน์ เสนแก้ว (2556: 6) กล่าวว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ก็ตามมีการตอบสนองหรือตอบโต้ที่สามารถสังเกตได้ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น ความถี่ ช่วงเวลาที่ใช้ ระยะเวลาที่ใช้ วัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

กันตพล บรรทัดทอง (2557: 8, อ้างถึงในกายกาญจน์ เสนแก้ว, 2556: 5) กล่าวว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง ลักษณะการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น วัตถุประสงค์ในการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ช่องทางการการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ สถานที่ที่ใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ความถี่ในการใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ ระยะเวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

พรพรรณ เวียงคำ (2557: 7) กล่าวว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง การกระทำ การปฏิบัติการใช้อินเทอร์เน็ตในการกรอกข้อมูล การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล เขียนเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้เพื่อนได้รับข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน การค้นหาและติดต่อกับเพื่อน รวมทั้งหาเพื่อนใหม่ทางสื่อสังคมออนไลน์ การพูดคุย แลกเปลี่ยนข่าวสาร ทักสนคดี การใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การเรียกดูในเว็บไซต์ การเล่นเกมส์ ดูหนัง ฟังเพลง รวมไปถึงการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง การกระทำกิจกรรมใด ๆ ก็ตามบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีการโต้ตอบกัน เผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล หรือ พูดคุย ติดต่อดูสารกัน ติดตามข่าวสารต่าง ๆ ที่สนใจ แลกเปลี่ยนข่าวสารหรือทักสนคดี การใช้งานในลักษณะการเล่น การส่งข้อความ วิดีโอ อีพโฮลรูปภาพ เป็นต้น

จากความหมายของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ สรุปได้ว่า หมายถึง การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร แชท สนทนา ตอบโต้ แสดงความคิดเห็น สืบค้นข้อมูล นำเสนอข้อมูล หรือแชร์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ข้อความ ภาพ วิดีโอ เป็นต้น โดยการพิจารณาโดยตรง อย่างรอบคอบ มีการตรวจสอบข้อมูล หรืออ้างอิงแหล่งที่มาและเป็นข้อมูลที่ทันสมัยหรือเป็นปัจจุบัน มีความถูกต้องและเหมาะสม โดยเมื่อเผยแพร่ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์แล้วไม่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่นให้เกิดความเสียหายหรือเดือดร้อน

1.4.2 ประโยชน์และโทษของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

Andy Williamson (2013: 9-10, อ้างถึงใน แสงเดือน ผ่องพุ่ม, 2556) กล่าวว่า การนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้อาจมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน แต่โดยรวมแล้วการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้นั้น ส่วนใหญ่เพื่อเป็นการส่งเสริมแนวความคิด สนับสนุนและขยายวิธีการสื่อสาร และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้ทั่วถึงมากขึ้น และสร้างประสบการณ์ใหม่แก่ผู้ใช้งานมากขึ้น แต่การนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้นั้น มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ดังนี้

ข้อดี	ข้อเสีย
<ul style="list-style-type: none"> ● สามารถใช้สร้างเป็นพื้นที่การสนทนา/สื่อสารแก่สาธารณชนได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาท และรูปแบบการใช้งานแตกต่างจากสื่อรูปแบบอื่น
<ul style="list-style-type: none"> ● หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ สามารถเข้าไปใกล้ชิดกับสาธารณชนมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> ● มีความเสี่ยงของความไม่แท้จริง การหลอกลวง ความซื่อสัตย์ และความไม่โปร่งใสในการใช้งาน
<ul style="list-style-type: none"> ● สามารถสร้างความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจ 	<ul style="list-style-type: none"> ● มีศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและอยู่เหนือการควบคุมของเจ้าของ
<ul style="list-style-type: none"> ● สนับสนุนความโปร่งใสและธรรมาภิบาล 	<ul style="list-style-type: none"> ● การหาเครือข่ายใหม่ การสร้างเรื่องใหม่ ๆ เป็นเรื่องยากที่จะคาดเดาได้ว่าจะมีจำนวนผู้ใช้เท่าใดและไม่มีการรับรองผลว่าการสื่อสารจะเกิดขึ้นและส่งสารไปยังผู้รับสื่อ
<ul style="list-style-type: none"> ● สร้างโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มที่ 3 ในการเข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนเผยแพร่ 	<ul style="list-style-type: none"> ● สื่อสังคมออนไลน์ไม่ใช่ทางลัดที่มีประสิทธิภาพเพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องนำสื่อหลักการสื่อสารที่ดีมาใช้ควบคู่กันไป
<ul style="list-style-type: none"> ● การส่งต่อข้อมูลในลักษณะทำซ้ำตัวเองเป็นทอด ๆ (Viral distribution) ทำให้มีการกระจายข้อมูลอย่างรวดเร็ว 	
<ul style="list-style-type: none"> ● ลดต้นทุนการดำเนินการ 	
<ul style="list-style-type: none"> ● ช่วยให้เข้าใจความคิดเห็นของประชาชนได้มากขึ้น 	
<ul style="list-style-type: none"> ● สามารถติดตามความเคลื่อนไหวได้ตลอดเวลา 	
<ul style="list-style-type: none"> ● ลดเวลาที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารลง 	
<ul style="list-style-type: none"> ● สามารถที่จะนำมาเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ในการสื่อสาร และเป็นสื่อกลางในการขยายการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร แลเผยแพร่ข่าวสาร 	

สรุปได้ว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์มีทั้งข้อดีและข้อเสีย โดยข้อดี เช่น การติดต่อสื่อสาร กับบุคคลอื่น ๆ หน่วยงาน องค์กร หรือคนที่อยู่ห่างไกลให้ได้รับข้อมูล หรือรับส่งข้อความอย่างสะดวกรวดเร็ว และสามารถเคลื่อนไหว ทำได้ตลอดเวลา ลดเวลาในการติดต่อสื่อสาร และข้อเสียของเครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้แก่ ความเสี่ยงในการเปิดเผยข้อมูลให้เป็นสาธารณะ อาจเกิดการหลอกลวง ไม่ซื่อสัตย์ ขาดความน่าเชื่อถือของบุคคลและข้อมูลที่ได้รับ และสามารถเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างรวดเร็วซึ่งอาจนำมาซึ่งความเดือดร้อน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียน ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านการศึกษา ด้านความบันเทิง และด้านการสื่อสาร ดังนั้นผู้วิจัยจึงรวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ อย่างเหมาะสมไว้ดังนี้ ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านความบันเทิง และด้านการสื่อสาร

1.4.3 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ด้านการศึกษา ด้านความบันเทิง และด้านการสื่อสาร

ปัจจุบันเทคโนโลยีมีความทันสมัยและก้าวหน้ามากขึ้นทำให้มีการประยุกต์ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในด้านการศึกษา ด้านความบันเทิง และด้านการสื่อสารมากขึ้นและมีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับด้านการศึกษา ด้านความบันเทิง และด้านการสื่อสาร ไว้ดังนี้

1.4.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา

เนื่องจากแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา ผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูล และไม่พบผู้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความหมายของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษาโดยตรง ผู้วิจัยจึงขอเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดที่สอดคล้องกับความหมายของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา โดยมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ธีระพงษ์ คุ่มราศี (2551: 7) กล่าวว่า การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูล เพื่อทำรายงาน หรือการบ้าน การสืบค้นข้อมูลที่สนใจ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการศึกษา หรือทางวิชาการ การใช้บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์

ช่อทิพย์ ศรีสุคนธ์รัตน์ (2555: 8) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยมีกลุ่มผู้เรียนที่เรียนร่วมกัน เพื่อค้นคว้าหาความรู้ในการทำโครงการ มีการร่วมแสดงความคิดเห็นของตนเองร่วมอภิปรายตอบคำถามของผู้สอนแลกเปลี่ยนเรียนรู้และความคิดเห็นกับเพื่อนภายในกลุ่มบนกระดานสนทนา หรือแชทและแบ่งปันข้อมูลของตนเองพร้อมทั้งเผยแพร่ผลงานของตนเองไปยังบุคคลอื่นบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

พราวณา เวียงคำ (2557) กล่าวว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านการศึกษ หมายถึง การใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการค้นคว้าแหล่งสารสนเทศ การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียน และผู้สอน การติดต่อส่งงาน การบ้าน การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการศึกษาหรือวิชาการ การใช้บริการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ การจัดการเรียนการสอนผ่านบริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทำให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นการกระตุ้นให้เกิด การศึกษาค้นคว้า แลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ช่วยส่งเสริมการศึกษาตามความสนใจและ ความถนัดของนักเรียนแต่ละคน

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านการศึกษา หมายถึง การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการหาความรู้และเผยแพร่ความรู้ ได้แก่ การอ่านบทความ การดูคลิปวิดีโอการเรียนการสอนหรือองค์ความรู้ต่าง ๆ การสืบค้นข้อมูล การโพสต์บทความ หรือ ข้อมูลข่าวสารด้านการเรียน การรับส่งข้อมูลด้านการเรียน การส่งงานระหว่างเพื่อน หรือระหว่าง ครูผู้สอน ทำรายงานกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นบนกระดานสนทนาระหว่างเพื่อนและครูผู้สอน มีการจัดตั้งกลุ่มส่วนตัวเพื่อแบ่งปันข้อมูล (Share) หรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการศึกษา หรือวิชาการ เป็นต้น

1.4.3.1.1 การประยุกต์ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา

การประยุกต์ใช้โซเชียลมีเดียในการจัดการเรียนการสอน ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการมอบหมายให้สำนักงานสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการเรียน การสอน ดำเนินการจัดอบรมเพื่อกระตุ้นให้ครูไทยพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการใช้ Social media ในการจัดการเรียนรู้โดยเล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมและผลักดันให้ครูสามารถนำเครื่องมือ ออนไลน์ที่มีอยู่บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดเป็นเครือข่ายและ เกิดความร่วมมือกันระหว่างครูกับครู นักเรียนกับครู และนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันโดยไม่มีข้อจำกัด เรื่องเวลาและสถานที่ก่อให้เกิด การเรียนรู้แบบไม่มีที่สิ้นสุด (สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน, 2552) โดยเครื่องมือทางสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน (สทร.) แนะนำให้ครูได้นำไปปรับใช้ ได้แก่

1. Facebook คือ เว็บไซต์สำหรับให้ครูและนักเรียนสามารถ สื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้โดยการตั้งกลุ่มรายวิชา เพื่อการสื่อสารแลกเปลี่ยน ข้อมูลระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียน

2. Wordpress คือ เว็บไซต์สำเร็จรูปหรือบล็อกที่นักเรียน และครูสามารถใช้สร้างบล็อกส่วนตัวหรือในแต่ละรายวิชาสำหรับเผยแพร่บทเรียนในแต่ละรายวิชา หรือสร้างปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนได้

3. Youtube คือ เว็บไซต์ที่ใช้ในการแบ่งปันไฟล์วิดีโอ ครูสามารถอัปโหลดและเผยแพร่ วิดีโอการสอนผ่านเว็บไซต์ยูทูป(Youtube) ใช้วิดีโอที่มีอยู่บนเว็บไซต์เป็นสื่อการเรียน การสอน และนักเรียน สามารถเผยแพร่ผลงานของตนเองให้เพื่อน ๆ และครูได้แสดงความคิดเห็น

4. Twitter ใช้ในการสื่อสารข้อความสั้น ๆ ได้ตอบกันได้อย่างรวดเร็ว

5. Slideshare ใช้ในการแบ่งปันเอกสาร

1.4.3.1.2 การใช้ทวิตเตอร์เพื่อการเรียนการสอน

กานดารุณ นะพงศา สายแก้ว, วิทย์ ครุฑคำ และอนันต์ เจ้าสกุล กล่าวว่าจากการจัดอันดับของเครื่องมือสารสนเทศที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการเรียนการสอน พบว่า ทวิตเตอร์เป็นเครื่องมืออันดับหนึ่งในปีพ.ศ. 2552 (Centre for Learning & Performance Technologies, 2009) ด้วยเหตุผลดังนี้

1. ทวิตเตอร์สามารถทำให้ข่าวสารและข้อมูลแพร่กระจายไปสู่คนหมู่มากได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งทำให้เหมาะสมเป็นอย่างยิ่งกับการเรียนการสอนในวิชาที่มีคนลงทะเบียนเป็นจำนวนมาก

2. ทวิตเตอร์ช่วยทำให้ได้รับความรู้ได้อย่างรวดเร็วรวมทั้งความสามารถแลกเปลี่ยนสนทนาความคิดกับผู้อื่นที่มีความสนใจร่วมกันได้ดี

3. ข้อความในทวิตเตอร์สั้นทำให้ได้รับข้อมูลที่ไม่ยาวเกินความจำเป็น

4. มีแอปพลิเคชันที่ช่วยทำให้การเข้าถึงทวิตเตอร์และการเผยแพร่ข้อมูลที่ทวิตเตอร์ได้ง่าย

ศักยภาพในการใช้ทวิตเตอร์เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน

ได้มีบทความเกี่ยวกับเรื่อง “Can we use twitter for educational activities.?” (Gabriela GROSSECK and Carman HOLOTESCU,2008) ได้ทำการสำรวจและรวบรวมถึงศักยภาพในการใช้ทวิตเตอร์เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนการสอน ทั้งในมุมที่เป็นจุดแข็งและจุดด้อย สรุปได้ดังนี้ (กานดารุณ นะพงศา สายแก้ว, วิทย์ ครุฑคำ และอนันต์ เจ้าสกุล, 2557)

ศักยภาพ/ข้อดีของทวิตเตอร์

1. สามารถใช้ได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพื่อการสื่อสารถึงกิจกรรมการเรียนการสอน

2. สามารถใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการระดมความคิดเห็นและการสื่อสารด้วยข้อจำกัดเพียง 140 อักขระจึงเป็นการฝึกทักษะในการสื่อสารที่กระชับตรงประเด็น

3. สามารถเป็นช่องทางสำหรับการรับฟังความคิดเห็นโดยนักเรียนนักศึกษาสามารถส่งคำถามความคิดเห็นหรือข้อสังเกตเข้าไปในเครือข่ายเพื่อเรียนรู้ร่วมกันได้

4. สามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนมหาวิทยาลัยประเทศที่ห่างกันไป

5. สามารถใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการประชุมสัมมนาการนำเสนอความคิดจากคนหมู่มากที่สามารถอัปเดตข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว

6. สามารถใช้เป็นห้องเรียนเสมือนสำหรับการอภิปรายแสดงออกทางความคิด

7. สามารถใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือเพื่อการค้นพบแหล่งความรู้ใหม่

8. สามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสร้างเครือข่ายกลุ่มคนที่มีความสนใจร่วมกัน

9. สามารถใช้เป็นเครื่องมือสำหรับสะท้อนความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้สอน

10. สามารถให้ผลลัพธ์ทางด้านการอัปเดตข่าวสารได้มีประสิทธิภาพมากกว่าเอสเอสฟีด (RSSfeed) (Davis,2008) ง่ายต่อการรับรู้และการส่งข้อมูลเพราะมีช่องทางในการใช้บริการที่หลากหลาย

ข้อดี/อุปสรรคของทวิตเตอร์

1. เป็นแอปพลิเคชันที่ต้องใช้เวลาพอสมควรในการอ่านข่าวสารในกรณีที่มีผู้อยู่ในเครือข่ายมาก

2. ข้อมูลที่ปรากฏในระบบจะถูกทับด้วยข้อมูลใหม่อย่างรวดเร็วและคงอยู่ในระบบในระยะเวลาจำกัดประมาณ 15 วัน

3. ผู้เรียนอาจไม่สนใจในเนื้อหาที่ผู้สอนมอบให้โดยการใช้ทวิตเตอร์เพื่อการแชนระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน

4. หากไม่จัดสรรเวลาผู้เรียนอาจมีอาการเสพติดเทคโนโลยีได้

5. ผู้เรียนอาจไม่เข้าไปก้าวภายในชีวิตส่วนตัวของผู้สอนได้โดยการโพสต์ข้อความที่ไม่เหมาะสมเข้าไปในระบบ

6. อาจถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการสร้างข่าวลือ

7. บางครั้งข้อจำกัด 140 อักขระนำไปสู่การสื่อสารด้านการเขียนที่ผิดไวยากรณ์

8. ประเด็นเรื่องความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของข้อมูลอาจถูกโพสต์ลงในพื้นที่สาธารณะผู้สอนและผู้เรียนควรทำความเข้าใจร่วมกัน เพื่อเป็นกติกากในการใช้ทวิตเตอร์เพื่อการเรียนการสอนในกลุ่ม

9. ปัญหาเกี่ยวกับสแปม(Spam) โดยผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น

10. อาจเป็นแหล่งที่มาของการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการซื้อคอมพิวเตอร์อุปกรณ์สื่อสาร และค่าบริการอินเทอร์เน็ต

สรุปได้ว่า ทวิตเตอร์เป็นเครื่องมือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ที่ได้รับความนิยมและถูกนำไปใช้ในการรับข่าวสารต่าง ๆ และยังใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน ซึ่งในการใช้นั้นผู้ใช้ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้ทวิตเตอร์โดยผู้เรียนและผู้สอนควรทำความเข้าใจและตกลงกันถึงกติกากและความเหมาะสมของภาษาและข้อมูลที่จะโพสต์เข้าไปในระบบอันจะเป็นการส่งเสริมให้มีการใช้ทวิตเตอร์ในเชิงสร้างสรรค์ร่วมกันในกิจกรรมการสอน เป็นต้น

1.4.3.1.3 การใช้เฟซบุ๊กเพื่อการเรียนการสอน

Munos and Towner (2009) กล่าวว่า เฟซบุ๊ก (Facebook) สามารถใช้ในการติดต่อสื่อสารหรือทำกิจกรรมร่วมกันกับผู้อื่นได้ เช่น การเขียนข้อความ เล่าเรื่อง ความรู้สึก แสดงความคิดเห็นเรื่องที่น่าสนใจ โพสต์รูปภาพ โพสต์คลิปวิดีโอ แชทพูดคุย การเล่นเกมที่สามารถใช้ร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น ในมุมมองด้านการศึกษาแล้วนั้นสามารถสร้างโอกาสให้นักเรียนสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ อีกทั้งยังช่วยเพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียนอีกด้วย

ระบบจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ (Learning Management System) ที่เฟซบุ๊ก (Facebook) สามารถใช้เป็นเครื่องมือสำหรับช่วยในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ยกตัวอย่างเช่น การอัปโหลดเพื่อแจ้งหลักสูตร การประกาศงานต่าง ๆ การโพสต์เพื่อเตือนเรื่องงานที่ได้รับมอบหมาย การสร้างลิงค์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อให้เด็กเข้าไปเรียนรู้ได้ เช่น วิดีโอ คลิป และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการโต้ตอบกันบนหน้าเว็บไซต์ เป็นต้น (คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี)

ประโยชน์และข้อจำกัดการใช้เฟซบุ๊กเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ประโยชน์ของการใช้เฟซบุ๊กเพื่อการเรียนการสอน

1. สื่อสารถึงนักศึกษาได้อย่างรวดเร็วกว่าการใช้อีเมลหรืออีเลิร์นนิ่ง
2. ส่งเสริมการกระตุ้นให้นักศึกษาได้แบ่งปันความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว

3. นักศึกษามีความสะดวกในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ข้อจำกัดของการใช้เฟซบุ๊กเพื่อการเรียนการสอน

1. อาจละเมิดสิทธิส่วนบุคคลได้
2. อาจารย์หรือนักศึกษาไม่เป็นส่วนตัวในการลงข้อความหรือรูปภาพต่าง ๆ

1.4.3.1.4 การใช้ยูทูป (YouTube) เพื่อการเรียนการสอน

ยูทูป(YouTube) เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการแลกเปลี่ยนภาพวิดีโอระหว่างผู้ใช้ที่มีการให้บริการฟรีไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นข้อดีของเว็บไซต์ ทำให้มีผู้ใช้บริการจำนวนมากไม่ว่าจะใช้เพื่อความบันเทิง และยังรวมถึงใช้ในการศึกษาถือว่าเป็นเครื่องมือที่สามารถทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1. ด้านผู้สอน การนำ Youtube มาใช้เป็นสื่อทางการเรียนการสอน หรือมีการอัดวิดีโอการสอนเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษา ในการเรียนการสอนเมื่อครูนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาจะทำให้ผู้เรียนสนใจและตั้งใจเรียนมากยิ่งขึ้น

2. ด้านผู้เรียน สามารถค้นคว้าหาข้อมูลได้ตลอดเวลา อาจมีการแลกเปลี่ยนวิดีโอหรืองานต่าง ๆ ที่จัดทำในรูปแบบวิดีโอระหว่างเพื่อนด้วยกัน YouTube จึงนับเป็นอีกหนึ่งเว็บไซต์ที่ช่วยส่งเสริม พัฒนาครูและนักเรียน ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในการจัดการเรียนรู้ ในยุคปฏิรูปการศึกษาและก้าวเข้าสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (คณะเทคโนโลยีสังคมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี)

ประโยชน์ของยูทูป (YouTube) สำหรับโรงเรียน

1. กว้างขวางครอบคลุม YouTube สำหรับโรงเรียนเปิดโอกาสให้โรงเรียนต่าง ๆ เข้าถึงวิดีโอเพื่อการศึกษาฟรีนับแสนรายการจาก YouTube EDU วิดีโอเหล่านี้มาจากองค์กรที่มีชื่อเสียงต่าง ๆ เช่น Stanford.PBS และ TED รวมทั้งจากพันธมิตรที่กำลังได้รับความนิยมของ YouTube ซึ่งมียอดผู้ชมนับล้าน ๆ คน เช่น Khan Academy, Steve Spangler Science และ Numberphile

2. ปรับแก้ได้สามารถกำหนดค่าเนื้อหาที่ดูได้ในโรงเรียนของคุณ โรงเรียนทั้งหมดจะได้รับสิทธิ์เข้าถึงเนื้อหา YouTube EDU ทั้งหมด แต่ครูและผู้ดูแลระบบอาจสร้างเพลย์ลิสต์วิดีโอที่ดูได้เฉพาะเครือข่ายของโรงเรียนเท่านั้นได้เช่นกัน

3. เหมาะสมสำหรับโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนและครูสามารถลงชื่อเข้าใช้และดูวิดีโอใด ๆ ก็ได้ แต่นักเรียนจะไม่สามารถลงชื่อเข้าใช้และจะดูได้เฉพาะวิดีโอ YouTube EDU และวิดีโอที่โรงเรียนได้เพิ่มเข้าไปเท่านั้น ความคิดเห็นและวิดีโอที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจะถูกปิดใช้งานและการค้นหาจะจำกัดเฉพาะวิดีโอ YouTube EDU เท่านั้น

4. เป็นมิตรกับครู Youtube.com/Teachers มีเพลย์ลิสต์วิดีโอที่บรรยายรายการที่ได้มาตรฐานการศึกษาทั่วไป และจัดระเบียบตามหัวเรื่องและระดับชั้นเพลย์ลิสต์เหล่านี้สร้างขึ้นโดยครูเพื่อนครูด้วยกัน ดังนั้นคุณจึงมีเวลาในการสอนมากขึ้นและใช้เวลาในการค้นหาน้อยลง

ข้อจำกัดการใช้ยูทูปYouTubeเพื่อการเรียนการสอน

1. อาจมีการละเมิดลิขสิทธิ์
2. อาจมีการกระทำที่ไม่ดี

สรุปได้ว่า โรงเรียนและครูมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการใช้

เทคโนโลยีการสื่อสารของนักเรียนโดยการสนับสนุนให้ความรู้และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน เช่น การใช้เฟซบุ๊ก (Facebook), ทวิตเตอร์ (Twitter) และยูทูป (Youtube) ในการเรียนการสอนและเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนในการเรียน

1.4.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิง

เนื่องจากไม่มีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิงไว้โดยตรง ผู้วิจัยจึงนำเสนอข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความหมายของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิง ดังนี้

วรวรรณ บุญเดช (2553: 5) กล่าวว่า การเล่นเกมที่มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตคนเดียวและเล่นเป็นกลุ่ม การเล่นเกมที่มีประโยชน์ สร้างความบันเทิง บรรเทาความเครียด ในการสร้างมิตรภาพระหว่างผู้เล่น การเล่นเกมที่ก่อให้เกิดการพัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ

วิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง (2553: 11) กล่าวว่า การใช้ประโยชน์เพื่อการบันเทิง ผ่อนคลายความเครียด ได้แก่ การดูหนัง ฟังเพลง การเล่นเกม และอื่น ๆ

นุชทิมา โสภาวาง (2558: 8) กล่าวว่า การใช้เพื่อความบันเทิงเป็นการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการฟังเพลง ดูคลิป เล่นเกม เพื่อความบันเทิง สนุกสนานและผ่อนคลาย

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านความบันเทิง หมายถึง การใช้ประโยชน์เพื่อสร้างความบันเทิง สร้างความสนุกสนาน บรรเทาหรือผ่อนคลาย ความเครียด ได้แก่ การดูหนัง การฟังเพลง และการเล่นเกมส์ และอื่น ๆ เป็นต้น

1.4.3.2.1 การใช้งานและประโยชน์ของอินสตราแกรมเพื่อความบันเทิง

อินสตราแกรม (Instagram) คือ แอปพลิเคชันถ่ายภาพและ แต่งภาพบนสมาร์ตโฟนที่มาพร้อมกับลูกเล่นการแต่งเติมสีสันให้กับรูปภาพด้วย Filters (ฟิลเตอร์) ต่าง ๆ ที่ให้เราสามารถเลือกปรับภาพได้หลากหลายและสวยงาม แนวอาร์ต ๆ ได้ตามใจชอบ ทั้งในเรื่องของสี แสง และสามารถแชร์รูปภาพสวย ๆ ที่อยู่ในสังคมออนไลน์อื่น ๆ เช่น ทวิตเตอร์, เฟซบุ๊ก เป็นต้น และในตัวอินสตราแกรมเองก็เป็นสังคมออนไลน์การแบ่งปันภาพถ่าย (Social Photo Sharing) เพราะอินสตราแกรม มีระบบ Followers และ Following ให้ผู้ใช้งานสามารถเลือกติดตาม ชมรูปภาพ ความเคลื่อนไหวการใช้งานของเพื่อน ๆ ที่ใช้งานแอปพลิเคชันหากถูกใจ สามารถกด Like รวมไปถึง Comment รูปภาพนั้นได้

1.4.3.3 แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการติดต่อสื่อสาร

เนื่องจากไม่มีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการติดต่อสื่อสารไว้โดยตรง ผู้วิจัยจึงนำเสนองานวิจัยที่ใกล้เคียงกับความหมายของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการติดต่อสื่อสาร ดังนี้

วิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง (2553: 11) กล่าวว่า หมายถึง การใช้ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตเพื่อการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูล และความคิดเห็น โดยการส่งผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีความสะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย และการสนทนาแบบออนไลน์ ซึ่งผู้ใช้สามารถโต้ตอบผ่านหน้าจอเสมือนการคุยโทรศัพท์กันอยู่ โดยการพิมพ์ข้อความสนทนา ใช้เสียงพูดคุยโต้ตอบและสามารถเห็นใบหน้า ท่าทางของคู่สนทนา

อริยาภรณ์ เลิศพัฒนกิจกุล (2554: 38) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารด้วยการสนทนาออนไลน์ช่วยนักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น สอบถามผู้เชี่ยวชาญ และเสนอความคิดเห็นกลุ่มสนทนา โดยสื่อสารด้วยการพิมพ์ตัวอักษรโต้ตอบกันแบบทันทีทันใดระหว่างคู่สนทนาที่อยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นอกจากการส่งข้อความแล้วสามารถส่งสัญลักษณ์ รูปภาพ ไฟล์ข้อมูล หรือใช้อุปกรณ์เสริม เช่น กล้อง และไมโครโฟน เพื่อประชุมทางไกลในกลุ่มสนทนาได้

นุชทิมา โสภาวาง (2558: 8) กล่าวว่า การใช้เพื่อการสื่อสารเป็นการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการติดต่อสื่อสาร ส่งข้อความ สนทนาออนไลน์ การตั้งกระทู้ และตอบคำถามในเรื่องที่สนใจ

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการใช้ประโยชน์ของเครือข่ายสังคมออนไลน์ ด้านการสื่อสาร หมายถึง การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการสนทนา ได้แก่ การตั้งกระทู้และตอบคำถามในเรื่องที่สนใจ การโต้ตอบ แสดงความคิดเห็น การแชทสนทนา(chat) การส่งข้อความ การส่งสติ๊กเกอร์โต้ตอบแทนคำพูด การโทรผ่านเฟซบุ๊ก(Facebook) หรือโทรผ่านไลน์ (Line) เป็นต้น

1.4.3.3.1 การใช้ประโยชน์ของเฟซบุ๊กเพื่อการสื่อสาร

ประโยชน์ของเฟซบุ๊ก

1. ใช้สื่อสารด้วยข้อความกับเพื่อน ๆ ใช้สื่อสารโดยการโพสต์หรือส่งข้อความทาง Messenger
2. การจัดกลุ่มช่วยให้สื่อสารได้ดีขึ้น เช่น กลุ่มเพื่อนสนิท กลุ่มคนรู้จัก และกลุ่มอื่น ๆ
3. การสร้างกลุ่ม หมายถึง การสร้างกลุ่มและเชิญเพื่อน ๆ ให้เป็นสมาชิกของกลุ่มเช่น กลุ่มคนรักปลาสวยงาม เป็นต้น การสร้างกลุ่ม คือ การรวมตัวกันของคนที่ชอบอะไรเหมือน ๆ กัน

1.4.3.3.2 การใช้งานและประโยชน์ของไลน์

ประโยชน์ของไลน์

1. ใช้สำหรับโทร สามารถโทรได้ด้วยเสียงหรือโทรวิดีโอ
2. สื่อสารผ่านทางข้อความ สามารถสนทนาเป็นรายบุคคลหรือ กลุ่มบุคคล สามารถส่งรูปภาพ ส่งสติ๊กเกอร์ หรือไฟล์งาน
3. การโพสต์ข้อความบนไทม์ไลน์ เป็นการแสดงความรู้สึกหรือแบ่งปันรูปภาพ กิจกรรมต่าง ๆ หรือ เรื่องราวดี ๆ ให้กับเพื่อน ๆ แบบไม่เฉพาะเจาะจง

1.4.3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่น

จากการศึกษาและรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นมีดังนี้ ได้แก่

นุชทิมา โสภาวาง (2558) ศึกษาการติดเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวน 515 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการสื่อสารมากที่สุด รองลงมา เพื่อการสืบค้นข้อมูล และความบันเทิง

ชลธิชา จุ้ยนาม (2558: 84) ศึกษาพฤติกรรมและผลจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดสุโขทัย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่บ้านตนเอง เรียนรู้จากเพื่อน โดยใช้ในการในการศึกษาหาความรู้ และใช้พูดคุยกับเพื่อน ผลกระทบจากการใช้

เครือข่ายสังคมออนไลน์อยู่ในระดับน้อย นักเรียนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านครอบครัว การเรียน สุขภาพ และสังคมแตกต่างกันจะมีผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ดวงรัตน์ โภยกิจเจริญ (2560) ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างจำนวน 504 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อาศัยอยู่กับบิดามารดา ได้รับรายได้จากผู้ปกครองเฉลี่ยเดือนละ 2,001-3,000 บาท ส่วนใหญ่มีเพื่อนแนะนำให้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และนิยมใช้เฟซบุ๊ก มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวเป็นจริงบางส่วนในเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เผยแพร่ให้บุคคลอื่นได้เห็น ส่วนใหญ่ไม่แน่ใจเพื่อนที่พูดคุยกันผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์โดยดูแลและให้ความรู้ ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างสม่ำเสมอ ส่วนเพื่อนมีส่วนร่วมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยมีแนะนำให้ไปปฏิบัติเองและช่วยเหลือหากมีปัญหา

สุริดา ปริชานนท์ (2560) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของเยาวชนโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลจอมบึง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 270 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่บ้านพักอาศัย มีวัตถุประสงค์ของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ อ่านข่าวสาร รองลงมาคือ เล่นเกมส์ มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการค้นหาความรู้ การพูดคุย ใช้เพื่อความบันเทิง ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในด้านการค้นหาความรู้ รองลงมาคือ ด้านการใช้สื่อสังคมออนไลน์ผ่านช่องทาง การพูดคุย รองลงมาคือด้านการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิง

กมลลักษณ์ อินทร์เอก (2560) ศึกษาพฤติกรรมการใช้โซเชียลมีเดียของนักเรียนลาดทิพรสพิทยาคม อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 121 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้โซเชียลมีเดียเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่ ได้แก่ ค้นหาข้อมูลทางโซเชียลมีเดียแทนการเข้าห้องสมุด ด้านพฤติกรรมการใช้โซเชียลมีเดียเพื่อการบันเทิงส่วนใหญ่ ได้แก่ สนทนากับเพื่อนและบุคคลอื่น ๆ และด้านพฤติกรรมการใช้โซเชียลมีเดียเพื่อการติดต่อสื่อสารส่วนใหญ่ ได้แก่ ติดต่อสื่อสารกับเพื่อนและบุคคลอื่น ๆ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่น มีรูปแบบการใช้งานในด้านการศึกษา ด้านความบันเทิง และด้านการติดต่อสื่อสาร โดยใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เป็นที่นิยม ได้แก่ เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ ไลน์ อินสตราแกรม ยูทูป เป็นต้น โดยมีพฤติกรรมการใช้งานลักษณะการ พูดคุยสนทนา แชน แสดงความคิดเห็น ลงรูปภาพ แบ่งปันวีดีโอ การศึกษาหาข้อมูล การฟังเพลง การดูหนัง และเล่นเกม โดยมีการแนะนำจากเพื่อนให้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และมีครอบครัวคอยให้การสนับสนุนและคำแนะนำตลอดจนให้การช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เป็นต้น

1.4.3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษาเพื่อความบันเทิง และเพื่อการสื่อสาร

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยสามารถแบ่งพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ได้ดังนี้

1.4.3.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา

เนื่องจากผู้วิจัยไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษาโดยตรง ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนองานวิจัยที่ใกล้เคียงกับงานวิจัยการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา ไว้ดังนี้

สมสรณ์ กัญยาหลง (2555) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน ผลการวิจัยพบว่า การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้สามารถช่วยในเรื่องการทำรายงาน ทำการบ้าน ค้นคว้า สื่อสาร และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง เป็นต้น

พรวานภา เวียงคำ (2557) ศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 373 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านการศึกษาอยู่ในระดับมาก

1.4.3.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิง มีดังนี้

ภาณุวัฒน์ กองราช (2554) สํารวจพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กของวัยรุ่นไทยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นวัยรุ่นอายุระหว่าง 13-24 ปี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นไทยมีอัตราการใช้เฟซบุ๊ก1-5 ครั้งต่อสัปดาห์ ในการใช้แต่ละครั้งจะใช้เวลา 1-3 ชั่วโมง บริการที่ใช้ได้แก่ การโต้ตอบกระดานสนทนา การเข้าร่วมกลุ่มต่าง ๆ การเล่นเกม การทำแบบทดสอบ (Quiz) ต่าง ๆ การแบ่งปันรูปภาพหรือวิดีโอ การค้นหาเพื่อนเก่า การส่งข้อความ การเขียนข้อความแสดงความคิดเห็น ความคิดเห็น (Comment) และการกดแสดงความชอบ (Click Like)

อาสภา รัตนมุงเมฆา (2559) ศึกษาทัศนคติ พฤติกรรมการเปิดรับและความพึงพอใจของผู้ชมซีรีส์ช่อง GMM 25 ผ่านสื่อยูทูป กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง รับชมที่บ้านหรือหอพัก รับชม 2-3 ครั้ง ครั้งละ 1-2 ชั่วโมง ไม่นิยมกดแชร์ (Share), คอมเมนต์ (Comment) และไลก์ (Like) หรืออันไลก์ (Unlike)

ดวงรัตน์ โกยกิจเจริญและสมชาย ไชยโคต (2560) ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนนิยมใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ ยูทูบ และใช้เพื่อเล่นเกมส์ อัปเดตสถานะข้อมูลส่วนตัว รูปภาพ เป็นต้น

1.4.3.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการสื่อสาร

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการสื่อสาร มีดังนี้

ชนากิตต์ ราชพิบูลย์ (2553) ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และผลกระทบต่อนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพูดคุยกับเพื่อนปัจจุบันและเพื่อนเก่า กลุ่มตัวอย่างใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์เพราะได้รับข่าวสารใหม่ ๆ สะดวก รวดเร็ว และช่วยผ่อนคลายความเครียด

ศรัณยา หวังเจริญตระกูล (2553) ศึกษาพฤติกรรมการใช้แรงจูงใจ และการรับรู้ปัญหาจากการใช้เว็บไซต์เครือข่ายสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อติดต่อสื่อสาร

วิมลพรรณ อาภาเวท สาวิตรี ชีวะสาธน์ และชาญ เดชอัศววง (2554) ศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจต่อเฟซบุ๊ก (Facebook) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับมากกับพฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook)

ดังนั้นจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ จะเห็นได้ว่า ผู้ใช้มีลักษณะการใช้งานด้านการศึกษา ด้านความบันเทิง และด้านการสื่อสาร โดยใช้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การค้นหาข้อมูลความรู้ การแบ่งปันข้อมูลความรู้ การดูหนัง ฟังเพลง การเล่นเกม การโพสต์รูปภาพ กิจกรรมต่าง ๆ และการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น เป็นต้น

1.4.3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน ได้แก่ เพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียน ได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้

โดยผู้วิจัยทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคม
ออนไลน์อย่างเหมาะสม ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านความบันเทิง และด้านการสื่อสาร

1.4.5.6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่าง เหมาะสมกับเพศ

เอมิกา เหมมินทร์ (2556) ศึกษาพฤติกรรมการใช้และ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่ได้จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นประชาชน
ที่มีอายุ ระหว่าง 15-44 ปี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้
เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สาวิตรี ไทรเชื่อนจันทร์ (2556) ศึกษาพฤติกรรมการใช้
เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 392 คน
ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับเพศอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ.05

พรรณีการ์ พุ่มจันทร์ (2558) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อ
สังคมออนไลน์ของนักศึกษาแพทย์ระดับปรีคลินิกของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล กลุ่มตัวอย่าง
คือ นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่2และ3 จำนวน 280 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน
มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้านความบันเทิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

เสาวภาค แหลมเพชร (2559) ศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบ
จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนนทบุรี
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 620 คนผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกันได้รับผลกระทบจาก
การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ทั้งนี้งานวิจัยดังกล่าวอาจจะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงไปสู่
พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เนื่องจากนักเรียนที่มีเพศต่างกันอาจจะมี
พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในลักษณะแตกต่างกัน ดังนั้นอาจจะตั้งสมมติฐานได้ว่า
นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกันอาจจะมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน

1.4.5.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่าง เหมาะสมกับระดับชั้น

อรุณรัตน์ ศรีชูศิลป์ (2554) ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่าย
สังคมออนไลน์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 382 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีชั้นปีแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกัน

เอมิกา เหมมินทร์ (2556) ศึกษาพฤติกรรมการใช้และความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่ได้จากการ ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นประชาชนที่มีอายุ ระหว่าง 15-44 ปี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการวิจัย พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สาวิตรี ไทรเชื่อนขันธุ์ (2556) ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 392 คน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับชั้นปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทิพย์วรรณ รัตนธำรงพรรณ (2558) ศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน นักศึกษาในอำเภอแกลง จังหวัดระยอง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 297 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

พรรณนิการ์ พุ่มจันทร์ (2558) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาแพทย์ระดับปรีคลินิกของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2 และ3 จำนวน 280 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีชั้นปีแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ทางด้านการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จุฑารัตน์ ศราวณะวงศ์ และคณะ (2560) พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 410 คน ผลการวิจัยพบว่า ชั้นปีต่างกันมีการใช้เพื่อการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ทิวา โฆษิตธีรชาติ (2560) ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 คน ผลการวิจัยพบว่า ระดับชั้นการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสังคมออนไลน์เป็นสังคมเสมือนจริงสัมพันธ์ภาพทางสังคมที่มากขึ้น ซึ่งให้เห็นว่าระดับชั้นการศึกษาและระยะเวลาในการเข้าร่วมเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ยาวนาน ก็ส่งผลทำให้เกิดความเชื่อมั่นถึงความสัมพันธ์ภาพ ความสนิทสนมและการรับรู้ถึงความปลอดภัยในเครือข่ายสังคมออนไลน์จะส่งผลให้เข้ามามีส่วนรวมในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่มากขึ้นตามระดับชั้นการศึกษา ดังนั้นอาจจะตั้งสมมติฐานได้ว่านักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน

1.4.5.6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมกับการพักอาศัย

ชลธิชา จั๋ยนาม (2558) ศึกษาพฤติกรรมและผลจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดสุโขทัย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีที่พักอาศัยต่างกันมีผลกระทบต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยนักเรียนส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อยู่ที่บ้านของตนเอง

บุญญรัตน์ นทีสถิตธาร (2559) ศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบในการใช้อินเทอร์เน็ตประกอบเรียนของโรงเรียนสิงห์บุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3,028 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีที่พักอาศัยต่างกันมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ทั้งนี้ นักเรียนที่มีการพักอาศัยต่างกันอาจจะมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในลักษณะที่แตกต่างกันจึงทำให้เกิดผลกระทบที่แตกต่างกัน ดังนั้น อาจจะต้องสมมติฐานได้ว่านักเรียนที่มีการพักอาศัยต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน

1.4.5.6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมกับค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน

พิมพ์สุรีย์ พงษ์เสื่อ (2555) ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

เอมิกา เหมมินทร์ (2556) ศึกษาพฤติกรรมการใช้และความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่ได้จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นประชาชนที่มีอายุ ระหว่าง 15-44 ปี

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สาวิตรี ไทรเชือนจันทร์ (2556) ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 392 คน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ธนกฤต ดีพลักดิ์ (2557: 63) ศึกษาการเปิดรับสื่อพฤติกรรมและผลกระทบจากการเล่นเกมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกมออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการเล่นเกมออนไลน์ส่งผลกระทบต่อด้านการเงิน ด้านการศึกษา ด้านความสัมพันธ์กับครอบครัวและเพื่อนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมซึ่งศึกษาตัวแปรในลักษณะเดียวกัน ดังนั้นอาจจะตั้งสมมติฐานได้ว่า นักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน

สรุปได้ว่า ทั้งนี้ นักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือนต่างกันอาจจะมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในลักษณะที่แตกต่างกัน ดังนั้นอาจจะตั้งสมมติฐานได้ว่านักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน

1.4.5.6.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมกับจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้

การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ผู้วิจัยค้นคว้าและศึกษาข้อมูล พบว่า ไม่มีผู้วิจัยศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้โดยตรง ดังนั้นผู้วิจัยได้นำเสนองานวิจัยที่ใกล้เคียงกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และประเภทของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยมีงานวิจัยดังนี้

เฟื่องฟ้า ทิรัญกาญจน์ (2556) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัด สพม 11 เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนใช้สื่อสังคมประเภทเฟซบุ๊ก (Facebook) และทวิตเตอร์ (Twitter) มากที่สุด รองลงมา คือ ยูทูบ (Youtube), ไลน์ (Line) และอินสตราแกรม (Instagram) ตามลำดับ

สินี กิตติชนมวรกุล (2558) ศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนจากการใช้เครือข่ายสังคม ออนไลน์ในจังหวัดสงขลา ประชากรกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-6 ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่าย สังคมออนไลน์มากที่สุด คือ เฟซบุ๊ก รองลงมา คือ ไลน์ ยูทูบ อินสตราแกรม และทวิตเตอร์ ตามลำดับ

ทัศนีย์ ประธาน (2560) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักและพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มเยาวชน 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2,263 คน ผลการวิจัยพบว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมได้แก่ เฟซบุ๊ก ยูทูบ อินสตราแกรม และไลน์ ตามลำดับ

สรุปได้ว่า นักเรียนนิยมใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ ยูทูป อินสตราแกรม และทวิตเตอร์ ดังนั้นอาจจะตั้งสมมติฐานได้ว่านักเรียนที่มีจำนวนการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต่างกันอาจจะมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน เพราะอาจคาดคะเนได้ว่านักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีการใช้หลายช่องทางในการเล่น การติดต่อสื่อสาร ย่อมมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลมากกว่าที่มีช่องทางการเล่นหรือติดต่อสื่อสารน้อยกว่า ดังนั้น นักเรียนที่มีจำนวนการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต่างกันอาจจะมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกันได้

จากการศึกษาและรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ผู้วิจัยพบว่า ตัวแปรที่ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่แตกต่างกัน ได้แก่ ตัวแปรเพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้

1.5 ข้อมูลโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

ข้อมูลโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย มีดังนี้

1. โรงเรียนมหาวชิราวุธ

วิสัยทัศน์

โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา มุ่งพัฒนาให้เป็นโรงเรียนชั้นนำของประเทศไทย และอาเซียนภายในปี 2559

พันธกิจ

1. ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์
2. ส่งเสริมการนำสื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดการศึกษา
3. ส่งเสริมเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อก้าวทันวิทยาการสู่สากล

เป้าประสงค์

1. โรงเรียนมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริหารจัดการที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ
2. นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

2. โรงเรียนนวมาริเฉลิม

วิสัยทัศน์ มุ่งพัฒนาคุณภาพโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศในระดับสากลพื้นฐานความร่วมมือของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน

พันธกิจ

1. พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถเทียบเคียงมาตรฐานสากล
2. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม
3. พัฒนาสื่อเทคโนโลยีให้มีความพร้อมทั้งการบริหารจัดการและการเรียนการสอน

3. โรงเรียนนวมินทราชูทิศทักษิณ

วิสัยทัศน์

ภายในปี 2558 โรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ มุ่งมั่นจัดการศึกษา ให้นักเรียน มีความรู้คู่คุณธรรม ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีคุณภาพระดับ มาตรฐานสากล

พันธกิจ

1. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องให้มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เทคโนโลยี และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เสริมสร้างความร่วมมือเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก ประเทศ
3. พัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ สื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ให้สอดคล้องกับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

เป้าประสงค์

นักเรียนมีคุณธรรม เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโลกอย่างมีความสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการศึกษาข้อมูลโรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียน ได้แก่โรงเรียนมหาวชิราวุธ โรงเรียนวรนาธิเฉลิม และโรงเรียนนวมินทราชูทิศทักษิณโดยโรงเรียนดังกล่าวได้มีการส่งเสริมนักเรียนทั้งในด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วยการเรียนการสอนที่มีเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย และหลากหลาย อีกทั้งยังมีการสนับสนุนสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีในการเรียนการสอนที่ทันสมัย และเนื่องจากโรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่มีครูคอยอบรมสั่งสอนนักเรียนในเรื่องของคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ คุณธรรม จริยธรรม และรวมถึงการส่งเสริมในด้านการใช้เทคโนโลยี การใช้งาน เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการเรียนรู้หรือประกอบการเรียน การสอน

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาบริบทของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของทั้ง 3 พบว่า นักเรียนมีการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีส่วนตัวต่าง ๆ เช่น มือถือ คอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊กส่วนตัว โดยนำมาใช้ทำงานหรือเล่นตอนเข้าก่อนเข้าเรียน พักกลางวันหรือหลังเลิกเรียน โดยมีการเข้ากลุ่ม ชวนกันเล่น เช่น เล่นเฟซบุ๊ก ดูยูทูป ฟังเพลง เล่นเกมออนไลน์ สืบค้นข้อมูลต่าง ๆ เป็นต้น ประกอบกับ บริเวณสถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในอำเภอเมืองมีความเจริญทำให้เข้าถึงเทคโนโลยีได้ง่ายและมีนักเรียนจากต่างอำเภอหรือจังหวัดใกล้เคียงมาศึกษาเล่าเรียน ทำให้ต้องพักอาศัยกับญาติหรือเช่า หอพักอาศัยอยู่กับเพื่อน อีกทั้งภายในหอพักหรือใกล้ ๆ บริเวณหอพักมีร้านอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก โดยนักเรียนสามารถเข้าใช้บริการได้ทั้งทำรายงาน เล่นเกมส์ ดูหนัง ฟังเพลง หรือคุยแชทสนทนา

ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ได้แก่ เฟซบุ๊ก อินสตราแกรม ยูทูป ทวิตเตอร์ ไลน์ และอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งการอาศัยอยู่หอพักกับเพื่อนก็ทำให้นักเรียนสนิทสนมกับเพื่อนหลากหลายกลุ่มหรือเพื่อนต่างโรงเรียนมากขึ้น ทำให้มีโอกาส ในการติดต่อสื่อสารกันผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มากขึ้น หรือมีการชักชวนกันทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เข้ากลุ่มเล่นเกมออนไลน์ หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ และเมื่อถูกชักชวนนักเรียนกลุ่มนี้ก็มีแนวโน้มที่จะเลียนแบบพฤติกรรม การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของเพื่อน หากต้นแบบเป็นตัวอย่างที่ดีก็จะนำไปสู่พฤติกรรมที่ดี และในทางกลับกันหากต้นแบบ เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีก็จะเกิดผลกระทบกับนักเรียนและผู้อื่นได้ ดังนั้น การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนต้องมีผู้ปกครอง พ่อแม่ หรือ ครู อาจารย์ คอยตักเตือน หรือให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด โดยจำกัดขอบเขตหรือกำหนดเวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นต้น ประกอบกับพ่อแม่เป็นแหล่งสนับสนุนด้านวัตถุหรือสิ่งของต่าง ๆ ทั้งเงินทอง ให้แก่นักเรียน และเมื่อนักเรียนต้องการใช้บริการอินเทอร์เน็ตนักเรียนยอมเสียค่าใช้จ่ายในการใช้บริการอินเทอร์เน็ต บนโทรศัพท์มือถือส่วนตัว หรือหากใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ตก็ยอมต้องมีค่าใช้จ่ายหรือค่าบริการ อินเทอร์เน็ต โดยนักเรียนมีพ่อแม่เป็นผู้ให้การสนับสนุนทางด้านปัจจัยเงินทุน เพราะนักเรียนยังอยู่ใน ความดูแลของพ่อแม่ประกอบกับนักเรียนยังไม่มีรายได้ เป็นต้น

ซึ่งปัจจัยสนับสนุนเหล่านี้อาจส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยจึงเลือกทำการศึกษาโรงเรียนดังกล่าวข้างต้น โดยศึกษาพฤติกรรมการใช้ เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการควบคุมตนเอง

2.1 ความหมายของการควบคุมตนเอง

การควบคุมตนเองเป็นกระบวนการภายในที่จะทำให้บุคคลสามารถยับยั้งหรือไม่แสดง พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกมา ซึ่งนักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของการควบคุม ตนเองไว้ดังนี้

พัทธนันท์ ตั้งพิพัฒนการกุล (2553: 20) กล่าวว่า การควบคุมตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะควบคุมพฤติกรรมของตนเองโดยวิธีการหนึ่งวิธีการใด หรือหลายวิธี เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตนเองเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยตนเอง เป็นผู้กำหนดเป้าหมายวิธีการและปฏิบัติด้วยตนเองรวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นการมี ความสามารถรอคอยเพื่อให้ได้รับผลที่ดีกว่าภายนอก

อนันท์ งามสะอาด (2554) การควบคุมตนเอง หมายถึง การที่บุคคลเป็นผู้ดำเนินการ ในการพัฒนาหรือปรับปรุงพฤติกรรมด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกเป้าหมายหรือวิธีการดำเนินการ เพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมายนั้น

สุจิตรา โนมะยา (2555) ได้ให้ความหมายว่า การควบคุมตนเอง คือ วิธีการที่สามารถทำให้ตนเองเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยมีเป้าหมาย การวางแผนเงื่อนไขเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

โดยสรุป การควบคุมตนเอง หมายถึง วิธีการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ให้เปลี่ยนเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตามที่ได้วางแผนและตั้งเป้าหมายไว้ โดยการควบคุมพฤติกรรมทางลบและเพิ่มพฤติกรรมทางบวก ซึ่งอาจจะอาศัยการเสริมแรงทางบวกเพื่อช่วยให้ควบคุมตนเองจากปัจจัยภายนอกและสามารถกระทำให้สมบูรณ์ด้วยการควบคุมจากบุคคลอื่นหรือมีเครื่องมือที่จะควบคุมได้ด้วยตนเอง เป็นต้น

2.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเอง

2.2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Albert Bandura

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมได้พัฒนามาจากแนวคิดของนักจิตวิทยาหลายคน โดยเฉพาะที่สำคัญ คือ แบนดูรา (Bandura, 1969, อ้างถึงในนอร์ตัน รังษิยามา, 2550: 16) ซึ่งอธิบายแนวคิดที่สำคัญในการเรียนรู้ทางสังคมไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมทั้งหลายทั้งสิ้นของมนุษย์นอกจากปฏิกิริยาสะท้อน ล้วนเป็นผลที่ได้รับจากการเรียนรู้
2. สิ่งที่มีมนุษย์เรียนรู้ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ โดยเรียนรู้จากผลที่จะเกิดตามมา กล่าวคือ เรียนรู้ว่าการกระทำหนึ่งเกิดขึ้นจะมีเหตุการณ์ใดเกิดตามมา หรือเมื่อกระทำพฤติกรรมใดแล้วผลที่ได้รับตามมาจากกระทำนั้นจะเป็นเช่นไร อย่างแรกจัดความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับเหตุการณ์ อย่างที่สองเป็นความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและผลที่เกิดจากพฤติกรรม ความรู้ที่มนุษย์เรียนรู้จากสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะกลายมาเป็นความเชื่อที่มีผลต่อการควบคุมพฤติกรรมของบุคคล
3. การเรียนรู้ความสัมพันธ์ดังกล่าวเกิดจากการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์และการเรียนรู้จากการสังเกต
4. ผลจากการเรียนรู้ของมนุษย์จะกลายมาเป็นความเชื่อ ซึ่งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมสำคัญ และควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ให้สอดคล้องกับความเชื่อดังกล่าว
5. การควบคุมพฤติกรรมด้วยการรู้คิด การรู้คิดของบุคคลในเชิงประเมินค่าที่วางอยู่บนข้อสมมติฐานความเชื่ออันเกิดจากการเรียนรู้ของมนุษย์นั้นจะนำไปสู่การตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งได้ และจะนำไปสู่การควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามที่ตนได้ตั้งใจไว้

6. หลังจากการเรียนรู้แล้ว มนุษย์จะเลือกเลียนแบบเฉพาะพฤติกรรมที่ตนเห็นคุณค่ามากกว่าพฤติกรรมที่ถูกลงโทษหรือไม่ได้รับรางวัลหรือแรงเสริม การเห็นผลจากการกระทำในเชิงบวกย่อมเป็นสิ่งจูงใจให้บุคคลกระทำพฤติกรรมนั้นอีก ตลอดจนเกิดความคาดหวังแต่แรงเสริมที่จะได้รับการคาดหวังนี้จะทำให้บุคคลตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรม เพื่อให้ผลบังเกิดขึ้นตามความต้องการ คือ ต้องการมีการควบคุมตนเองและประเมินตนเอง

7. พฤติกรรมส่วนใหญ่ของบุคคลถูกควบคุมโดยผลที่ตามมาจากการประเมินตนเองซึ่งจะมีทั้งทางดีและไม่ดี ทำให้เกิดการรับรู้ตนเองในแต่ละด้านแตกต่างกันออกไป การประเมินตนเองนี้จะทำให้บุคคลสามารถควบคุมตนเองให้กระทำพฤติกรรมที่เหมาะสมได้

8. พฤติกรรมหรือการกระทำที่บุคคลทำต่อตนเองเนื่องมาจากการประเมินตนเองก็ดี และจากปฏิกิริยาต่อตนเองทั้งทางบวกและทางลบ ล้วนเป็นผลมาจากการการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการมีต้นแบบหรือแบบอย่าง การให้แรงเสริมต่อตนเองเป็นเรื่องสำคัญ เพราะจะมีผลต่อความพยายามของบุคคลที่จะกระทำให้ถึงมาตรฐานที่คนตั้งไว้และทำให้สามารถพัฒนาทักษะในการควบคุมตนเอง สามารถปรับปรุงและคงรักษาพฤติกรรมนั้นต่อไปได้

สรุปได้ว่า แบนดูรา (Bandura) ได้ชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง หรือจากการเลียนแบบต้นแบบ และมีการประเมินพฤติกรรมของตนเอง โดยมีแรงเสริมที่จะมาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น รางวัล หรือสิ่งตอบแทน และจะเกิดเป็นพฤติกรรมที่พัฒนาทักษะในการควบคุมตนเอง ดังนั้นตัวแปรการเลียนแบบเพื่อน อาจเป็นปัจจัยที่ทำให้นักเรียนมีการควบคุมตนเองตามลักษณะต้นแบบหรือเพื่อน จะเห็นได้ว่า ตัวแปรทั้งสองอาจส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมได้โดยตัวแปรการเลียนแบบเพื่อนอาจจะมีผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ในด้านการการใช้งาน การใช้ภาษา การลอกเลียนแบบพฤติกรรมหรือค่านิยมที่ทันสมัย เช่น วัตถุประสงค์ของ ภาษา วัฒนธรรม อันเนื่องมาจากการเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เดียวกัน และหากนักเรียนมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์โดยมีการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมก็จะส่งผลในด้านที่ดี เช่น การได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง มีการติดตามข้อมูลข่าวสาร ติดตามงาน และ ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด เป็นต้น

2.2.2 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory) ซึ่งฟรอยด์ (Freud) จิตแพทย์ชาวออสเตรียเป็นผู้สร้างขึ้นนั้น มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองของบุคคลก็คือ ฟรอยด์ (Freud) (Freud, อ้างถึงในอัครเดช หอเจริญ, 2553)

ฟรอยด์ (Freud) อธิบายว่า มนุษย์เกิดมาพร้อมกับแรงกระตุ้นหรือแรงขับตามธรรมชาติ ซึ่งสามารถทำลายบุคคลและสังคมได้ หากไม่มีการควบคุมที่ดี ก็จะนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนออกนอกกรอบปทัสสถานของสังคมฟรอยด์ (Freud) ได้แบ่งบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. จิตไร้สำนึก (Id หรือ Libido)
2. ตัวเราที่อยู่ในจิตสำนึก (Ego)
3. หรือ Self และมโนธรรม (Superego)

ในส่วนที่เป็นจิตไร้สำนึกฟรอยด์ (Freud) อธิบายว่า คนเกิดมาพร้อมด้วยจิตไร้สำนึกที่เต็มไปด้วยกิเลสหรือความปรารถนา ซึ่งจัดว่าเป็นแรงผลักดันภายในตัวสำคัญที่ชี้นำบุคคลกระทำการที่ตนปรารถนา ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อตนเองและสังคมได้ ถ้าสิ่งที่ปรารถนานั้นไม่ได้อยู่ในทำนองคลองธรรม สำหรับส่วนที่เป็นตัวเราที่ได้รับจากการขัดเกลาให้พ้นจากสภาพที่อยู่ในจิตไร้สำนึกนั้น จัดเป็นส่วนที่ผ่านการอบรมขัดเกลา เพื่อให้เป็นเหมือนคนอื่น ๆ แม้ว่าบุคคลผู้ถูกขัดเกลาอาจต้องฝืนใจประพฤติกิริยาในกรอบของบุคคลนั้นให้ได้ ส่วนที่เป็นมโนธรรมนั้น ถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญยิ่ง คือเป็นตัวแทนของกฎบังคับต่าง ๆ ทางศีลธรรมทั้งหมด การสร้างให้เกิดมโนธรรมในจิตใจ จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างมากในกระบวนการฝึกรอบรม เพราะทำให้เกิดความสำนึกในภาวะความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ คือ การเรียนรู้ศีลธรรม ค่านิยม ตลอดจนเรียนรู้ว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก อะไรควรทำไม่ควรทำ ผู้ที่ได้รับการอบรมขัดเกลาอย่างดีจนเข้าใจเป้าหมายของปทัสสถานทางสังคมย่อมจะไม่กระทำผิดหรือออกนอกกรอบนอกทาง ทั้งต่อหน้าและลับหลัง

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองได้ให้สาระสำคัญที่ว่าบุคคลทั่วไปจะมีแรงขับที่อยู่ภายในตนเอง ซึ่งมีลักษณะเป็นจิตไร้สำนึก ซึ่งพร้อมจะแสดงออกตามความต้องการเสมอ ถ้าขาดการควบคุมยับยั้งเมื่อใด ก็อาจจะทำให้เกิดผลเสียร้ายขึ้น มนุษย์จึงจำเป็นต้องได้รับการอบรมบ่มนิสัย เพื่อจะทำให้เกิดการควบคุมตนเองได้ในระดับทั่วไป ซึ่งเป็นตัวเราที่ขัดเกลาเพื่อที่จะได้อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข แต่การพัฒนาตัวเราให้เป็นผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่มีจิตใจสูงเมื่อเข้าสู่ภาวะเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์นั้น จำเป็นที่จะต้องพัฒนามโนธรรมให้เกิดขึ้นในจิตใจเพื่อควบคุมจิตไร้สำนึกบุคคลนั้นจึงจะสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีคุณภาพทางจิตใจสูงได้

สรุปได้ว่า การควบคุมตนเอง เป็นการแสดงพฤติกรรมความต้องการที่อยู่ภายในจิตใจของตนเองออกมาแสดงให้บุคคลอื่นได้รับรู้ โดยมีการคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสมและต้องอาศัยการอบรมและขัดเกลาจากบุคคลรอบข้าง เช่น ครอบครัว โรงเรียนและสังคม ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมนั้นต้องอาศัยปัจจัยภายในตนเองและปัจจัยภายนอก โดยในงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

อย่างเหมาะสม โดยมีตัวแปรที่ศึกษา ทั้งตัวแปรที่เป็นปัจจัยภายในตนเอง คือ การควบคุมตนเอง และ ปัจจัยภายนอก คือ การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน เพื่อศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

2.2.3 การควบคุมตนเองตามทฤษฎีของไนย์ (Nye, 1958, อ้างถึงในสุจิตรา โนมะยา, 2555: 22) สังคมเป็นองค์การสำคัญในการควบคุมและสร้างความสำนึกความผูกพันให้เกิดแก่สมาชิกของสังคม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 อย่าง คือ

1. การควบคุมภายในสังคมโดยผ่านสถาบันต่าง ๆ อบรมบ่มนิสัยสมาชิก โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว พ่อแม่อบรมบ่มนิสัยลูกให้เกิดความสำนึกยึดมั่นอยู่ในค่านิยมและปทัสถานของสังคมจนทำให้ค่านิยมและปทัสถานของสังคมฝังลึกเข้าไปอยู่ในจิตสำนึกของลูกและจิตสำนึกนี้เองที่เป็นพลังภายในที่ควบคุมบุคคลไม่ให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

2. การควบคุมตนเองโดยตรง พ่อแม่เป็นตัวแทนสถาบันครอบครัว ตำรวจเป็นตัวแทนสถาบันปกครองเพื่อเป็นตัวแทนกลุ่มประมุขเป็นผู้ห้ามปรามไม่ให้บุคคลกระทำพฤติกรรมเบี่ยงเบนออกนอกรอบถือว่าการควบคุมโดยตรงจากบุคคลภายนอก

3. การควบคุมโดยอ้อม การที่คนเราอยู่สถาบันครอบครัวมานานทำให้เกิดความผูกพันความรักตอบสนองพ่อแม่ซึ่งเป็นตัวแทนสถาบัน ช่วยให้คุณคนไม่ทำอะไรนอกกลุ่มนอกทาง ด้วยกลัวพ่อแม่จะเสียใจ นอกจากนั้นก็ยังมีความรักความผูกพันต่อบุคคลภายนอกเป็นพลังยับยั้งพฤติกรรมนอกรูปแบบของคนเราได้อีกด้วย

4. ความต้องการที่จะได้รับความพึงพอใจที่ชอบธรรมในสังคมคนเราต้องการดำเนินชีวิตที่ชอบธรรมเพื่อจะได้มาซึ่งสิ่งที่ตนปรารถนา เช่น ความรัก การยอมรับนับถือและความมั่นคงในชีวิตความต้องการดังกล่าวจะเป็นพลังควบคุมป้องกันไม่ให้คนเรามีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

2.3 วิธีการควบคุมตนเอง

Thoresen and Mahoney (1974, อ้างถึงใน พัทธนันท์ ตั้งพิพัฒนการกุล, 2553: 20 - 21) ได้ให้รายละเอียดของขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยการควบคุมตนเองไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การตั้งเป้า (Goal Setting) คือ การกำหนดเกณฑ์ในการแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งด้วยตนเองเป็นเป้าหมายที่เป็นจริง ชัดเจน สามารถทำได้

ขั้นที่ 2 การสังเกตตนเอง (Self-Monitoring) เป็นกระบวนการที่บุคคลพิจารณาว่าตนเองได้กระทำพฤติกรรมตามเป้าหมายแล้วหรือยัง จะทำควบคู่ไปกับการบันทึกพฤติกรรม ซึ่งมีขั้นตอนในการสังเกต คือ

1. จำแนกพฤติกรรมเป้าหมายว่าพฤติกรรมอะไรที่ต้องการสังเกต
2. กำหนดเวลาที่จะสังเกตและบันทึกการสังเกต
3. กำหนดวิธีการบันทึกและเครื่องมือที่ใช้ในการบันทึก
4. สังเกตและบันทึกพฤติกรรม
5. ทำแผนภาพและกราฟแสดงการบันทึก
6. วิเคราะห์ข้อมูลที่บันทึกเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับซึ่งจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง

พฤติกรรม

ขั้นที่ 3 การประเมินตนเอง (Self-Evaluation) หมายถึง การที่บุคคลตัดสินพฤติกรรมของตนเอง โดยการประเมินคุณค่าของพฤติกรรมจากข้อมูลที่ได้จากการบันทึกด้วยตนเอง ซึ่งทำให้เราได้พิจารณาถึงพฤติกรรมที่กำลังทำอยู่อย่างถี่ถ้วน

ขั้นที่ 4 การเสริมแรงตนเอง (Self-Reinforcement) การจัดผลกรรมที่เป็นแรงเสริมให้แก่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้วยตนเอง เพื่อให้พฤติกรรมนั้นเพิ่มขึ้นโดยมีการกำหนดเกณฑ์การเสริมแรงด้วยตนเอง

ขั้นที่ 5 นักเรียนให้การเสริมแรงตามเงื่อนไข

จากนิยามข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การควบคุมตนเองเป็นการใช้กระบวนการหรือขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ จนนำไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้

วิธีการควบคุมตนเองสกินเนอร์ (Skinner, 1953, อ้างถึงในสุจิตรา โนมะยา, 2555) ได้กล่าวถึงวิธีการควบคุมตนเองไว้ดังนี้

1. ใช้วิธีการขยับร่างกาย เช่น การกักริมฝีปากตนเองเพื่อไม่ให้หัวเราะ เป็นต้น การกระทำดังกล่าวสามารถทำให้บุคคลนั้นหลีกเลี่ยงการทำพฤติกรรมที่ไม่พอใจได้
2. เปลี่ยนเงื่อนไขสิ่งเร้าหรือสัญญาณต่าง ๆ ที่ควบคุมพฤติกรรมที่ต้องการหลีกเลี่ยง เช่น การเลือกสถานที่ตากอากาศ เพื่อหลีกเลี่ยงสัญญาณต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน จดรายการนัดหรือวันที่สำคัญลงในปฏิทิน จะเป็นสิ่งเร้าให้แสดงพฤติกรรมต่อมา เป็นผลทำให้เกิดสามารถหลีกเลี่ยงจากสภาพการณ์ที่ไม่พึงพอใจที่อาจเกิดขึ้นได้จากการลืมที่จะแสดงพฤติกรรมบางอย่างนั้น ในเวลาดังกล่าวจากสภาพการณ์ที่ไม่พึงพอใจอาจเกิดจากการลืมแสดงพฤติกรรมบางอย่างออกมา ดังนั้น การเปลี่ยนเงื่อนไขหรือสัญญาณต่าง ๆ จะช่วยให้เราแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา
3. ยุติการกระทำบางอย่าง เช่น การที่คนเราจะรับประทานกลางวัน เพื่อที่จะได้รับประทานอาหารเช้าที่แสนอร่อยมากขึ้น หรืองดอาหารก่อนลงการแข่งขันกีฬา
4. เปลี่ยนแปลงการตอบสนองทางอารมณ์ บางครั้งเราอาจ พบว่าการแสดงพฤติกรรมตามอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองนั้นอาจนำไปสู่ผลที่ไม่พึงพอใจ จึงต้องการเปลี่ยนการสนองตอบอารมณ์

ใหม่ โดยการแสดงพฤติกรรมที่ขัดกับพฤติกรรมที่เคยแสดงออกเมื่อมีอารมณ์ดังกล่าว เช่น หากเห็นหัวหน้างานของตนเองตกบันได แล้วรู้สึกขบขันจนหัวเราะออกมา แต่ก็รู้ว่าถ้าหัวเราะออกมาอาจถูกหัวหน้าลงโทษได้ ดังนั้นจึงต้องเปลี่ยนการตอบสนองใหม่โดยการเอาพินกัดลิ้นตนเอง หรือหยิกขาตนเอง เป็นต้น

5. ใช้เหตุการณ์ที่ไม่พอใจในสภาพแวดล้อม เพื่อควบคุมพฤติกรรมของตนเอง เช่น การตั้งนาฬิกาปลุก โดยที่เสียงนาฬิกาปลุกจะเป็นเหตุการณ์ที่ไม่พึงพอใจ ทั้งนี้เพื่อที่จะทำให้สามารถไปทำงานได้โดยตรงเวลา

6. ใช้ยาแอลกอฮอล์ หรือสิ่งกระตุ้นต่าง ๆ เพื่อควบคุมพฤติกรรมต่าง ๆ ของตนเอง เช่น การดื่มสุรา เพื่อที่จะให้ลืมความทุกข์ หรือดื่มกาแฟ เพื่อที่จะไม่เกิดอาการง่วงนอนในขณะที่อ่านหนังสือหรือขับรถ เป็นต้น

7. การให้แรงเสริมหรือการลงโทษตนเอง บุคคลอาจสัญญากับตนเองว่า ถ้าอ่านหนังสือจิตวิทยาจบแล้วจะไปดูโทรทัศน์

8. ทำสิ่งอื่นแทนสิ่งที่กำลังทำอยู่ โดยที่บุคคลเปลี่ยนไปแสดงพฤติกรรมอื่นแทนที่จะนำตนเองไปสู่การได้รับผลที่พึงพอใจ เช่น การเปลี่ยนหัวข้อการสนทนาเพื่อที่จะได้หลีกเลี่ยงการโต้เถียง เป็นต้น

สรุปได้ว่า วิธีการควบคุมตนเอง สามารถทำได้โดยการเปลี่ยนแปลงตนเองทั้งในด้านของการควบคุมด้านความคิด อารมณ์ จิตใจ และการควบคุมด้านพฤติกรรม โดยอาศัยรูปแบบหรือวิธีการต่าง ๆ เช่น ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์สามารถจำกัดเวลาในการเล่นหรือใช้งานการจัดสรรเวลาอย่างถูกต้องเหมาะสม การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างมีประโยชน์ ทั้งในด้านการศึกษา ความบันเทิง และการติดต่อสื่อสาร เป็นต้น

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

อัครเดช หอเจริญ (2553) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมตนเองกับพฤติกรรมการเล่นเกมนออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเล่นเกมนออนไลน์กับการควบคุมตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เล่นเกมนออนไลน์ จำนวน 909 คน สำหรับพฤติกรรมการเล่นเกมนออนไลน์กับการควบคุมตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งที่ติดเกม เสี่ยงที่จะติดเกม และไม่ติดเกมนออนไลน์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

นุชทิมา โสภาวาง (2558) ศึกษาการติดเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนจำนวน 515 คน ผลการวิจัย พบว่า การควบคุมตนเอง

ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการสื่อสารเพื่อความบันเทิง และสามารถเป็นตัวทำนายการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการสื่อสารเพื่อความบันเทิงได้ โดยงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยการศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านความบันเทิง และด้านการติดต่อสื่อสารและมีตัวแปรอิสระ คือ การควบคุมตนเอง ดังนั้นการควบคุมตนเองอาจจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

ทัศนีย์ ประธาน (2560) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักและพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มเยาวชน 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างขนาด 2,263 คน จากการเปรียบเทียบพฤติกรรมบริโภคสื่อและความตระหนักถึงผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ในสื่อแต่ละประเภท ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนที่มีวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อเพื่อติดต่อสื่อสารเพื่อหาข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูล มีการควบคุมตนเองและตระหนักถึงผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ในระดับมาก

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับการควบคุมตนเอง นั้นสามารถอธิบายได้ว่า การควบคุมตนเองนั้นเป็นการแสดงพฤติกรรมความต้องการในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยมีการคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสมและต้องอาศัยการอบรมและขัดเกลาจากบุคคลรอบข้าง ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา ครู อาจารย์ เพื่อน และสังคม ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมนั้นต้องอาศัยทั้งปัจจัยภายในตนเองที่ต้องควบคุมพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของตนเองไม่ก่อให้เกิดอันตราย คำนึงถึงความปลอดภัยและเหมาะสม และปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ที่จะมาชักจูงหรือชี้้นำให้เกิดพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ดังนั้น การควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมนั้น นักเรียนควรมีสติ ยับยั้งชั่งใจตนเองในการพิจารณาไตร่ตรองถึงผลดีที่จะเกิดประโยชน์กับตนเองหรือเกิดประโยชน์กับผู้อื่นด้วย และพิจารณาถึงผลเสียที่จะเกิดกับตนเองและผู้อื่นเช่นกัน

3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ

3.1 ความหมายของพฤติกรรมเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

นุชทิมา โสภาวาง (2558:9) กล่าวว่า ตัวแบบจากเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนต่อพฤติกรรมและการปฏิบัติตัวของเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยมีความเหมาะสมทั้งวิธีการใช้และคุณภาพของเนื้อหาที่เลือก

ณรัญชญา ภูมิคอนสาร (2555) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมเลียนแบบ คือ การแสดงออกหรือการกระทำต่าง ๆ ที่นักเรียนแสดงออกโดยเอาแบบอย่างจากผู้อื่น หรือคล้อยตามสิ่งอื่น โดยเกิดจาก

การรับข้อมูลทางสังคมทั้งทางตรง ทางอ้อม จากตัวแบบที่มีอยู่จริงและตัวแบบสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนยอมรับ ชื่นชอบ เพื่อเป็นการปรับตัวให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนหรือสังคมรอบตัวของนักเรียน หรือ เพื่อนให้เกิดความรู้สึกอุ่นใจ และมั่นใจในตนเองมากขึ้น โดยแสดงออกมาใน 3 ลักษณะ ได้แก่ การแต่งกาย กริยาท่าทาง และภาษาที่ใช้

ในที่นี้สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมการเลียนเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ การแสดงออกหรือการกระทำต่าง ๆ ที่นักเรียนแสดงออกมา โดยเลียนแบบอย่างจากผู้อื่นที่เกิดจากการเลียนแบบบุคคลที่ชื่นชอบในโลกออนไลน์ จากตัวแบบที่มีอยู่จริงและตัวแบบสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนยอมรับหรือชื่นชอบ และนักเรียนมีการปรับตัวให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนหรือสังคมรอบตัว โดยนักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของบุคคลที่พบเห็นจากเครือข่ายสังคมออนไลน์และถูกแสดงออกมา ในลักษณะการแต่งกาย กริยาท่าทาง และภาษาที่ใช้บนเครือข่ายสังคมออนไลน์

3.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ

จากการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ดังนี้

ทฤษฎีการเลียนแบบ (imitation theory) ของอัลเบิร์ต (Albert)

Albert (1986, อ้างถึงในธนวุฒิ เศรษฐฤทธิ, 2554: 25-26) พบว่า พฤติกรรมแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในบุคคล ซึ่งไม่เคยปฏิบัติเช่นนั้นมาก่อนเลย บางครั้งเราไม่สามารถอธิบายได้โดยทฤษฎีการเรียนรู้ แต่สามารถอธิบายได้ว่า พฤติกรรมดังกล่าวเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการได้เห็นเป็นแบบอย่าง หรือสังเกตจากสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว และสื่อมวลชนก็เป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญยิ่งในการให้แบบอย่างการเรียนรู้ที่น่าไม่ถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับเทคนิคที่ว่า การเป็นแบบที่เป็นเทคนิคที่สำคัญในการสร้างพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลดังนี้

กระบวนการเรียนรู้จากตัวแบบ

Albert (1986, อ้างถึงในธนวุฒิ เศรษฐฤทธิ, 2554: 25-26) กล่าวว่า การเรียนรู้ในลักษณะของการเลียนแบบเท่านั้นที่จะนำไปสู่การสร้างค่านิยมทางศีลธรรมของเด็กและรูปแบบทางสังคม (Social model) แม้แบบอิทธิพลการเรียนรู้มากเมื่อบุคคลได้เห็นแม่แบบก็สามารถรับรู้สัญลักษณ์ของการกระทำและสามารถแสดงพฤติกรรมนั้นได้เหมาะสม กระบวนการเรียนรู้จากแม่แบบนี้ อาจกล่าวได้ว่า เป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observation Learning) ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

1. กระบวนการให้ความสนใจ (Attention Process) ลักษณะของแม่แบบและการแสดงออกของแม่แบบที่จะช่วยให้บุคคลเกิดความสนใจ คือ มีความคล้ายคลึงกับผู้สังเกตในเรื่องเพศ เชื้อชาติ ทัศนคติ ชื่อเสียง ความสามารถ

2. กระบวนการจำ (Retention Process) การจำรายละเอียดต่าง ๆ ของพฤติกรรมของแม่แบบได้ก็จะสามารถลอกเลียนแบบได้ ดังนั้น การเสนอแม่แบบโดยการใช้คำพูดและ

การเสนอแม่แบบให้เป็นเรื่องราว จะเป็นตัวชี้แนะให้ผู้สังเกตระลึกถึงพฤติกรรมของแม่แบบได้ง่ายขึ้น เมื่อได้รับสิ่งเร้าที่เหมือนหรือคล้ายกับแม่แบบกระตุ้น

3. กระบวนการแสดงออก (Motor Reproduction Process) เป็นการถ่ายโยงจากความสนใจ และการจำแม่แบบ มาเป็นการแสดงพฤติกรรมเลียนแบบ

4. กระบวนการจูงใจ (Motivation Process) บุคคลจะแสดงพฤติกรรมลอกเลียนแบบแม่แบบหรือไม่นั้น เกิดจากการเรียนรู้ จากการสังเกตแม่แบบ ถ้าพฤติกรรมของแม่แบบได้รับผลกระทบที่พึงพอใจหรือสามารถหลีกเลี่ยงสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ แนวโน้มที่บุคคลจะเลียนแบบพฤติกรรมของตัวเองแบบก็จะสูง เพราะคาดหวังว่าจะได้รับผลกระทบ ดังเช่นเดียวกับที่ตัวแบบได้รับ

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย (2553: 122, อ้างถึงในภัทรพันธ์ หรุ่นรักวิทย์, 18) ได้กล่าวว่า อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) นักจิตวิทยาชาวแคนาดา ได้อธิบายว่า การเรียนรู้ส่วนใหญ่ของคนเกิดจากการสังเกตตัวแบบ (model) หรือการเลียนแบบ (imitation) จากตัวแบบซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่ต้องอาศัยการลองผิดลองถูก เพราะเสียเวลาและอาจประสบอันตรายได้ การเรียนรู้แบบนี้พบว่า ตัวแบบเพียงคนเดียวสามารถที่จะถ่ายทอดทั้งความคิดและการแสดงออกได้พร้อม ๆ กัน และการเรียนรู้ทางสังคมจากประสบการณ์ของผู้อื่นสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วผ่านทางสื่อต่าง ๆ ซึ่งจากการสังเกตทำให้เรียนรู้ได้ว่าพฤติกรรมนั้นได้รับผลกระทบอย่างไร ถ้าเห็นว่าผลกระทบที่ได้รับเป็นที่น่าพึงพอใจ ผู้สังเกตก็มีแนวโน้มที่จะลอกเลียนแบบพฤติกรรมนั้น โดยจากการวิจัยของแบนดูรา พบว่า การให้รางวัลแก่ตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมีผลทำให้เด็กเลียนแบบพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น โดยได้แบ่งประเภทของตัวแบบออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ตัวแบบที่เป็นบุคคลจริง ๆ (Live model) คือ ตัวแบบที่บุคคลได้มีโอกาสสังเกตและปฏิสัมพันธ์โดยตรง

2. ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic model) คือ ตัวแบบที่เสนอผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ การ์ตูน หรือหนังสืออนิเมชัน เช่น ดารานักแสดงที่ได้รับการยกย่องให้เป็นสัญลักษณ์คนรุ่นใหม่ที่เล่นกีฬาและไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือในทางตรงข้าม เด็กอาจเลียนแบบพฤติกรรมยิวอาชญากรที่ลงข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์ เนื่องจากได้รับความสนใจจากประชาชนอย่างไม่เคยได้รับมาก่อนเมื่อทำตัวเรียบร้อย เพราะสังคมมักสนใจเด็กดี เด็กเก่ง และเด็กเกเร เมื่อไม่สามารถเป็นที่หนึ่งทางบวกได้ก็เลือกแสดงออกตามตัวแบบด้านลบซึ่งได้รับความสนใจเช่นกัน

สิริอร วิชชาวุธ (2554: 93, อ้างถึงในภัทรพันธ์ หรุ่นรักวิทย์, 19-20) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้จากการสังเกตมีกระบวนการทางปัญญา 4 ขั้น คือ

1. ช่วงความตั้งใจ (Attention Span) ความตั้งใจจะเป็นตัวกำหนดในการเลือกรับรู้สิ่งเร้า ถ้าผู้เรียนตั้งใจที่จะรับรู้สิ่งเร้าหนึ่ง ผู้เรียนจะรู้ว่าสิ่งเร้านั้นปรากฏ ถ้าผู้เรียนไม่ตั้งใจรับรู้สิ่งเร้าผู้เรียนจะไม่วิวว่ามีสิ่งเร้านั้นปรากฏอยู่ในขณะนั้น สิ่งที่มีอิทธิพลทำให้ผู้เรียนเกิดการตั้งใจรับรู้เพื่อการเลียนแบบมีดังนี้

1.1 ตัวแบบ (Model) ตัวแบบจะเป็นบุคคลตัวอย่างหรือสิ่งที่เป็นตัวอย่าง ตัวแบบที่สามารถดึงดูดให้ผู้เรียนตั้งใจรับรู้จะต้องมีบุคลิกลักษณะที่น่าประใจ ผู้มีอำนาจในตำแหน่ง มีความน่าสนใจและความชื่นชอบของตัวแบบ เป็นผู้มีความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญและ ประสบความสำเร็จในด้านใดด้านหนึ่ง มีความสอดคล้องกับค่านิยมของผู้สังเกต มีความน่าเชื่อถือ มีบุคลิกลักษณะคล้ายกับผู้สังเกต และมีความอบอุ่นเป็นกันเอง

1.2 บุคลิกลักษณะของผู้สังเกต (Observer's Characteristics) บุคลิกลักษณะของผู้สังเกตมีอิทธิพลต่อการสังเกตตัวอย่างหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมถึงการตีความเหตุการณ์หรือสภาพเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ดังนี้

1.2.1 ความสามารถที่จะรับรู้ได้ ตัวแบบที่อยู่ในบริเวณหรือของเขตที่ผู้สังเกตจะสามารถรู้สึกได้จะทำให้ผู้สังเกตสามารถรับรู้ตัวแบบได้

1.2.2 ระดับความไวในการถูกกระตุ้นเร้าให้เกิดความสนใจในตัวแบบของผู้เรียน

1.2.3 การรับรู้ที่มีอยู่ก่อนแล้ว ถ้าผู้เรียนเคยรับรู้สิ่งเร้ามาก่อนแล้ว จะมีการรับรู้สิ่งเร้านั้นเร็วกว่าสิ่งเร้าที่ตนไม่เคยรับรู้มาก่อน

1.2.4 ประวัติการได้รับแรงเสริม หากเคยได้รับการเสริมแรงทางบวกจากการทำตามตัวแบบก็จะเป็นตัวกระตุ้นให้สนใจและทำตามตัวแบบได้มากกว่าการที่ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน

2. การเก็บข้อมูลไว้เป็นความจำ (Retention) เมื่อผู้เรียนรับรู้เหตุการณ์ว่าสถานการณ์ใดใคร ทำอะไร ได้อะไร ผู้เรียนจะเก็บสิ่งที่ตนรับรู้ไว้เป็นความทรงจำ ซึ่งผู้เรียนจะต้องจำได้ว่าสิ่งที่ตนตั้งใจดูคืออะไร จากนั้นมีการจัดระเบียบประเภทของการคิดตามรูปแบบจินตนาการและภาษาที่ใช้สร้างเป็นสัญลักษณ์เก็บไว้ในความจำระยะยาว (Long Term Memory: LTM) และมีการทบทวนสิ่งที่ตนจำได้

3. การทำพฤติกรรม (Motor Reproduction หรือ Behavioral Product) ผู้เรียนจะมีคำจำกัดความสำคัญของสัญลักษณ์ที่แปลจากสิ่งที่ตนสังเกตแล้วนำมาสร้างรูปแบบในการกระทำที่เหมาะสม การจะเกิดพฤติกรรมได้นั้นผู้เรียนจะจับคู่เปรียบเทียบเหตุการณ์ที่ตนประสบในขณะนั้นกับภาพเหตุการณ์หรือมโนทัศน์ที่อยู่ในความจำเดิมและผู้เรียนจะปรับพฤติกรรมของตนตามมโนทัศน์ที่มีอยู่ในความจำ ผู้เรียนจะทำพฤติกรรมเลียนแบบที่ตนจำได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับสมรรถภาพทางกายที่จะทำได้ เมื่อทำพฤติกรรมเลียนแบบแล้วจะตรวจสอบดูว่าพฤติกรรมที่ตนทำไปนั้นทำได้ถูกต้องหรือไม่จากการสังเกตและการรับข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับพฤติกรรมนั้น ๆ

4. แรงจูงใจในการทำพฤติกรรม (Motivation) ความปรารถนาในการทำพฤติกรรมของผู้เรียนจะทำให้เขาทำพฤติกรรมที่ได้สังเกตเห็นไว้ ผู้เรียนจะไม่ได้แสดงพฤติกรรมที่ตนสังเกตเห็นจากตัวแบบหมดทุกพฤติกรรม ผู้เรียนจะแสดงพฤติกรรมตามพฤติกรรมของตัวแบบหรือไม่ขึ้นอยู่กับ

สิ่งจูงใจ 3 แบบ คือสิ่งจูงใจโดยตรง สิ่งจูงใจจากการสังเกต และสิ่งจูงใจที่ตนเป็นผู้สร้างขึ้นเอง ถ้าตัวแบบทำพฤติกรรมแล้วได้รับรางวัลจากการทำพฤติกรรมนั้น ผู้เรียนจะมีแรงจูงใจในการเลียนแบบพฤติกรรมนั้นด้วย ถ้าตัวแบบทำพฤติกรรมแล้วได้รับการลงโทษ ผู้เรียนจะมีแรงจูงใจที่จะไม่เลียนแบบพฤติกรรม

Fischer & Gochros (1975, อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2539: 51) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของตัวแบบไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. สร้างพฤติกรรมใหม่เป็นการสร้างให้เกิดพฤติกรรมใหม่สำหรับผู้สังเกตที่ยังไม่เคยมีพฤติกรรมนั้นมาก่อน

2. เสริมพฤติกรรมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นตัวแบบจะเป็นแรงจูงใจส่งเสริมให้ผู้สังเกตพัฒนาทักษะของตนเองให้ดีขึ้น

3. ยับยั้งการเกิดพฤติกรรมตัวแบบจะช่วยให้พฤติกรรมลดลงหรือไม่เกิดขึ้นเลย

สรุปได้ว่าการเลียนแบบเพื่อน หมายถึง กระบวนการที่บุคคลสังเกตพฤติกรรมของบุคคลต้นแบบหรือตัวแบบและนำมาเปลี่ยนแปลงหรือนำมาดัดแปลงพฤติกรรม โดยตัวแบบเพียงคนเดียวสามารถที่จะถ่ายทอดทั้งความคิดและการแสดงออกได้พร้อม ๆ กัน และการเรียนรู้ทางสังคมจากประสบการณ์ของผู้อื่นสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วผ่านทางสื่อต่าง ๆ โดยการเลียนแบบเพราะเห็นว่าจะสามารถนำไปสู่ผลในทางบวก แต่หากเป็นผลในทางลบก็จะหลีกเลี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับการแสดงออกของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน เพราะมีบุคคลต้นแบบทั้งที่รู้จักและไม่รู้จัก จึงต้องมีการพิจารณาและเลือกต้นแบบที่จะนำไปสู่การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม โดยไม่ให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

3.3 พฤติกรรมการเลียนแบบของวัยรุ่นกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

บุญเรือง ไตรเรืองวรวัฒน์ กล่าวว่า ปัจจุบันในยุคที่โซเชียลมีเดีย (Social Media) มีการสื่อสารรวดเร็วเป็นวงกว้างแต่ไม่มีมาตรฐานจริยธรรมกำกับเหมือนสื่อหลัก เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวัน ทำให้บุคคลทั่วไปเป็น "ไอดอล" หรือ "Net idol" ได้ง่ายหากบุคคลต้นแบบมีพฤติกรรมดี มีจริยธรรมอยู่ในกฎระเบียบของสังคมไม่เป็นอันธพาล ไม่ทำร้ายผู้อื่น ย่อมเป็นผลดีต่อสังคม แต่หากยอมรับต้นแบบที่ไม่ดีมาก ๆ คนในสังคมก็จะชินชาเห็นเป็นเรื่องปกติจนเกิดเป็นบรรทัดฐานที่ไม่ดีของสังคม ที่จะเต็มไปด้วยความขัดแย้ง ขาดระเบียบ มีแต่การเบียดเบียน ทำร้ายกัน ไม่ว่าจะด้วยคำพูด ความคิด หรือพฤติกรรม ดังนั้น จึงต้องมีสติให้มาก คิดไตร่ตรอง ให้ความชื่นชมยกย่องเลือกรับหรือเลือกเลียนแบบบุคคลต้นแบบที่ดี มีพฤติกรรมที่ดี ร่วมกันเปลี่ยนบรรทัดฐาน สร้างสังคมที่ดีให้เกิดขึ้นจะดีกว่า

อัมพร เบญจพลพิทักษ์ กล่าวว่า การเลียนแบบนั้นเป็นเรื่องปกติ แต่ต้องมีเงื่อนไข คือ ต้องเลียนแบบในสิ่งที่ถูกต้อง หากไม่ถูกต้อง ไม่สร้างสรรค์ จะกลายเป็นปัญหาสังคม และอาจมีปัญหาลงในเรื่องของการคิด ขาดประสบการณ์ชีวิตที่ดีพอ ขาดต้นแบบที่ดี สิ่งเหล่านี้ทำให้ไม่สามารถปรับตัวให้เหมาะสม พอมีการชกจุกก็ทำให้หลงใหลง่าย แต่การเลียนแบบบางครั้งก็เกิดจากการสะสม เด็กมักดูสื่อทีวี หรืออินเทอร์เน็ตที่แฝงความรุนแรงทำให้รู้สึกด้านชา

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการเลียนแบบของวัยรุ่นในปัจจุบันเกิดจากการปฏิบัติตนตามบุคคลต้นแบบที่พบเห็นบนสื่อออนไลน์ หากมีการเลือกปฏิบัติตนตามต้นแบบหรือไอดอลต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นตามมาทั้งผลดี และผลเสีย โดยมีการพิจารณาถึงความถูกต้องเหมาะสม และไม่เกิดผลกระทบต่อตนเองและสังคม

3.4 แนวทางป้องกันปัญหาพฤติกรรมเลียนแบบของวัยรุ่น

บุญเรือง ไตรเรืองวรวัฒน์ อธิบดีกรมสุขภาพจิต ได้แนะแนวทางป้องกันปัญหา ดังนี้

1. ครอบครัวต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก
2. ครอบครัวต้องไม่ใช้ความรุนแรงต่อกันทั้งทางกาย วาจา
3. ไม่ใช้ความรุนแรงในการแสดงความคิดเห็นหรือแก้ไขปัญหา
4. ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันจะทำให้เด็กและเยาวชนรู้สึกปลอดภัย อบอุ่นใจ และสบายใจ
5. มีการชื่นชมกันและกัน ตลอดจนปลูกฝังค่านิยมด้านจิตสาธารณะ
6. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา
7. หลีกเลี่ยงการรับสื่อที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง
8. โรงเรียนที่ควรหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงกับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการลงโทษ หรือการตำหนิ การแสดงความคิดเห็นถึงชื่อเสียงของเด็กในที่สาธารณะ
9. ควรเสริมบทเรียนด้านการวิเคราะห์แยกแยะ การรู้เท่าทันสื่อและการรับรู้ข่าวสาร ข้อมูลที่ถูกต้องให้กับเด็ก
10. มีมาตรการจัดการความรุนแรงในโรงเรียนที่เหมาะสม
11. สนับสนุนให้เด็กมีกิจกรรมจิตอาสา หรือกิจกรรมที่เสริมสร้างความสามัคคี เป็นต้น (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2560)

สรุปได้ว่า การเลียนแบบพฤติกรรมของวัยรุ่นนั้นเป็นการปฏิบัติตนตามต้นแบบที่ตนเองชื่นชอบ ซึ่งวัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังค้นหาตัวตนของตนเอง โดยเริ่มมีการแสวงหาบุคคลต้นแบบ และต้องการเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม หากบุคคลต้นแบบมีพฤติกรรมดี มีจริยธรรมอยู่ในกฎระเบียบของสังคมย่อมเป็นผลดีต่อสังคม แต่หากสังคมมีการเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่ดีและยอมรับต้นแบบ

ที่ไม่ดีมาก ๆ คนในสังคมก็จะเกิดความชินชาและเห็นเป็นเรื่องปกติในสังคม จนเกิดเป็นบรรทัดฐานที่ไม่ดีของสังคมโดยแนวทางที่จะแก้ไขปัญหานี้ได้ คือ ครอบครัว โรงเรียน ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก ไม่ใช่ความรุนแรงต่อกันทั้งทางกายหรือวาจา ไม่ใช่ความรุนแรงในการแสดงความคิดเห็นหรือแก้ไข้ปัญหา ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเลียนแบบเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบเพื่อนกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับการเลียนแบบเพื่อน ผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูล และไม่พบผู้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัยการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับการเลียนแบบเพื่อนโดยตรง ผู้วิจัยจึงขอแนะนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ มีงานวิจัยดังนี้

ปราณี จ้อยรอด (2553) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนช่วงชั้นที่4 ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างขนาด 314 คน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรปัจจัยภายนอก ได้แก่ การได้รับตัวแบบจากเพื่อน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับสื่ออย่างมีวิจารณญาณ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า การได้รับตัวแบบจากเพื่อนอาจจะส่งผลต่อการเลียนแบบพฤติกรรมกรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสมของเพื่อนได้

พรารานภา เวียงคำ (2557) ศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรับสื่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิ คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มตัวอย่างขนาด 373 คน ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรับสื่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียน คือ ตัวแปรด้านครอบครัว ตัวแปรด้านเพื่อนและตัวแปรด้านสื่อ โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัวสามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมกรับสื่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียน โดยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านครอบครัว ด้านเพื่อน และด้านสื่อ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกรับสื่ออินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรด้านเพื่อน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รองลงมาจาก ด้านครอบครัว จากการศึกษาข้อมูลปัจจุบันนั้นเพื่อนมีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อการแสดงพฤติกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ของนักเรียนโดยพฤติกรรมของเพื่อนอาจจะก่อให้เกิดความคล้อยตาม และเกิดการยอมรับค่านิยม ความเชื่อและความสนใจ อีกทั้งนักเรียนยังมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ บนเครือข่ายสังคมออนไลน์กับกลุ่มเพื่อนอย่างสม่ำเสมอและมีเวลาว่าง ดังนั้นเพื่อนจึงมีผลที่จะนำไปสู่การเลียนแบบพฤติกรรมกรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสม หากตัวแบบนั้นเป็นแบบอย่างที่ดีและคอยแนะนำไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมย่อมทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมกรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสม

นุชทิมา โสภาวาง (2557: 128) ศึกษาการติดเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างขนาด 432 คน ผลการวิจัย พบว่า ตัวแบบจากเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์และเป็นตัวทำนายการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการสืบค้นข้อมูล เพื่อการติดต่อสื่อสาร และเพื่อความบันเทิง ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า เพื่อนสามารถตอบสนองความต้องการได้ในหลายด้าน เช่น เพื่อนมีอิทธิพลทั้งในการให้ข้อมูล และอิทธิพลประเภทการเป็นแบบอย่าง เมื่อสนิทสนมใกล้ชิดเป็นเวลานานจะเกิดความคล้อยตาม เพื่อนจึงมีอิทธิพลทั้งทางบวกและทางลบ สอดคล้องกับงานวิจัยพฤติกรรมกรการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม โดยจากที่กล่าวมาข้างต้นเพื่อนมีอิทธิพลที่จะทำให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมนั้นจะต้องมีตัวแบบที่ดีที่สามารถทำให้นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

จิราภรณ์ สำเภทอง (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและแรงจูงใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับสัมพันธภาพในกลุ่มเพื่อนและครอบครัวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างขนาด 400 คน ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับสัมพันธภาพกับเพื่อน พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่า เพื่อนเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน เนื่องจากเพื่อนเป็นบุคคลที่สนิทและมีความใกล้ชิด มีความไว้วางใจ เชื่อใจ และเพื่อนยังมีอิทธิพลในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์โดยนักเรียนสามารถคล้อยตามพฤติกรรมของเพื่อนทั้งการร่วมกลุ่มทำกิจกรรมกรการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น การเล่นเกมส์ ดูหนัง ฟังเพลง ทำรายงานต่าง ๆ อีกทั้งเพื่อนของนักเรียนสามารถให้ข้อมูลต่าง ๆ ร่วมถึงสามารถชักชวนให้นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในชีวิตประจำวันได้ทั้งการใช้เพื่อการศึกษา ใช้เพื่อความบันเทิง ใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารกัน หรือนักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เพราะเกิดจากการพบเจอสถานการณ์ในลักษณะนี้บ่อย ๆ จนเกิดความรู้สึกอยากลองใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จากการได้พบเจอหรือจากการได้รับฟังเพื่อนเล่าประสบการณ์กรการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ และหากนักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมกรการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมย่อมส่งผลดีตามมาแต่หากใช้ในทางที่ไม่ดีอาจจะส่งผลเสียตามมาเช่นกัน ดังนั้นตัวแปรการเลียนแบบเพื่อนเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน

4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงสนับสนุนทางสังคม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ทำให้ทราบว่าแรงสนับสนุนทางสังคมเป็นอีกหนึ่งตัวแปรที่ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม และจากการศึกษางานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

4.1 ความหมายของแรงสนับสนุนทางสังคม

เพนเดอร์ (Pender, 1987: 396, อ้างถึงในจิราวรรณ นิรมิตภาษ, 2551) กล่าวว่าแรงสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของ การได้รับการยอมรับ ได้รับความรักและเป็นที่ต้องการของบุคคลอื่นรวมถึงได้รับการสนับสนุนด้านจิตใจ อารมณ์ วัสดุ อุปกรณ์ ข่าวสาร และคำแนะนำซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้บุคคลสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

แค็บเพลน (Caplan, อ้างถึงในธิดารัตน์ ผลเต็ม, 2553) ให้ความหมายว่า หมายถึง สิ่งที่บุคคลได้รับโดยตรงจากบุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอาจเป็นด้านข่าวสาร เงิน กำลังงาน หรือด้านอารมณ์ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้ผู้รับไปสูเป้าหมายที่ผู้รับต้องการ

นอร์เบค (Norbeck, 1982: 22-29, อ้างถึงในนิพนธ์ สมบูรณ์พลเพิ่ม, 2556: 40) กล่าวว่าแรงสนับสนุนทางสังคมช่วยให้บุคคลมีความเครียดลดลงจากการได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เรียนรู้วิธีการเผชิญกับปัญหาที่มีประสิทธิภาพทำให้บุคคลมีการรับรู้ความรุนแรงของสิ่งที่ก่อให้เกิดความเครียดลดลงสามารถป้องกันการเกิดโรคและคงไว้ซึ่งสุขภาพที่ดี แรงสนับสนุนทางสังคมจึงมีความจำเป็นต่อสุขภาพของบุคคล

ทยัญญ ชวนไชยสิทธิ์ (2555, อ้างถึงในวิณา สุวรรณานาบุรณ์, 2558: 14-15) อธิบายการสนับสนุนทางสังคมเป็นตัวแปรทางจิตวิทยาสังคมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของบุคคลและมีบทบาทต่อพฤติกรรมของบุคคลไปจนชั่วชีวิต ทั้งนี้เพราะการดำรงชีวิตในสังคมมีลักษณะเป็นเครือข่ายที่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน การสนับสนุนทางสังคมจึงเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่แสดงถึงความผูกพันรักใคร่ การดูแล การยอมรับนับถือ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านอารมณ์ สิ่งของ และข้อมูลข่าวสาร ซึ่งการสนับสนุนเหล่านี้จะช่วยให้บุคคลเผชิญกับความเครียดหรือภาวะวิกฤติ

อติ ธนธรรมคุณ และงามลมัย ผิวเหลือง (2556: 162) ให้ความหมายของ การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลได้รับความรัก การยกย่อง การดูแลเอาใจใส่ รวมทั้งการช่วยเหลือจากบุคคลรอบข้างหรือสังคม ทำให้รู้สึกว่าคุณค่า เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและได้รับการยอมรับจากผู้อื่น

สรุปได้ว่า แรงสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลหนึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหนึ่งหรือคนใกล้ชิด และได้รับความรัก ความห่วงใย มีความไว้วางใจหรือเชื่อใจกัน เกิดเป็นการยอมรับในตัวตนและเห็นคุณค่าของอีกฝ่าย และให้การสนับสนุนในการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทั้งด้านข้อมูล

ข่าวสาร แรง วัตถุสิ่งของ งบประมาณต่าง ๆ ซึ่งแรงสนับสนุนดังกล่าวจะช่วยทำให้บุคคลมีความมั่นใจ มีกำลังใจ มีวิธีการที่จะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น

4.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว

4.2.1 ความหมายของแรงสนับสนุนจากครอบครัว

เฮ้าส์ (House, 1985: 202, อ้างถึงในนิพนธ์ สมบูรณ์พูลเพิ่ม, 2556: 41) ได้จำแนกบุคคลที่เป็นแหล่งแรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลภายในครอบครัว คือ กลุ่มที่มีความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการ หมายถึง บุคคลที่ให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลอื่น โดยมีความสัมพันธ์กันตามธรรมชาติ ไม่เกี่ยวข้องกับบทบาทการทำงาน หรือวิชาชีพ ได้แก่ คู่สมรส เครือญาติ หรือเพื่อนฝูง

เพนเดอร์ (Pender, 1996: 257-259, อ้างถึงในนิพนธ์ สมบูรณ์พูลเพิ่ม, 2556: 42) กล่าวถึง แรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลภายในครอบครัว คือ เป็นความผูกพันและรักใคร่สนิทสนม เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดจากความใกล้ชิด ซึ่งทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนเป็นที่รักและได้รับความเอาใจใส่ดูแล เกิดความรู้สึกมั่นคงทางจิตใจ ซึ่งมักจะได้รับการบุคคลใกล้ชิด เช่น คู่สมรส ญาติพี่น้อง สมาชิกในครอบครัวเดียวกัน ถ้าบุคคลขาดแรงสนับสนุนชนิดนี้ จะรู้สึกเดียวดาย

คิม และ คิม (Kim & Kim, 2003, อ้างถึงในฉัตรการณ ชยุตสาหกิจ, 2557) ได้ให้คำจำกัดความของการสนับสนุนทางครอบครัวไว้ว่า การสนับสนุนของครอบครัว หมายถึง การที่หัวหน้าครอบครัวหรือพ่อแม่ได้ดูแลและเกื้อกูลบุตร

อัครสรา สถาพรวงษา (2551) ได้สรุปนิยามของ การสนับสนุนจากครอบครัว จากแนวคิดเฮ้าส์ (House, 1985) ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนทางสังคมที่เป็นแหล่งสนับสนุน ปฐมภูมิอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญของชีวิต เพราะครอบครัวเป็นกลุ่มที่มีความผูกพันกันตามธรรมชาติ มีความผูกพันทางอารมณ์และจิตใจ มีทัศนคติและพฤติกรรมที่ช่วยกระตุ้นส่งเสริมให้มีการดำเนินชีวิต ร่วมกัน เป็นแหล่งให้คำปรึกษา รวมทั้งมีการพึ่งพิงกันทางเศรษฐกิจ สังคม และการปฏิบัติหน้าที่ และมีลักษณะไม่เป็นทางการ ทำให้บุคคลมีความใกล้ชิดสนิทสนม มีความสัมพันธ์ที่ติดต่อกัน มีคนคอยรับฟัง ให้คำปรึกษาและคอยช่วยเหลือกันและกัน การสนับสนุนจากครอบครัวจึงเป็นแหล่งสนับสนุนทางสังคมแห่งแรกที่บุคคลได้รับความเต็มใจโดยไม่มีข้อต่อรอง

กล่าวโดยสรุป การสนับสนุนจากครอบครัว หมายถึง ความผูกพันและรักใคร่สนิทสนม เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดจากความใกล้ชิด ซึ่งทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนเป็นที่รักและได้รับความเอาใจใส่ดูแล เกิดความรู้สึกมั่นคงทางจิตใจ การที่สมาชิกในครอบครัวคอยช่วยเหลือกันทั้งในด้านการเงิน และจิตใจ กล่าวคือ คอยให้ทุนสนับสนุนเงินจื้อ มีความผูกพัน คอยดูแลเอาใจใส่ เกื้อกูลกันและกัน ให้คำปรึกษาให้กำลังใจ และให้การยอมรับกันโดยปราศจากเงื่อนไข

สรุปได้ว่า การสนับสนุนทางครอบครัว หมายถึง การให้ความช่วยเหลือทางด้านเงินทอง วัตถุและสิ่งของ รวมถึงให้กำลังใจ ดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และให้คำแนะนำปรึกษา เป็นต้น ซึ่งในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์นั้นครอบครัวมีส่วนสนับสนุนนักเรียนทั้งในด้านเงินทอง วัตถุ สิ่งของ ได้แก่ การซื้ออุปกรณ์ โทรศัพท์มือถือ ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อติดต่อสื่อสาร หรือใช้ประโยชน์อื่น ๆ อีกทั้งยังให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแก่นักเรียนอีกด้วย

4.2.2 แหล่งของแรงสนับสนุนทางสังคม

เดเนียลแซน (Danielsan, 2009: 303, อ้างถึงใน ไพศาล แยมวงษ์, 2555) ได้กล่าวว่า อาจารย์ ครอบครัว และเพื่อน มีลักษณะเป็นแหล่งที่ให้สิ่งเอื้ออำนวยทางสังคมกับนักศึกษาทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีและใช้ชีวิตความเป็นนักศึกษาได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพในการจัดการกับปัญหาของนักศึกษา ดังนั้นการสนับสนุนทางสังคมของนักศึกษา จึงควรเกิดขึ้นจาก 3 กลุ่ม ได้แก่

1. อาจารย์ ได้แก่ ครู อาจารย์ ผู้ทำหน้าที่สอน ผู้ดูแลในศูนย์เยาวชน
2. ครอบครัว ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครองหรือญาติพี่น้อง
3. เพื่อน ได้แก่ เพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อนร่วมวิชาชีพ เพื่อนที่ร่วมทำกิจกรรม

เฮาส์ (House, 1981, อ้างถึงใน วรวิษ รัสพันธ์, 2556) แบ่งแหล่งของการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 2 ด้าน

1. การสนับสนุนที่ไม่เป็นทางการ(Informal source) ได้แก่ คู่สมรส ญาติ เพื่อน เพื่อนบ้าน และบุคคลที่คุ้นเคยกัน เป็นต้น
2. การสนับสนุนที่เป็นทางการ(Formal source) ได้แก่ เจ้าหน้าที่ทางสุขภาพ หรือวิชาชีพและกลุ่มช่วยเหลือตนเอง โดยเน้นแหล่งสนับสนุนทางสังคมที่ไม่เป็นทางการโดยให้เหตุผลว่าแหล่งดังกล่าวเป็นแหล่งที่บุคคลทั่วไปนิยมระบุว่าเป็นผู้ให้การสนับสนุน จะมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบันและเป็นแหล่งที่ช่วยป้องกันบุคคลที่ดีที่สุด ซึ่งถ้าแหล่งดังกล่าวมีประสิทธิภาพ บุคคลจะไม่ต้องการความช่วยเหลือจากแหล่งที่เป็นทางการ และแหล่งสนับสนุนที่ไม่เป็นทางการจะมีประสิทธิภาพมาก ในการลดภาวะเครียด ส่งเสริมภาวะสุขภาพและดูดซับผลกระทบของภาวะเครียดทางสุขภาพ

สรุปได้ว่า แหล่งของแรงสนับสนุนทางสังคม เกิดขึ้นจากแรงสนับสนุนของครอบครัว โรงเรียน และเพื่อน หรือคนที่สนิทใกล้ชิด ซึ่งในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนนั้นต้องอาศัยแหล่งสนับสนุนจากครอบครัว โรงเรียน และเพื่อน การสนับสนุนในด้านสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ คำแนะนำปรึกษาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมจากครอบครัว ครู อาจารย์ หรือเพื่อนที่สนิทใกล้ชิด เมื่อเกิดปัญหาหรือมีข้อสงสัยในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นต้น

4.2.3 ประเภทของแรงสนับสนุนทางสังคม

คาห์น (kahn, 1979, อ้างถึงใน ธิตารัตน์ ผลเต็ม, 2553) แบ่งประเภทของแรงสนับสนุนทางสังคมเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความผูกพันทางด้านอารมณ์และความคิด (Affection) เป็นการแสดงออกถึงอารมณ์ของบุคคลหนึ่งที่มีต่อบุคคลหนึ่งในทางบวก ซึ่งแสดงออกในลักษณะของความผูกพัน การยอมรับ เคารพ ความรัก
2. การยืนยันและรับรองพฤติกรรมของกันและกัน (Affirmation) เป็นการแสดงออกถึงการเห็นด้วย การยอมรับในความถูกต้องเหมาะสมทั้งในด้านการกระทำและความคิด
3. การให้ความช่วยเหลือ (Aid) เป็นปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อบุคคลอื่นโดยการให้สิ่งของ หรือการช่วยเหลืออาจเป็นวัสดุ เงินทอง ข่าวสารหรือเวลา

คอบบ์ (Cobb, 1976) ได้แบ่งสถานการณ์การสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การสนับสนุนด้านอารมณ์ ได้แก่ ข้อมูลที่ทำให้บุคคลรับรู้ความรักและการดูแลเอาใจใส่ มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน
2. การสนับสนุนความภาคภูมิใจซึ่งกันและกัน ได้แก่ ข้อมูลที่ทำให้บุคคลรู้สึกว่ามีคุณค่า มีความภาคภูมิใจในสังคม
3. การสนับสนุนทางสังคม ได้แก่ ข้อมูลที่ทำให้บุคคลรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายสังคม มีความผูกพันและมีการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ สิ่งของและบริการตามโอกาสที่ต้องการ การรับรู้ร่วมกันเกี่ยวกับอันตรายอันจะเกิดขึ้นกับชีวิตและวิธีการต่าง ๆ ในการต่อสู้ร่วมกัน (อ้างถึงในปริชา อุบโยคิน และคณะ, 2556)

สรุปได้ว่า ประเภทแรงสนับสนุนทางสังคม มี 3 ประเภทได้แก่ ด้านอารมณ์ ด้านความภาคภูมิใจ และด้านการให้ความช่วยเหลือ เป็นต้น

4.2.4 ประเภทของการสนับสนุนจากครอบครัว

คิง และคณะ (King et al. 1996, อ้างถึงในฉัตรการณ ชยุตสาหกิจ, 2557) ได้เสนอประเภทของการสนับสนุนของครอบครัวว่าประกอบด้วยการสนับสนุน 2 ด้าน ได้แก่

1. การสนับสนุนด้านอารมณ์ (Emotional sustenance) คือ การที่สมาชิกในครอบครัวมีทัศนคติ และพฤติกรรมที่เป็นการกระตุ้นและส่งเสริม เข้าใจ เอาใจใส่ ให้กำลังใจกันเต็มใจที่จะรับฟัง สนทนาให้คำแนะนำ และมีทัศนคติทางบวก รวมถึงดูแลห่วงใยให้ความสนใจในสิ่งที่สมาชิกทำอยู่

2. การสนับสนุนด้านทรัพยากร (Instrumental support) คือ การที่สมาชิกในครอบครัว แสดงทัศนคติ และพฤติกรรมในการช่วยเหลือครอบครัวด้านสิ่งของ เงินทอง หรือแรงงาน รวมถึง มีความเต็มใจที่จะแบ่งเบาภาระในบ้าน

แคปแลน คาสเซล และกอร์ (Kaplan, Cassel & Gore, 1977, อ้างถึงใน ณาตกรการณ ชยุตสาหกิจ, 2557) ที่กล่าวว่า การสนับสนุนจากครอบครัวเป็นความต้องการพื้นฐานที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจจากการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ

1. การสนับสนุนด้านความรู้สึกทางสังคม (Socio emotional aid) ได้แก่ การได้รับความรัก ความเข้าใจ ความเห็นใจ การยอมรับและเห็นค่าจากบุคคลที่ตนให้ความสำคัญ

2. การสนับสนุนด้านทรัพยากร (Instrumental aid) ได้แก่ การได้ข้อมูลข่าวสาร การได้รับคำปรึกษา การแบ่งเบาความรับผิดชอบ หรือการช่วยเหลือด้านทรัพย์สินเงินทอง

สรุปได้ว่า แรงสนับสนุนจากครอบครัว หมายถึง การให้ความรัก ดูแลเอาใจใส่ และการให้ความช่วยเหลือในด้านของทรัพย์สิน เงินทอง หรือวัตถุสิ่งของ ข้อมูลข่าวสาร การให้กำลังใจ ให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่สมาชิกในครอบครัว ซึ่งการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมต้องอาศัยแรงสนับสนุนจากครอบครัวทั้งทางด้านวัตถุ สิ่งของและเงินใช้จ่าย อีกทั้งการให้คำแนะนำปรึกษาอย่างใกล้ชิดในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน

4.2.5 ลักษณะของแรงสนับสนุนทางสังคม

แคปแลน (Caplan, 1974, อ้างถึงในอภิญา ศิริพิทยาคุณกิจ, 2553: 311) กล่าวว่าธรรมชาติของการปฏิบัติกันระหว่างบุคคลต้องมีการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนทั้งด้านอารมณ์ ให้กำลังใจ แบ่งปันสิ่งของ ชี้แนะให้คำแนะนำ หรือข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ตลอดจนให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้บุคคลรู้สึกว่าเขาเองมีความมั่นคงและปลอดภัย

เฮ้าส์ (House, 1981, อ้างถึงในพรทิพย์ มาลาธรรม และคณะ, 2552: 434) อธิบายว่าแรงสนับสนุนทางสังคมเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือ 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านอารมณ์ (emotional concern) เช่น การให้ความรัก ความเห็นอกเห็นใจ และความห่วงใย

2. ด้านสิ่งของ (instrumental aid) เช่น การช่วยเหลือด้านสิ่งของ เงิน

3. ด้านข้อมูลข่าวสาร (information)

4. การประเมิน สะท้อนคิด (appraisal)

ทอยส์ (Thoits, 1982, อ้างถึงในจิราวรรณ นิรมิตภาษ, 2551) ได้แบ่งลักษณะการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. การสนับสนุนด้านทรัพยากร (instrumental aid) หมายถึง การได้รับความช่วยเหลือด้านแรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งของ เงินทอง ซึ่งช่วยให้บุคคลที่ได้รับสามารถดำรงบทบาทหรือหน้าที่ได้ตามปกติ

2. การสนับสนุนด้านข่าวสาร (information aid) หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสารรวมทั้งคำแนะนำและการป้อนกลับ

3. การสนับสนุนด้านอารมณ์ และสังคม (socioemotional aid) หมายถึง การได้รับความรัก การดูแลเอาใจใส่ การได้รับการยอมรับเห็นคุณค่าและรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

เพนเดอร์ (Pender, 1996, อ้างถึงในจิราวรรณ นิรมิตเกษ, 2551) แบ่งลักษณะการสนับสนุนทางสังคม ออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. การสนับสนุนด้านอารมณ์ (emotional support) เป็นการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและการมีส่วนร่วมซึ่งอาจเป็นการช่วยในสภาวะซึมเศร้า

2. การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร (information support) เป็นการช่วยเหลือบุคคลให้เกิดความเข้าใจว่าควรทำอะไรจึงจะมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อตนเอง

3. การสนับสนุนด้านทรัพยากร (instrumental aid) เป็นการให้ความช่วยเหลือในเรื่องงาน เช่น ช่วยเตรียมอาหาร หรือช่วยดูแลบุตร เพื่อให้มารดาได้มีเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

4. การยอมรับ (affirmation) การยอมรับช่วยให้บุคคลแต่ละคนเข้าใจภาวะและศักยภาพที่เป็นจริงของตน

4.3 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน

4.3.1 ความหมายของแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลความหมายของแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน พบว่าไม่พบผู้ให้นิยามความหมายของแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนโดยตรง ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอข้อมูลความหมายของแรงสนับสนุนทางสังคม โดยมีผู้ให้ความหมายของแรงสนับสนุนทางสังคมไว้ดังนี้

พิชามญช์ โตโถมงาม (2552: 37, อ้างถึงในไพศาล แยมวงษ์, 2555: 10) เสนอว่าการสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การแสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ผู้ให้การสนับสนุนจะแสดงออกถึงความความสนใจช่วยเหลือซึ่งกันและกันไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือด้านวัตถุ สิ่งของ ข้อมูลข่าวสาร หรืออารมณ์ โดยที่มีลักษณะของการติดต่อสัมพันธ์กัน ประกอบด้วย การถ่ายทอดข้อมูลสาระสำคัญที่ทำให้ผู้รับเชื่อว่ามีคนเอาใจใส่และมีความรักความหวังดี และรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า เป็นที่ยอมรับในสังคม และเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นประโยชน์แก่สังคม

นิพนธ์ สมบูรณ์พลเพิ่ม (2556:58) กล่าวว่า แรงสนับสนุนทางสังคมจากแหล่ง ทุดิยภูมิถือว่าเป็นผู้ให้บริการ ได้แก่ แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และบุคลากรอื่น ๆ เช่น ครู อาสาสมัครสาธารณสุข ซึ่งมีความสำคัญในการให้ข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ งานด้านต่าง ๆ

จากการที่มีผู้ให้ความหมายของการสนับสนุนทางสังคมข้างต้น ผู้วิจัยสามารถ สรุปได้ว่า การสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน หมายถึง การที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในรูปแบบ ต่าง ๆ กับแหล่งเอื้ออำนวยทางสังคมของตน เช่น ครูอาจารย์ เพื่อน ได้รับความช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือด้านวัตถุ สิ่งของ ข้อมูลข่าวสาร และความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงาน ประกอบด้วยการถ่ายทอดข้อมูลสาระสำคัญที่ทำให้ผู้รับเชื่อว่ามีคนเอาใจใส่และมีความรักความหวังดี และรู้สึกว่าคุณค่า เป็นที่ยอมรับในสังคม และเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นประโยชน์ แก่สังคม

การสนับสนุนของโรงเรียนในด้านสื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษาและบทบาท ของสื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา

การสนับสนุนของโรงเรียนในด้านสื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษาและบทบาทของ สื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา ได้มีผู้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้ (ธนะวัฒน์ วรณประภา, 2560)

จากการศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงสนับสนุนทางสังคมจาก วิทยาลัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ผู้วิจัย ได้ค้นคว้าข้อมูล และไม่พบผู้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัยแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนที่มีผล ต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนโดยตรง ผู้วิจัยจึงขอเสนอ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมหรือสนับสนุนนักเรียนทางด้านสมรรถนะที่สำคัญและลักษณะ อันพึงประสงค์ที่นักเรียนต้องพึงมีโดยมีงานวิจัยดังนี้

เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาของไทยส่งเสริมให้นักเรียนมีสมรรถนะหรือทักษะ ที่มุ่งเน้นพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมไปถึงการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ได้กล่าวถึงสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ไว้ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียน เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. มีความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการรับและส่งสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทักษะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. มีความสามารถในการคิด การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. มีความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. มีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือกและการใช้ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสารการทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง

6. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. รักความเป็นไทย

8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า กระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นให้นักเรียนมีสมรรถนะที่สำคัญ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยให้สถานศึกษาเป็นผู้ให้แนวทางในการเรียนและการใช้ชีวิต ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน ซึ่งอาจจะมีผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

ในการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน ในโรงเรียนนั้นต้องคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน โดยครูมีบทบาทในการทำหน้าที่เป็นผู้สอน และให้คำแนะนำในการใช้โซเชียลมีเดียในการเรียนการสอนในโรงเรียน ดังนี้

1. การนำโซเชียลมีเดียมาใช้ในการเรียนการสอน ครูควรคำนึงถึงผลกระทบทางด้านลบที่จะตามมา

2. ครูเป็นแบบอย่างที่ดี ชี้แนะการใช้งานที่ถูกต้อง

3. ครูสร้างความรู้ให้เท่าทันสื่อเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้นักเรียน

4. ครูพัฒนาความคิดของนักเรียนในเชิงวิเคราะห์วิพากษ์ผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงเพื่อให้นักเรียนนำโซเชียลมีเดียมาพัฒนาความรู้ทักษะอย่างถูกวิธี และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิต (โซเชียลมีเดียสร้างสรรค์เพื่อการศึกษา, 2560)

สรุปได้ว่า ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมในโรงเรียนนั้นต้องอาศัยการให้ข้อมูลความรู้และให้คำแนะนำ ปรัชญา หรือชี้แนะการใช้งานที่ถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ นักเรียน โดยการสร้างความรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยี และสร้างองค์ความรู้ในการวิเคราะห์ วิพากษ์ สถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่ถูกต้องเหมาะสม การสอนหรือการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้นักเรียนนั้นเป็นการสอนเพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงหรือใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น ใช้ในเรื่องการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างไรให้เหมาะสม หากมีความรู้หรือถูกปลูกฝังแนวความคิดที่ตักเตือนนักเรียนย่อมมีจิตสำนึกที่ดีในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่ให้เกิดกระทบกับตนเองและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เป็นต้น

บทบาทของสื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา

บทบาททางการสอน

สื่อสังคมออนไลน์มีได้ถูกสร้างและพัฒนาขึ้นมาเพื่อการจัดการเรียนการสอนของครู ฉะนั้นครูจะต้องนำเอาคุณสมบัติต่าง ๆ ของสื่อสังคมออนไลน์ไปปรับใช้ในการเรียนการสอน ด้วยตนเอง เช่น

1. ครูใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน ในชั้น การนำเข้าสู่บทเรียน โดยการเปิดวิดีโอที่เกี่ยวกับเนื้อหาในคาบนั้น ๆ จาก YouTube รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการติดตามความก้าวหน้าก้าวหลังจากมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ทำ
2. ครูสามารถให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนได้อย่างทันทีเมื่อมีการซักถามเข้ามา ในสื่อสังคมออนไลน์
3. สื่อสังคมออนไลน์ส่งเสริมให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนจะมีความใกล้ชิดกัน มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จะช่วยให้การเรียนการสอนนั้นดีขึ้น ผู้เรียนไม่ได้ตกอยู่ในสถานการณ์ของความตึงเครียด
4. ครูสามารถติดตามงานที่ได้มอบหมายให้กับผู้เรียนและโต้ตอบได้อย่างทันถ่วงที
5. ครูสามารถตอบข้อคำถามจากผู้เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา
6. ครูสามารถสร้างสื่อง่าย ๆ ด้วยการถ่ายคลิปวิดีโอการสอน แล้วนำมาโพสต์ ในสื่อสังคมออนไลน์ได้ อีกทั้งสามารถนำข้อมูลความรู้ที่ครูจัดเตรียมไว้ในรูปของไฟล์ Word หรือไฟล์ PDF โพสต์ในสื่อสังคมออนไลน์ให้ผู้เรียนได้อ่านมาล่วงหน้าก่อนเข้าห้องเรียน

บทบาททางการเรียน

ผู้เรียนทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างหลากหลาย นอกจากเพื่อเป็นการพักผ่อนสร้างความบันเทิงให้กับผู้เรียนเองยังสามารถนำมาใช้ในการเรียนได้ เช่น

1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยตนเอง ซึ่งสามารถทำการบ้านไปพร้อมกันได้ด้วยเทคโนโลยีเรียลไทม์ โดยการใช้คุณสมบัติของโปรแกรม Google doc ที่สามารถพิมพ์ข้อความในเอกสารออนไลน์และสามารถตอบโต้ทำงานร่วมกันได้ในเอกสารเดียวกัน
2. สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น เช่น เมื่อครูได้กำหนดประเด็นให้อภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนแต่ละคนจะมีเวลาสืบค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อร่วมกันเขียนอภิปรายในหน้าจอลักษณ์ของสื่อสังคมออนไลน์นั้น ๆ อีกทั้งสื่อสังคมออนไลน์สามารถตอบสนองกับรูปแบบการเรียนรู้ (Learning style) ที่หลากหลายได้

3. หากผู้เรียนเกิดข้อสงสัยหรือมีปัญหาระหว่างการทำการบ้าน หรือการค้นคว้าเพื่อรายงาน ผู้เรียนสามารถติดต่อสื่อสารกับครูได้ตลอดเวลาทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกทำงานได้อย่างต่อเนื่องไม่ขาดช่วง

4. สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนให้ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบต่อการเรียนด้วยตนเอง

สรุปได้ว่า บทบาทของสื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา เป็นบทบาทของผู้สอนและบทบาทของผู้เรียน โดยครูและนักเรียนนำเอาสื่อสังคมออนไลน์มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับตนเอง ซึ่งเป็นการได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่ายทั้งครูและนักเรียน โดยนักเรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาบทเรียนได้มากขึ้นพร้อมมีภาพประกอบที่เห็นได้อย่างชัดเจน อีกทั้งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและครู หรือระหว่างเพื่อนกับเพื่อนสามารถเข้าถึงกันได้มากขึ้น ในการติดต่อสื่อสารกันในเรื่องของการเรียน โดยนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ให้เกิดประโยชน์เป็นต้น

4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ผู้วิจัยค้นคว้าและศึกษาข้อมูล พบว่าไม่มีผู้วิจัยศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวโดยตรง ดังนั้นผู้วิจัยได้นำเสนองานวิจัยที่ใกล้เคียงกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว มีงานวิจัยดังนี้

พรารวนภา เวียงคำ (2557:5) ศึกษาตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียล กลุ่มตัวอย่างจำนวน 373 คน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน คือ ด้านครอบครัว สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนได้ร้อยละ 45.7

ชลธิชา จุ้ยนาม (2558) ศึกษาพฤติกรรมและผลจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดสุโขทัย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีปัจจัยด้านครอบครัว และสังคมแตกต่างกันมีผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิราภรณ์ สำเภทอง (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและแรงจูงใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับสัมพันธภาพในกลุ่มเพื่อนและครอบครัวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับสัมพันธภาพในครอบครัว พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับแรงจูงใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์สูงมีแนวโน้มที่จะมีสัมพันธภาพในครอบครัวสูงด้วย ดังนั้นจากการศึกษางานวิจัยเรื่องนี้สามารถเชื่อมโยงกับงานวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษาตัวแปรการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ได้ว่า ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนนักเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และสามารถสนับสนุนอุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ ค่าใช้จ่าย ตลอดจนสามารถให้คำแนะนำปรึกษาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมกับนักเรียนได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียงกับงานวิจัยการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ของครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เช่น การให้คำแนะนำ การให้ข้อมูลความรู้ และการดูแลเอาใจใส่เป็นการแสดงความห่วงใยในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน ดังนั้นแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวอาจจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

4.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน ผู้วิจัยค้นคว้าและศึกษาข้อมูล พบว่าไม่มีผู้วิจัยศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนโดยตรง ดังนั้นผู้วิจัยได้นำเสนองานวิจัยที่ใกล้เคียงกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน มีงานวิจัยดังนี้

ปราณี จ้อยรอด (2553) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 314 คน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรปัจจัยภายนอก ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครู เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับสื่ออย่างมีวิจารณญาณ

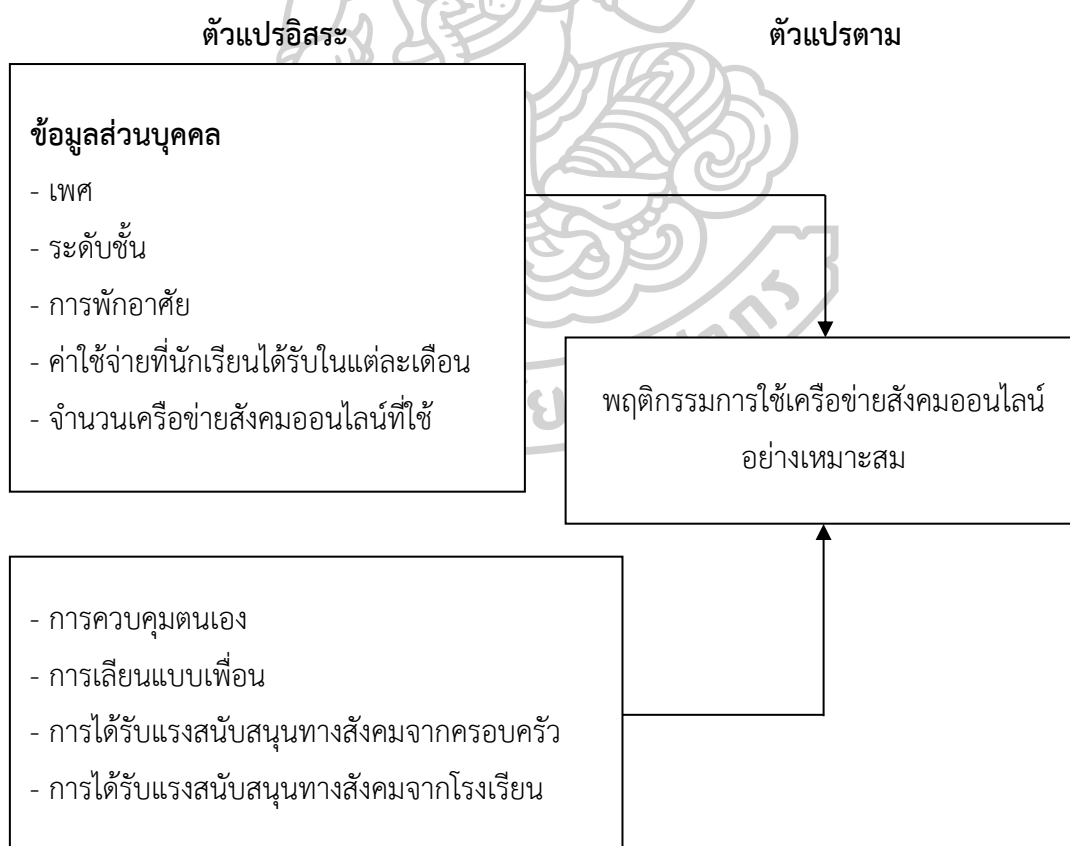
นุชทิมา โสภาวาง (2558: 127) ศึกษาการติดเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างจำนวน 432 คน ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนจากครูในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ มีความสัมพันธ์กับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการสืบค้นข้อมูล เพื่อการติดต่อสื่อสาร และการติดเครือข่ายสังคมออนไลน์

สรุปได้ว่าแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนทั้งการสนับสนุนเทคโนโลยีและสื่ออุปกรณ์การเรียนแล้วนั้นยังมีครูที่ทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนลูกศิษย์ทั้งในด้านความรู้ คุณธรรม

จริยธรรมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ดังนั้นตัวแปรการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนก็อาจจะส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมได้

โดยสรุปในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม พบว่า มีหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ทั้งปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ และตัวแปรทางจิตวิทยา ได้แก่ การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ” เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) การดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลาปีการศึกษา 2560 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมหาวชิราวุธ โรงเรียนวรนารีเฉลิม และโรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 9,197คน (ระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา กลุ่มสารสนเทศ สนผ.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร

โรงเรียน	ประชากร (คน)												รวมทั้งสิ้น
	ม.1		ม.2		ม.3		ม.4		ม.5		ม.6		
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
1. มหาวชิราวุธ	296	284	259	292	280	341	242	375	271	346	244	345	3,575
2. วรนารีเฉลิม	170	384	186	371	187	342	133	441	132	391	115	456	3,308
3. นวมินทราชูทิศ ทักษิณ	246	266	219	258	231	250	128	171	96	173	107	169	2,314
รวมทั้งสิ้น	712	934	664	921	698	933	503	987	499	910	466	970	9,197

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 383 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane) ที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 มีรายละเอียดดังนี้

กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

N แทน ขนาดของประชากร

n แทน ขนาดของตัวอย่าง

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ยอมรับได้ (ในที่นี้ e เท่ากับ 0.05)

การคำนวณหาขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าใช้สูตร } n &= \frac{9,197}{1 + 9197(0.05)^2} \\ &= 383.32 \end{aligned}$$

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 383 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากรจำแนกตามโรงเรียน ระดับชั้น และเพศ มีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน ระดับชั้น และเพศ ของนักเรียน

โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (คน)												รวมทั้งสิ้น
	ม.1		ม.2		ม.3		ม.4		ม.5		ม.6		
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
1. มหาวชิราวุธ	12	12	11	12	12	14	10	16	11	14	10	14	148
2. วรนาเรเฉลิม	7	16	8	16	8	14	6	18	6	16	5	19	139
3. นวมินทรราชูทิศ ทักษิณ	10	11	9	11	10	10	5	7	4	7	5	7	96
รวมทั้งสิ้น	29	39	28	39	30	38	21	41	21	37	20	40	383

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย

2.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่

2.1.1.1 เพศ จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

2.1.1.1.1 เพศชาย

2.1.1.1.2 เพศหญิง

2.1.1.2 ระดับชั้น จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

2.1.1.2.1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1.1.2.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1.1.3 การพักอาศัยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

2.1.1.3.1 อาศัยอยู่กับพ่อหรือแม่

2.1.1.3.2 อาศัยอยู่หอพักกับเพื่อน

2.1.1.3.3 อาศัยอยู่กับญาติหรือคนรู้จัก

2.1.1.4 ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

2.1.1.4.1 ต่ำกว่า 3,000 บาท

2.1.1.4.2 ตั้งแต่ 3,000 – 5000 บาท

2.1.1.4.3 มากกว่า 5,000 บาทขึ้นไป

2.1.1.5 จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

2.1.1.5.1 จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ 1 เครือข่าย

2.1.1.5.2 จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ 2-3 เครือข่าย

2.1.1.5.3 จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ 4-5 เครือข่าย

2.1.1.6 การควบคุมตนเอง

2.1.1.7 การเลียนแบบเพื่อน

2.1.1.8 การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว

2.1.1.9 การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
อย่างเหมาะสม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ส่วน

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดแบบตรวจสอบ(Check lists) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 15 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

น้อยที่สุด	หมายถึง	นักเรียนมีการปฏิบัติตามข้อความในระดับน้อยที่สุด
น้อย	หมายถึง	นักเรียนมีการปฏิบัติตามข้อความในระดับน้อย
ปานกลาง	หมายถึง	นักเรียนมีการปฏิบัติตามข้อความในระดับปานกลาง
มาก	หมายถึง	นักเรียนมีการปฏิบัติตามข้อความในระดับมาก
มากที่สุด	หมายถึง	นักเรียนมีการปฏิบัติตามข้อความในระดับมากที่สุด

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก เกณฑ์การให้คะแนนข้อความที่แสดงถึงการแสดงออกในการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมจะได้คะแนน 1 ถึง 5 สำหรับคำตอบน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุดตามลำดับ ส่วนข้อความตรงกันข้าม (ข้อ 1, 5, 7, 8, 10) จะได้คะแนนกลับกัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากแสดงถึงว่ามีลักษณะการแสดงออกในการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย

เกณฑ์ในการประเมินระดับการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981, อ้างถึงในเรวัตี นามทองดี, 2554: 86) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง	นักเรียนมีการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1-50 - 2.49	หมายถึง	นักเรียนมีการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายถึง	นักเรียนมีการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง นักเรียนมีการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง นักเรียนมีการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย จำนวน 15 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติตามข้อความในระดับน้อยที่สุด

น้อย หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติตามข้อความในระดับน้อย

ปานกลาง หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติตามข้อความในระดับปานกลาง

มาก หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติตามข้อความในระดับมาก

มากที่สุด หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติตามข้อความในระดับมากที่สุด

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก เกณฑ์การให้คะแนนข้อความที่แสดงถึงการปฏิบัติในการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมจะได้คะแนน 1 ถึง 5 สำหรับคำตอบน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุดตามลำดับ ส่วนข้อความตรงกันข้าม (ข้อ 8, 9, 10) จะได้คะแนนกลับกัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากแสดงถึงว่ามีลักษณะการปฏิบัติในการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย

เกณฑ์ในการประเมินระดับการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981, อ้างถึงในเรวัตี นามทองดี, 2554: 86) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง นักเรียนมีการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง นักเรียนมีการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง นักเรียนมีการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง นักเรียนมีการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง นักเรียนมีการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย จำนวน 16 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกับข้อความอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 น้อย หมายถึง นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกับข้อความอยู่ในระดับน้อย
 ปานกลาง หมายถึง นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกับข้อความอยู่ในระดับปานกลาง
 มาก หมายถึง นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกับข้อความอยู่ในระดับมาก
 มากที่สุด หมายถึง นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกับข้อความอยู่ในระดับมากที่สุด

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก เกณฑ์การให้คะแนนข้อความที่แสดงถึงการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมจะได้คะแนน 1 ถึง 5 สำหรับคำตอบน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุดตามลำดับผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากแสดงถึงว่ามีลักษณะการปฏิบัติในการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย

เกณฑ์ในการประเมินระดับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981, อ้างถึงในเรวัติ นามทองดี, 2554: 86) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง นักเรียนได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง นักเรียนได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง นักเรียนได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง นักเรียนได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง นักเรียนได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย จำนวน 18 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกับข้อความอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 น้อย หมายถึง นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกับข้อความอยู่ในระดับน้อย
 ปานกลาง หมายถึง นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกับข้อความอยู่ในระดับปานกลาง
 มาก หมายถึง นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกับข้อความอยู่ในระดับมาก
 มากที่สุด หมายถึง นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกับข้อความอยู่ในระดับมากที่สุด

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก เกณฑ์การให้คะแนนข้อความที่แสดงถึงการปฏิบัติในการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมจะได้คะแนน 1 ถึง 5 สำหรับคำตอบน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุดตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากแสดงถึงว่ามีลักษณะการปฏิบัติในการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย

เกณฑ์ในการประเมินระดับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981, อ้างถึงในเรวัตี นามทองดี, 2554: 86) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง นักเรียนได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง นักเรียนได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง นักเรียนได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง นักเรียนได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง นักเรียนได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน
ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
อยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของ
นักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านความบันเทิง และด้านการติดต่อสื่อสาร
ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยข้อคำถามด้านการศึกษา จำนวน
15 ข้อ ด้านความบันเทิง จำนวน 14 ข้อ และด้านการติดต่อสื่อสาร จำนวน 16 ข้อ ลักษณะคำถาม
เป็นแบบปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง นักเรียนมีการแสดงออกตามข้อความในระดับน้อยที่สุด
น้อย หมายถึง นักเรียนมีการแสดงออกตามข้อความในระดับน้อย
ปานกลาง หมายถึง นักเรียนมีการแสดงออกตามข้อความในระดับปานกลาง
มาก หมายถึง นักเรียนมีการแสดงออกตามข้อความในระดับมาก
มากที่สุด หมายถึง นักเรียนมีการแสดงออกตามข้อความในระดับมากที่สุด

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก เกณฑ์การให้คะแนนข้อความที่มี
พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมจะได้คะแนน 1 ถึง 5 สำหรับคำตอบที่น้อยที่สุด
จนถึงมากที่สุดตามลำดับผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากแสดงถึงว่ามีพฤติกรรมการใช้เครือข่าย
สังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย

เกณฑ์ในการประเมินระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
ของนักเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981,
อ้างถึงในเรวัตี นามทองดี, 2554: 86) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนิยามศัพท์

2. สร้างแบบสอบถามที่มีเนื้อหาครอบคลุมตามนิยามศัพท์และวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีทั้งหมด 6 ตอน ประกอบด้วยตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลสอบถามนักเรียน มี 5 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน มี 15 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน มี 15 ข้อ ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมี 16 ข้อ ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน มี 18 ข้อ และตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำนวน 45 ข้อ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา จำนวน 15 ข้อ ด้านความบันเทิง จำนวน 14 ข้อ และด้านการติดต่อสื่อสาร จำนวน 16 ข้อ ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำตารางวิเคราะห์ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้สูตรคำนวณ จากนั้นผู้วิจัยทำการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป เพื่อนำไปทดลองใช้ต่อไป โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำนวน 15 ข้อ หาค่า IOC แล้วเหลือข้อคำถาม 15 ข้อ แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำนวน 15 ข้อ หาค่า IOC แล้วเหลือข้อคำถาม 15 ข้อ แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำนวน 16 ข้อ หาค่า IOC แล้วเหลือข้อคำถาม 16 ข้อ แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำนวน 18 ข้อ หาค่า IOC แล้วเหลือข้อคำถาม 17 ข้อ และแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนจำนวน 45 ข้อ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา จำนวน

15 ข้อ หาค่า IOC แล้วเหลือข้อคำถาม 15 ข้อ ด้านความบันเทิง จำนวน 14 ข้อ หาค่า IOC แล้วเหลือข้อคำถาม 14 ข้อ และด้านการติดต่อสื่อสาร จำนวน 16 ข้อ หาค่า IOC แล้วเหลือข้อคำถาม 16 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ศึกษา แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละฉบับ โดยวิเคราะห์แบบสอบถามการควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน และพฤติกรรม การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม โดยทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยหาค่า Item-Total Correlation และเลือกข้อที่มีความสัมพันธ์ตั้งแต่ .2 ขึ้นไปไว้ใช้เป็นแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำนวน 15 ข้อ เหลือข้อคำถาม จำนวน 14 ข้อ แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำนวน 15 ข้อ เหลือข้อคำถาม จำนวน 12 ข้อ แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำนวน 16 ข้อ เหลือข้อคำถาม จำนวน 14 ข้อ แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำนวน 14 ข้อ และแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำนวน 45 ข้อ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา จำนวน 15 ข้อ เหลือข้อคำถาม จำนวน 14 ข้อ ด้านความบันเทิง จำนวน 14 ข้อ เหลือข้อคำถาม จำนวน 11 ข้อ และด้านการติดต่อสื่อสาร จำนวน 16 ข้อ เหลือข้อคำถาม จำนวน 13 ข้อ รวมข้อคำถามทั้ง 3 ด้าน เหลือข้อคำถาม จำนวน 38 ข้อ โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

แบบสอบถามการควบคุมตนเอง จำนวน 14 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .782

แบบสอบถามการเลียนแบบเพื่อน จำนวน 12 ข้อ ค่าความเชื่อ เท่ากับ .836

แบบสอบถามการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จำนวน 14 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .901

แบบสอบถามการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน จำนวน 14 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .878

แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม จำนวน 38 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .903 โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ด้านการศึกษา จำนวน 14 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .895 ด้านความบันเทิง จำนวน 11 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .814 และด้านการติดต่อสื่อสาร จำนวน 13 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น .813

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขไปใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนที่บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากรกำหนดไว้
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยก่อนทำการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยทำการชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3 โรงเรียน ตามจำนวนที่เทียบสัดส่วนไว้รวมทั้งสิ้น 383 คน
4. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามครบถ้วนสมบูรณ์และสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้ จำนวน 383 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
5. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูลและลงรหัสในคู่มือลงรหัส
6. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ และใช้สถิติในการวิจัยดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละ (%)
2. การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 ในอำเภอเมือง สงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2560 ได้แก่

เพศและระดับชั้น (t-test) ส่วนการพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ ใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One -Way ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffé

4. การวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ได้แก่ การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย เรื่อง “ พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ” โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ปีการศึกษา 2560 จำนวน 383 คนคิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละ (%)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม ศึกษาเขต 16 ในอำเภอเมือง สงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2560 ได้แก่ เพศ และระดับชั้น (t-test) ส่วนการพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ ใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One -Way ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffé

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ได้แก่ การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สัญลักษณ์ที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย

\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
SS	หมายถึง	ผลรวมของค่ากำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (Sum of Square)
MS	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนกำลังสอง (Mean of Square)
df	หมายถึง	องศาอิสระ (Degree of Freedom)
*	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05
**	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01
R	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R)
R ²	หมายถึง	ประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square)
Adj R ²	หมายถึง	ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted Square)
R ² Change	หมายถึง	ประสิทธิภาพในการทำนายที่เพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่มตัวแปรอิสระเข้า สมการถดถอย
B	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย (Regression Coefficients)
Beta	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน (Standardized Regression Coefficients)
S.E.	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย (Standard Error of the Estimate)
Constant	หมายถึง	ค่าคงที่
x ₁	หมายถึง	การควบคุมตนเอง
x ₂	หมายถึง	การเลียนแบบเพื่อน
x ₃	หมายถึง	การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว
x ₄	หมายถึง	การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน
Y	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้เครือข่าย สังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างนักเรียน

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 383 คน ดังมีรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n)	ร้อยละ
เพศ		
เพศชาย	120	31.3
เพศหญิง	263	68.7
รวม	383	100
ระดับชั้น		
มัธยมศึกษาตอนต้น	165	43.1
มัธยมศึกษาตอนปลาย	218	56.9
รวม	383	100
การพักอาศัย		
อาศัยอยู่กับพ่อแม่	285	74.4
อาศัยอยู่หอพักกับเพื่อน	65	17.0
อาศัยอยู่กับญาติหรือคนรู้จัก	33	8.6
รวม	383	100
ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน		
ต่ำกว่า 3,000 บาท	138	36.0
ตั้งแต่ 3,000-5,000 บาท	216	56.4
มากกว่า 5,000 บาทขึ้นไป	29	7.6
รวม	383	100

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n)	ร้อยละ
จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้		
1 เครือข่าย	52	13.6
2-3 เครือข่าย	106	27.7
4-5 เครือข่าย	225	58.7
รวม	383	100

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 68.7 ระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 56.9 การพักอาศัยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 74.4 ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับค่าใช้จ่าย ตั้งแต่ 3,000-5,000 บาท จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 56.4 จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ 4-5 เครือข่าย จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมโดยรวมและรายด้านของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าระดับ
ด้านการติดต่อสื่อสาร	3.546	.695	มาก
ด้านความบันเทิง	3.446	.707	ปานกลาง
ด้านการศึกษา	3.440	.655	ปานกลาง
รวม	2.940	.512	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.940$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.546$) ส่วนด้านความบันเทิง และด้านการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.446, 3.440$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการควบคุมตนเองการเลียนแบบ เพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าระดับ
การควบคุมตนเอง	3.713	.558	มาก
การเลียนแบบเพื่อน	3.281	.417	ปานกลาง
การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว	3.301	.651	ปานกลาง
การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน	3.396	.652	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.713$) การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการเลียนแบบเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.396, 3.301$ และ 3.281 ตามลำดับ)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (n)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าระดับ	t
ชาย	120	.510	2.816	ปานกลาง	-3.167*
หญิง	263	.504	2.992	ปานกลาง	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 6 พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยที่นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมสูงกว่านักเรียนชาย (\bar{X} = 2.992 และ 2.816 ตามลำดับ)

ตารางที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	จำนวน (n)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าระดับ	t
มัธยมศึกษาตอนต้น	165	.538	2.868	ปานกลาง	-2.318*
มัธยมศึกษาตอนปลาย	218	.486	2.989	ปานกลาง	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 7 พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (\bar{X} = 2.989 และ 2.868 ตามลำดับ)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการพักอาศัย

การพักอาศัย	จำนวน (n)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าระดับ
อาศัยอยู่กับพ่อแม่	285	.526	2.927	ปานกลาง
อาศัยอยู่หอพักกับเพื่อน	65	.432	3.040	ปานกลาง
อาศัยอยู่กับญาติหรือคนรู้จัก	33	.511	2.820	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีที่พักอาศัยทั้ง 3 กลุ่ม มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักเรียนที่อาศัยอยู่หอพักกับเพื่อนมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ มากที่สุด ($\bar{X} = 3.040$) รองลงมา คือ นักเรียนที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ ($\bar{X} = 2.927$) และอาศัยอยู่กับญาติหรือคนรู้จัก ($\bar{X} = 2.820$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามการพักอาศัย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1.174	.587	2.258
ภายในกลุ่ม	380	98.790	.260	
รวม	382	99.964		

จากตารางที่ 9 พบว่า นักเรียนที่มีที่พักอาศัยแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน

ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับ ในแต่ละเดือน	จำนวน (n)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าระดับ
ต่ำกว่า 3,000 บาท	138	.529	2.925	ปานกลาง
ตั้งแต่ 3,000-5,000 บาท	216	.511	2.933	ปานกลาง
มากกว่า 5,000 บาทขึ้นไป	29	.432	3.022	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 กลุ่มโดยนักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือนมากกว่า 5,000 บาทขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 3.022$) รองลงมา คือ นักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือนตั้งแต่ 3,000-5,000 บาท ($\bar{X} = 2.933$) และนักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท ($\bar{X} = 2.925$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	.229	.115	.437
ภายในกลุ่ม	380	99.735	.262	
รวม	382	99.964		

จากตารางที่ 11 พบว่า นักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือนแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้

จำแนกตามจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้	จำนวน (n)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ค่าระดับ
1 เครือข่าย	52	.638	2.787	ปานกลาง
2-3 เครือข่าย	106	.467	2.850	ปานกลาง
4-5 เครือข่าย	225	.486	3.013	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 กลุ่มโดยนักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ 4-5 เครือข่าย มีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.013$) รองลงมา คือ นักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ 2-3 เครือข่าย ($\bar{X} = 2.850$) และนักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ 1 เครือข่าย ($\bar{X} = 2.787$) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	3.277	1.638	6.439*
ภายในกลุ่ม	380	96.687	.254	
รวม	382	99.964		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 13 พบว่า นักเรียนที่มีจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จึงได้ดำเนินการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตามจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้

จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้	1 เครือข่าย ($\bar{X} = 2.787$)	2-3 เครือข่าย ($\bar{X} = 2.850$)	4-5 เครือข่าย ($\bar{X} = 3.013$)
1 เครือข่าย ($\bar{X} = 2.787$)	-		
2-3 เครือข่าย ($\bar{X} = 2.850$)	.063	-	
4-5 เครือข่าย ($\bar{X} = 3.013$)	.226*	.163*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า นักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 4-5 เครือข่าย มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างจากนักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 1 เครือข่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยนักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 4-5 เครือข่ายมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมสูงกว่านักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 1 เครือข่าย ($\bar{X} = 3.013, 2.787$) และนักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 4-5 เครือข่ายมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 2-3 เครือข่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยนักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 4-5 เครือข่ายมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมสูงกว่านักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 2-3 เครือข่าย ($\bar{X} = 3.013, 2.850$)

**ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
ของนักเรียน ได้แก่ การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทาง
สังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน**

ผลการวิเคราะห์ตัวแปร การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

4.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน และพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis) มีรายละเอียดดังตารางที่ 13

ตารางที่ 15 แสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมตนเองการเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน และพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	(x ₁)	(x ₂)	(x ₃)	(x ₄)	(Y)
การควบคุมตนเอง (x ₁)	1				
การเลียนแบบเพื่อน(x ₂)	.510**	1			
การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว(x ₃)	.338**	.403**	1		
การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน (x ₄)	.417**	.459**	.551**	1	
พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม(Y)	.450**	.495**	.467**	.637**	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากตารางที่ 15 พบว่า เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่าการควบคุมตนเอง (x₁) การเลียนแบบเพื่อน (x₂) การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (x₃) การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน (x₄) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 (r =.450, .495, .467 และ .637 ตามลำดับ) โดยการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน (x₄) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม (Y) มากที่สุด (r =.637) รองลงมา คือ

การเลียนแบบเพื่อน (x_2) การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (x_3) และการควบคุมตนเอง (x_1) ($r = .495, .467$ และ $.450$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ พบว่า ควบคุมตนเอง (x_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเลียนแบบเพื่อน (x_2) การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (x_3) และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน (x_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .510, .338$ และ $.417$ ตามลำดับ) การเลียนแบบเพื่อน (x_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (x_3) และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน (x_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .403$ และ $.459$ ตามลำดับ) และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (x_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน (x_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .551$) โดยการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (x_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน (x_4) มากที่สุด ($r = .551$) และควบคุมตนเอง (x_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (x_3) น้อยที่สุด ($r = .338$)

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ได้แก่ การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและ การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 16 แสดงการวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ได้แก่ การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและ การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน

ลำดับที่ของตัวแปรที่เข้า สมการ	R	R ²	Adj R ²	R ² chang e	B	Beta	t
1. การได้รับแรงสนับสนุน ทางสังคมจากโรงเรียน (x_4)	.637	.406	.404	.406	.344	.438	9.201*
2. การเลียนแบบเพื่อน (x_2)	.676	.458	.455	.052	.221	.180	3.904*
3. การควบคุมตนเอง (x_1)	.688	.473	.469	.015	.128	.140	3.150*
4. การได้รับแรงสนับสนุน ทางสังคมจากครอบครัว (x_3)	.693	.480	.475	.007	.083	.106	2.329*
Constant = .295		S.E. = .164		F _{overall} = 87.297*			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 14 พบว่า ตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ได้แก่ การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน (x_4) การเลียนแบบเพื่อน (x_2) การควบคุมตนเอง (x_1) และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (x_3) โดยการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน (x_4) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นอันดับที่ 1 สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนได้ร้อยละ 40.6

การเลียนแบบเพื่อน (x_2) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 2 และสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2 โดยการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน (x_4) และการเลียนแบบเพื่อน (x_2) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนได้ร้อยละ 45.8

การควบคุมตนเอง (x_1) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 3 สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 โดยการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน (x_4) การเลียนแบบเพื่อน (x_2) และการควบคุมตนเอง (x_1) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนได้ร้อยละ 47.3

การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (x_3) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 4 สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 โดยการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน (x_4) การเลียนแบบเพื่อน (x_2) การควบคุมตนเอง (x_1) และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว (x_3) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนได้ร้อยละ 48.0 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R^2) เท่ากับ .404, .455, .469 และ .475 ตามลำดับ มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error of the Estimate) เท่ากับ .164

สมการที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสมการ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถนำมาเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .295 + .344x_4 + .221x_2 + .128x_1 + .083x_3$$

ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .438x_4 + .180x_2 + .140x_1 + .106x_3$$

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ” เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม และเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ อีกทั้งยังศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ได้แก่ การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2560 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane) ที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 383 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากรจำแนกตามโรงเรียน ระดับชั้น และเพศ เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยพบว่าแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ 383 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย 6 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับแรงสนับสนุน ทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม และตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านความบันเทิง และด้านการติดต่อสื่อสาร

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่า (t-test) วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) วิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรม

การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่านักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 68.7 ระดับชั้นส่วนใหญ่ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 56.9 การพักอาศัยส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 74.4 ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน พบว่าส่วนใหญ่ได้รับค่าใช้จ่าย ตั้งแต่ 3,000-5,000 บาท จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 56.4 จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ พบว่า ส่วนใหญ่ ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ 4-5 เครือข่าย จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7

2. ผลการวิเคราะห์ระดับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีการควบคุมตนเองอยู่ในระดับมาก ส่วนการเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน และพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น การพักอาศัย ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน และจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ พบว่า

3.1 นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์สูงกว่านักเรียนชาย

3.2 นักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยนักเรียนมัธยมปลายมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมสูงกว่านักเรียนมัธยมต้น

3.3 นักเรียนที่มีที่พักอาศัยแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

3.4 นักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือนแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

3.5 นักเรียนที่มีจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้แตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 4-5 เครือข่ายมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

อย่างเหมาะสมสูงกว่านักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 1 เครือข่าย ($\bar{X} = 3.013, 2.787$) และนักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 4-5 เครือข่ายมีพฤติกรรม การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 2-3 เครือข่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยนักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 4-5 เครือข่าย มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมสูงกว่านักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 2-3 เครือข่าย ($\bar{X} = 3.013, 2.850$)

4. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรการควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม พบว่า การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน การเลียนแบบเพื่อน การควบคุมตนเอง และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ร่วมกันเป็นตัวทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนได้ ร้อยละ 48.0 สมการได้รับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมืองสงขลา จังหวัดสงขลา สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.940$) ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักเรียนใช้เพื่อติดต่อสื่อสาร ใช้ภาษาที่สุภาพเหมาะสม ใช้เพื่อสืบค้นข้อมูล เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับพรรณนิการ์ พุ่มจันทร์ (2558) พบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.546$) ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักเรียนมีการพิจารณาบุคคลที่ยอมรับเป็นเพื่อน ใช้ติดต่อสื่อสาร และสร้างกลุ่มพูดคุย เป็นต้น และสอดคล้องกับพรานภา เวียงคำ (2557) พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความบันเทิง ($\bar{X} = 3.446$) อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนใช้เพื่อดูหนัง ฟังเพลง ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว เป็นต้น และด้านการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.440$) ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักเรียนใช้เพื่อสืบค้นข้อมูล ทำการบ้าน และแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน เป็นต้น

1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการควบคุมตนเอง พบว่า นักเรียนมีการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ระดับมาก ($\bar{X} = 3.713$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียน มีการพิจารณาไตร่ตรองถึงความเหมาะสม ได้แก่ พิจารณาบุคคลที่จะยอมรับเป็นเพื่อน โพสต์หรือแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม ค้นหาข้อมูลทำรายงาน เป็นต้น อีกทั้งอาจเนื่องมาจากการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในทางจิตวิทยานี้ อาจจะทำให้หลายวิธี สำหรับวิธีที่เป็นระบบและสามารถนำไปใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การปรับพฤติกรรม โดยวิธีการควบคุมตนเอง (Self-control) (Cormier & Cormier, 1979, อ้างถึงในรจนา กาแก้ว, 2541: 3) โดยเทคนิคการควบคุมตนเอง (Self-Control) เป็นเทคนิควิธีการพัฒนาตนเองอย่างหนึ่ง โดยโรเซนบัม (Rosenbaum, 1990, อ้างถึงใน จีรวรรณ มาทวิ, 2548: 35) กล่าวว่า พฤติกรรมการควบคุมตนเอง คือ การเรียนรู้ความสามารถในการรับมือกับสถานการณ์ได้ดี ซึ่งรวมเป็นองค์ประกอบของบุคลิกลักษณะที่เป็นทักษะของบุคคล การเรียนรู้ความสามารถในการรับมือกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและพฤติกรรม การควบคุมตนเองสามารถฝึกและพัฒนาโดยสามารถนำมาใช้ในการจัดการเหตุการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน การควบคุมตนเองที่เพิ่มขึ้นมีผลทำให้มีทักษะในการรับมือและการแก้ปัญหาได้ดี (ธัญวรินทร์ เลียนอย่างและพัชราภา อินทพรต, 2558) โดยนักเรียนอาจจะได้รับการขัดเกลาอบรมจากบุคคลรอบข้าง ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน และเพื่อนซึ่งมีส่วนในการที่ส่งเสริมให้นักเรียน มีการควบคุมตนเองที่ดีในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับไนย์ (Nye, 1958, อ้างถึงในสุจิตรา โนมะยา, 2555: 22) กล่าวว่า สังคมเป็นองค์การสำคัญในการควบคุมตนเองและสร้างความสำนึก ความผูกพันให้เกิดในสังคมโดยผ่านสถาบันต่าง ๆ โดยเฉพาะครอบครัว พ่อแม่ อบรมบ่มนิสัยลูกให้เกิดมีจิตสำนึกที่ดี ดังนั้นจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นอาจจะเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.3 ผลการวิเคราะห์การเลียนแบบเพื่อน พบว่า นักเรียนมีการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.281$) โดยนักเรียนมีการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ได้แก่ เลียนแบบเพื่อนที่โพสต์ภาพความสำเร็จโดยนำมาเป็นแบบอย่างหรือไอดอล เข้ากลุ่มกิจกรรมตามเพื่อนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์สืบค้นข้อมูลในการเรียน หรือทำรายงานตามเพื่อน เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ (Steinberg, อ้างถึงในนุชทิมา โสภาวาง, 2558: 15) กล่าวว่า วัยรุ่นจะให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนเป็นอย่างมาก เพราะสามารถช่วยสนับสนุนและตอบสนองความต้องการในหลาย ๆ ด้านที่ต้องการได้ โดยเพื่อนมีอิทธิพลจากการให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ กลุ่มเพื่อนจึงทำหน้าที่เสมือนเป็นแหล่งความรู้ให้แนวทางการปฏิบัติตน ค่านิยม เจตคติ กับสมาชิกในกลุ่ม และเพื่อนมีอิทธิพลให้เอาเป็นแบบอย่าง

โดยจะกดดันให้สมาชิกในกลุ่มปฏิบัติตามบรรทัดฐานของกลุ่ม นอกจากนี้วัยรุ่นมักใช้พฤติกรรมของกลุ่มเพื่อนใช้กระบวนการ 2 อย่างที่เกี่ยวข้องกัน คือ การเปรียบเทียบทางสังคมและการคล้อยตามกัน คือ วัยรุ่นยอมรับพฤติกรรมของกลุ่มและเอามาปฏิบัติตาม อันเนื่องมาจากการกดดันของกลุ่มและเมื่อคบกับเพื่อนเป็นระยะเวลาานานมากขึ้นลักษณะการคล้อยตามก็จะมากขึ้นด้วย

1.4 ผลการวิเคราะห์การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว พบว่า นักเรียนได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.301$) ได้แก่ พ่อแม่ให้คำปรึกษาในเรื่องการจัดสรรเวลา การรับข่าวสาร ภาษาและมารยาทในการใช้ เป็นต้น (Steinberg, อ้างถึงในนุชทิมา โสภาวาง, 2558: 15) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่มีความสำคัญกับมนุษย์เป็นเหมือนเบ้าหลอมให้คนมีพื้นฐานของการเป็นคนที่ดีไม่แตกต่างกันไป โดยครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น ทั้งในด้านบรรยากาศภายในครอบครัว พ่อแม่ที่มีความเป็นประชาธิปไตยจะทำให้ลูกกล้าแสดงความคิดเห็น แนวโน้มพฤติกรรมจึงเป็นไปได้ในทางที่ดี ด้านการอบรมเลี้ยงดู พ่อแม่ที่คอยเอาใจใส่ให้กำลังใจลูก ลูกก็จะแสดงพฤติกรรมไปในทางที่ดี แต่ถ้าทางบ้านขาดความอบอุ่นลูกก็จะหาเพื่อนนอกบ้าน และด้านต้นแบบของพ่อแม่ วัยรุ่นเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนเอง จึงพยายามหาต้นแบบที่ตนเองเห็นว่าดีเหมาะสมตามความรู้สึก ดังนั้นพ่อแม่ที่ใกล้ชิดลูกจึงมีโอกาสที่วัยรุ่นจะเลียนแบบพฤติกรรมได้เป็นอย่างมาก ในสังคมปัจจุบันพ่อแม่ควรมีบทบาทในการแสวงหาสื่อการเรียนในเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็ก โดยพ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศ รู้จักวิธีใช้และเข้าถึงสื่อเหล่านั้นด้วยตนเองเพื่อที่จะนำมาใช้กับเด็กและเยาวชนและควบคุมไม่ให้ใช้สื่อเทคโนโลยีไปในทางที่ผิด

1.5 การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน พบว่า นักเรียนได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.396$) โดยนักเรียนได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ได้แก่ ครูให้นักเรียนอ้างแหล่งที่มาของข้อมูลที่สืบค้น ครูย้ำเรื่องความปลอดภัยในการใช้เพื่อไม่ให้ถูกหลอกลวง เป็นต้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้นต้องอาศัยการให้ข้อมูลความรู้และให้คำแนะนำ ตลอดจนสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่นักเรียน โดยการสร้างความรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยี เป็นต้น สอดคล้องกับคอบบ์ (Cobb, 1976, อ้างถึงในปริษา อุปโยคิน, 2556) การสนับสนุนทางสังคมนั้นเป็นการให้ข้อมูลข่าวสาร การรับรู้ร่วมกันถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นและวิธีการต่าง ๆ ในการต่อสู้ร่วมกัน

2. ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า นักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลาที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่านักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลาที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน โดยนักเรียนผู้หญิงมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมสูงกว่านักเรียนผู้ชาย อาจเนื่องจากลักษณะนิสัยของนักเรียนผู้หญิงจะมีลักษณะอ่อนน้อมอยู่ในโอวาทและเชื่อฟังคำสั่งสอนได้ง่ายกว่าและโดยพื้นฐานนักเรียนหญิงจะสนใจหรือชื่นชอบการเข้าสังคม การรวมกลุ่มเพื่อสนทนาหรือพูดคุยในเรื่องที่สนใจ รวมถึงเข้ากลุ่มค้นคว้าข้อมูลในการเรียน และใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในเรื่องความสนใจอื่น ๆ ซึ่งตรงกันข้ามกับนักเรียนผู้ชายที่อาจมีลักษณะกล้าหาญ ทำทาย หรือดีใจ และชอบทำกิจกรรมที่มีความสนุกสนาน หรือให้ความบันเทิงมากกว่า การเข้าไปศึกษาหาข้อมูลความรู้หรือ ค้นคว้าข้อมูลในการเรียน เช่น ใช้ในการเล่นเกมส์ ดูหนัง ฟังเพลง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับเอมิกา เหมมินทร์ (2556) พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.2 จากสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า นักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ที่มีระดับชั้นต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ผลการศึกษาสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่านักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ที่มีระดับชั้นต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน โดยนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์ การได้รับการอบรมสั่งสอน หรือการมีสติพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ และมีวิจาร์ณญาณในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากขึ้นตามวัย หรือเชื่อฟังตามคำแนะนำของพ่อแม่ หรือ ครูอาจารย์ เป็นต้น โดยมีการใช้ให้เหมาะกับวัตถุประสงค์และสถานการณ์ต่าง ๆ โดยคำนึงถึงการใช้งานที่มีประโยชน์และไม่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับทิพย์วรรณ รัตธานรพรณ (2558) พบว่า นักเรียนที่มีการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และสอดคล้องกับทิวา โฆษิตธีรชาติ (2560) ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า ระดับชั้นการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.3 จากสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่ว่า นักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ที่มีการพักอาศัยต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีการพักอาศัยต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่ว่านักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลาที่มีการพักอาศัยต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากการที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อการสื่อสารด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีใหม่ ๆ สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ทั่วโลกซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ซึ่งในยุคโลกาภิวัตน์เป็นยุคที่เทคโนโลยีถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย (ภานุวัฒน์ กองราช, 2554: 1) และความก้าวหน้าของระบบอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสาร ส่งผลให้เครือข่ายสังคมออนไลน์เติบโตอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีของสื่อสังคมออนไลน์หลากหลายประเภท (วิยะดา จิตติมัทธมา, 2553: 151, อ้างถึงใน สาวิตรี ไทรเชื่อนพันธ์, 2556: 2) และทำให้เกิดช่องทางการสื่อสารที่มากขึ้น รวมถึงผู้ใช้งานสามารถหาข้อมูลความรู้ในเรื่องของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ถูกต้องเหมาะสมไม่ก่อให้เกิดความเดือนร้อนต่อตนเองและผู้อื่นได้ และความทันสมัยสะดวกเร็วของเทคโนโลยีทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าใช้ได้โดยไม่จำกัดขอบเขตพื้นที่อยู่อาศัยไม่ว่าจะพักอาศัยอยู่ที่ใดก็สามารถเข้าใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้เพียงแค่อุปกรณ์เทคโนโลยีการสื่อสาร และใช้บริการอินเทอร์เน็ตก็สามารถเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้นอาจจะส่งผลให้นักเรียนที่มีการพักอาศัยแตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมไม่แตกต่างกัน

2.4 จากสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า นักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ที่มีค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่านักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลาที่มีค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือนต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน ทั้งนี้อธิบายได้ว่า อาจจะเนื่องมาจากนโยบายการสนับสนุนของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้สถานศึกษาส่งเสริมการเรียนการสอนโดยการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยโรงเรียนได้มีการสนับสนุนสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ พร้อมทั้งติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักเรียนเข้าใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา สืบค้นข้อมูลเพื่อทำรายงาน หาข้อมูลความรู้ต่าง ๆ เป็นต้น และมีครูคอยให้ความรู้หรือคำแนะนำเรื่องการใช้เทคโนโลยี

ที่ถูกต้อง อีกทั้งยังส่งเสริมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษาที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน จึงทำให้นักเรียนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยและสามารถเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ได้อย่างสะดวกในโรงเรียน หรือเพราะพ่อแม่อาจกำหนดขอบเขตค่าใช้จ่ายของค่าบริการอินเทอร์เน็ตรายวันหรือรายเดือน และปัจจุบันหากนักเรียนจะใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีค่าใช้จ่าย เช่น ร้านอินเทอร์เน็ต หรือแบบที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน เช่น สมัครง่ายบริการอินเทอร์เน็ตรายวันหรือรายเดือนในโทรศัพท์มือถือก็สามารถเข้าใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้อย่างสะดวก และบางสถานที่ให้บริการ wifi ฟรี ก็สามารถเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับสาวิตรี ไทรเชื่อนพันธ์ (2556) พบว่าพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับรายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.5 จากสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 ที่ว่า นักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ที่มีจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 ที่ว่านักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลาที่มีจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกัน ทั้งนี้อธิบายได้ว่า นักเรียนที่มีจำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้แตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ดำเนินการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffé) พบว่าโดยสามารถอธิบายได้ว่า นักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 4-5 เครือข่ายมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมสูงกว่านักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 1-3 เครือข่าย ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า เมื่อนักเรียนสามารถเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ได้หลากหลายช่องทางมากขึ้น นักเรียนย่อมสามารถหาข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ หรือใช้งานให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์หรือความต้องการได้มากยิ่งขึ้นและสามารถเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ได้หลายประเภทมากขึ้นไม่เพียงแต่ใช้เพื่อความสนุกสนาน หรือความบันเทิงเท่านั้น ยังสามารถใช้เพื่อการสื่อสาร หรือใช้เพื่อการศึกษาหาข้อมูลความรู้ ทำรายงานส่งงาน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสินี กิตติชนมวรกุล (2558) พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่าย สังคมออนไลน์มากที่สุด คือ เฟซบุ๊ก รองลงมา คือ ไลน์ ยูทูบ อินสตราแกรม และทวิตเตอร์ ตามลำดับ และทัศนีย์ ประธาน (2560) พบว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมได้แก่ เฟซบุ๊ก ยูทูบ อินสตราแกรม และไลน์ ตามลำดับ จะเห็นได้ว่านักเรียนนิยมใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จำนวน 4-5 เครือข่าย อาจจะเป็นเนื่องจากเครือข่ายสังคมออนไลน์แต่ละประเภท

มีคุณสมบัติของการทำงานที่แตกต่างกัน ทำให้นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์หลายประเภท เพื่อตอบสนองความต้องการการทำงานที่ตรงกับลักษณะงานหรือความต้องการส่วนตัว เป็นต้น

2.6 จากสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 ที่ว่า การควบคุมตนเอง การเลียนแบบเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา อำเภอสองขลาง จังหวัดสงขลา

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ พบว่า การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน การเลียนแบบเพื่อน การควบคุมตนเอง และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ 48.0 จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

1) การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการเป็นอันดับที่ 1 สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมได้ร้อยละ 40.6 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน และพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .637$) สามารถอธิบายได้ว่า กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายสนับสนุนเทคโนโลยีที่ทันสมัย และมุ่งเน้นให้นักเรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีครูผู้สอนให้ข้อมูลความรู้เรื่องการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์โดยสมรรถนะที่มีความสอดคล้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ ให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา ใช้ทักษะชีวิต และให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและการใช้ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม โดยโรงเรียนและบุคลากรครูเป็นผู้ส่งเสริมและเป็นครูผู้สอนพร้อมทั้งให้ข้อมูลความรู้ในเรื่องการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ ต่อตนเองและผู้อื่นรวมถึงให้ข้อมูลความรู้ในการใช้งานเทคโนโลยีที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่าง ๆ กับตนเองและผู้อื่นหากนำไปใช้โดยไม่ได้พิจารณาไตร่ตรองถึงความถูกต้องเหมาะสม อีกทั้งครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนด้วยความรักและความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และเป็นผู้ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสามารถนำทักษะความรู้ต่าง ๆ ไปดำรงชีวิตในสังคมได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี จ้อยรอด (2553) พบว่า ตัวแปรภายนอก ได้แก่ การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครูเป็นปัจจัยที่ส่งต่อการรับสื่ออย่างมีวิจารณญาณ และนุชทิมา โสภาวาง (2558: 127) พบว่า การสนับสนุนจากครูในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการสืบค้นข้อมูล และเพื่อการติดต่อสื่อสาร

2) การเลียนแบบเพื่อน เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 2 สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า การเลียนแบบเพื่อนและพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($r = .495$) สามารถอธิบายได้ว่า การที่นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมตามเพื่อนทั้งที่รู้จักกัน สนิทสนม มีความใกล้ชิด เป็นเพื่อนกลุ่มเดียวกันหรือเป็นบุคคลที่รู้จักกันบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ หากนักเรียนเลือกเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อนที่เป็นแบบอย่างที่ดีก็จะนำไปให้นักเรียนประสบความสำเร็จ เช่น เห็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จในเรื่องการเรียน โปสเตอร์รูปผลการเรียนเกรดเฉลี่ย 4.00 และหันมาตั้งใจเรียนเพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จตามเพื่อน เป็นต้น การเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในยุคที่มีการสื่อสารเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน ทำให้บุคคลทั่วไปกลายเป็นบุคคลต้นแบบหรือที่เรียกว่า ไอดอล ได้ง่ายหากบุคคลต้นแบบมีพฤติกรรมดี มีจริยธรรม อยู่ในกฎระเบียบของสังคมไม่เป็นอหังการ ไม่ทำร้ายผู้อื่นยอมเป็นผลดีต่อสังคม แต่ถ้าหากบุคคลในสังคมยอมรับต้นแบบที่ไม่ดีมาก ๆ สังคมก็จะเกิดความชินชา เห็นเป็นเรื่องปกติจนเกิดบรรทัดฐานที่ไม่ดีในสังคมและจะเต็มไปด้วยความขัดแย้ง ขาดระเบียบวินัย ทำร้ายกันด้วยคำพูด ความคิด หรือพฤติกรรม ดังนั้นคนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ต้องมีสติให้มาก คิดไตร่ตรอง ให้ความชื่นชมยกย่อง เลือกรับหรือเลียนแบบบุคคลต้นแบบที่ดี มีพฤติกรรมที่ดี ร่วมกันแลกเปลี่ยนบรรทัดฐาน สร้างสังคมที่ดีให้เกิดขึ้น (บุญเรือง ไตรเรืองวรวัฒน์) ดังนั้น การที่นักเรียนเลือกรับหรือเลียนแบบบุคคลต้นแบบที่ดี อยู่ในกฎระเบียบของสังคมก็จะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยพรานภา เวียงคำ (2557) พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน คือ ตัวแปรด้านเพื่อน

3) การควบคุมตนเอง เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 3 สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า การควบคุมตนเองและพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($r = .450$) สามารถอธิบายได้ว่าการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ สามารถทำให้นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ได้อย่างเหมาะสม โดยมีสังคมเป็นองค์การสำคัญในการควบคุมและสร้างความสำคัญ ความผูกพันให้เกิดแก่นในสังคม ซึ่งการควบคุมภายในสังคมโดยผ่านสถาบันต่าง ๆ การอบรมบ่มนิสัย โดยเฉพาะคนในครอบครัว เช่น พ่อแม่อบรมบ่มนิสัยให้ลูกเกิดความสำนึกยึดมั่นอยู่ในค่านิยม และปทัสถานของสังคม จนทำให้เกิดการปลูกฝังเข้าไปอยู่ในจิตสำนึกของลูกและจะเป็นพลังภายในที่ควบคุมบุคคลไม่ให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน (ไนย์, 1958, อ้างถึงในสุจิตรา โนมะยา, 2555: 22) และสอดคล้องกับงานวิจัยของนุชทิมา โสภาวาง (2558) พบว่า การควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการสื่อสาร เพื่อความบันเทิง

4) การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 4 สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ได้อย่างเหมาะสมเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 โดยได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียน การเลียนแบบเพื่อน การควบคุมตนเอง และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 48.0 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและพฤติกรรม การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 สามารถอธิบายได้ว่า การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนทางสังคมที่เป็นแหล่งสนับสนุนปฐมภูมิอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญของชีวิต เพราะครอบครัวเป็นกลุ่มที่มีความผูกพันกัน มีทัศนคติและพฤติกรรมที่ช่วยกระตุ้นส่งเสริมให้มีการดำเนินชีวิตร่วมกัน เป็นแหล่งให้คำปรึกษารวมทั้งมีการพึ่งพาอาศัยกันในทางเศรษฐกิจและสังคม บุคคลมีความใกล้ชิดสนิทสนม มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีคนคอยรับฟังให้คำปรึกษาและคอยช่วยเหลือกันและกัน (อัครสรา สถาพรวงษา, 2551) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พราวนภา เวียงคำ (2557:5) พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน คือ ด้านครอบครัว และชลธิชา จุ้ยนาม (2558) พบว่า นักเรียนที่มีปัจจัยด้านครอบครัวและสังคมแตกต่างกันมีผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นโรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เช่น อบรมให้ความรู้ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม โรงเรียนและครอบครัวควรใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารกับพ่อแม่และครูเพื่อปรึกษาปัญหาของนักเรียน หรือส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมเข้ากลุ่มออนไลน์ต่าง ๆ ที่ตนเองสนใจเพื่อเพิ่มทักษะความรู้ด้านอื่น ๆ เช่น กลุ่มดนตรี กลุ่มศิลปะ เป็นต้น

2. จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมสูงกว่านักเรียนชาย ดังนั้นโรงเรียนควรส่งเสริมและจัดอบรมให้ความรู้แก่นักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนชาย เช่น จัดอบรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมจัดกิจกรรมบูรณาการความรู้เรื่องเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา และส่งเสริมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการเรียนการสอนในโรงเรียน เป็นต้น

3. จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมัธยมปลายมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์สูงกว่านักเรียนมัธยมต้น ดังนั้น โรงเรียนควรเน้นย้ำและส่งเสริมการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนมัธยมต้นในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เช่น การพิจารณาไตร่ตรอง

ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ การคัดกรองข่าวสาร การตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลความปลอดภัยในการใช้ และอันตรายที่จะเกิดขึ้นหากใช้ไม่เหมาะสม เป็นต้น

4. จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ 4-5 เครือข่ายมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมสูงกว่านักเรียนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ 2-3 เครือข่าย ดังนั้น โรงเรียนควรมีการแนะนำหรืออบรมให้ความรู้เรื่องเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน เช่น ด้านการศึกษา หรือด้านอื่น ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อเพิ่มช่องทางการเรียนรู้และเพิ่มทักษะด้านอื่น ๆ ให้แก่นักเรียนมากขึ้น

5. จากผลการวิจัย พบว่า การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ดังนั้นโรงเรียนควรส่งเสริมกิจกรรมบูรณาการให้ความรู้หรือคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมให้มากขึ้น เช่น จัดอบรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงประโยชน์และโทษของเครือข่ายสังคมออนไลน์ จัดกิจกรรมบูรณาการความรู้เรื่องการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในด้านการศึกษาหรือการใช้ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ เป็นต้น

6. จากผลการวิจัย พบว่า การเลียนแบบเพื่อนเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ดังนั้น นักเรียนควรเลือกปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดีในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น บุคคลที่สามารถเป็นแบบอย่างด้านการเรียน การทำงานหรือการใช้ชีวิต เป็นต้น

7. จากผลการวิจัย พบว่า การควบคุมตนเองเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนและครอบครัวควรส่งเสริมให้นักเรียนมีการควบคุมตนเอง มีการพิจารณาข้อมูลหรือข่าวสารที่ถูกต้อง คำนึงถึงความปลอดภัย และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น รวมถึงอบรม สั่งสอนให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตนเอง เป็นต้น

8. จากผลการวิจัย พบว่า การได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัวเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม ดังนั้น ครอบครัวควรสร้างความสนิทสนมไว้วางใจ รวมถึงส่งเสริมและอบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำปรึกษานักเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เช่น ทำตารางจัดสรรเวลาหรือกำหนดเวลาในการใช้งานของนักเรียน คัดกรองสื่อที่เหมาะสม และเป็นประโยชน์แก่นักเรียน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในกลุ่มอื่น ๆ เช่น นักศึกษา คนทำงาน หรือ ผู้สูงอายุ เป็นต้น
2. ควรศึกษาวิธีการในการเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
3. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

รายการอ้างอิง

- กมลลักษณ์ อินทร์เอก. (2560). “การศึกษาพฤติกรรมการใช้โซเชียลมีเดียของนักเรียนโรงเรียนลาดทิพรสพิทยาคมอำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์.” *หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- กานดา สังขวารี. (2556). “พฤติกรรมการรับสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้ในการเลือกสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอเมืองเชียงใหม่.” *บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต สาขาการตลาด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- กายกาญจน์ เสนแก้ว. (2558). “พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของ Gen-x ในกรุงเทพมหานคร.” *หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.*
- กุลนารี เสือโรจน์. (2556). “พฤติกรรมการสื่อสารของวัยรุ่นในพื้นที่สาธารณะบนเว็บไซต์.” *เครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก. งานวิจัยภายใต้งบประมาณสนับสนุนคณะกรรมการศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- กลุ่มสาระสนเทศ สนผ. สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *ระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา.* เข้าถึงเมื่อ 12 มีนาคม 2560. เข้าถึงได้จาก http://data.bopp-obec.info/emis/index_area.php?Area_CODE=101716.
- ชนิษฐา จิตแสง. (2557). “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลและกลุ่มบุคคลกับทักษะการรับรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตของเยาวชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น.” *อินฟอร์เมชัน, 21(1), 46-60.*
- ขวัญเรือน หนู้อย และชวนชัย เชื้อสาธุชน. (2556). “ปัจจัยทางจิตสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3.” *Ubon Ratchathani Journal of Research and Evaluation, 2(2), 1-11.*
- คันธรส ชำนาญกิจ และจาริณี อิวชานานา. (2558). “เจตคติ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาและบุคลากร คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.” *Journal of Professional Routine to Research, 2, 43-53*
- จเรวัฒน์ เทวรัตน์. (2557). *การพัฒนาเครือข่ายสังคมออนไลน์ของศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช นครศรีธรรมราช สำหรับนักศึกษา. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช นครศรีธรรมราช.*
- จักรพงษ์ เปรมจิตต์. (2554). “จริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต.” *ปริญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.*

- จิราภรณ์ สำเนาทอง. (2561). “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและแรงจูงใจในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์กับสัมพันธภาพในกลุ่มเพื่อนและครอบครัวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร.” **วารสารเกษมบัณฑิต**, 19(ฉบับพิเศษ), 15
- จิราวรรณ นิรมิตภาษ. (2551). “ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้สึกรู้สีกมีคุณค่าในตนเองแรงสนับสนุนทางสังคม และการปรับตัวด้านจิตสังคมของสตรีตั้งครรภ์ที่อายุมาก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลมารดาและทารกแรกเกิดมหาวิทยาลัยมหิดล.
- จุฑารัตน์ ศราวณวงศ์ และคนอื่น ๆ . “พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.” **วารสารบรรณศาสตร์ มศว**, 10(2), 17
- ชญานิกา ศรีวิชัย. (2558). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพของเด็กวัยรุ่นตอนต้นที่ติดเกม.” วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชนากิตต์ ราชพิบูลย์. (2553). “การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และผลกระทบต่อนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร.” ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ชลธิชา จุ้ยนาม. (2558). “พฤติกรรมและผลจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดสุโขทัย.” **Veridian E-Journal, Slipakorn University**, 8(3), 1-12.
- ช่อทิพย์ ศรีสุคนธ์รัตน์. (2555). “การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่องการสนทนาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการเรียนรู้และสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ณัฐชญา ภูมิคอนสาร. (2555). “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรม การเลียนแบบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและสถิติทางการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐพล บัวอุไร. (2559). “ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง วิชาการสร้างงานสื่อผสม เรื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการลำ ลูกกา.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ณาตกรการณ ชยุตสาหกิจ. (2557). “การได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว ความหมายในชีวิต และ สุขภาวะในเยาวชนผู้กระทำผิดที่ใช้สารเสพติด การวิจัยแบบผสมวิธี.” วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณศรา จงรักจิตต์. (2555). “ผลของกิจกรรมกลุ่มตามแนวคิดของโรเซนบัมที่มีต่อการเพิ่มระดับ การควบคุมตนเองของผู้ติดยาเสพติด สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด สำนักงานอนามัย กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ดวงรัตน์ โกยกิจเจริญ. (2560). “พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้นในจังหวัดภูเก็ต.” วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ภาคเหนือ, 7(13), 1.
- ดารานิตย์ คงเทียม. (ม.ป.ป.). “การแสดงตัวตนของผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์บนเว็บไซต์ยูทูปดอทคอม.” การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมธิดา ครั้งที่ 4.
- ทัศน์ี ประธาน. (2560). “ความสัมพันธ์ระหว่างความตระหนักและพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคม ออนไลน์ของเยาวชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.” เอกสารประกอบการประชุมขนาดใหญ่ วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8 เสนอที่มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 22 มิถุนายน 2560
- ทิพย์วรรณ รัตนธารงพรรณ. (2558). “การศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคม ออนไลน์ของนักเรียน-นักศึกษาในอำเภอแก่ง จังหวัดระยอง.” คณะบริหารศาสตร์ สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเฉลิมกาญจนาระยอง.
- ทิวา โฆษิตธีรชาติ. (2559). “พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย โรงเรียนสระแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว.” วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนกฤต ดีพลักดี. (2555). “การเปิดรับสื่อ พฤติกรรม และผลกระทบจากการเล่นเกมออนไลน์ประเภท MMORPG (Massively Multiplayer Online Role-Playing Game) ของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร.” *Panyapiwat Journal*, 5, 63-75.
- ธนวุฒิ เศรษฐธิ. (2554). “การศึกษาพฤติกรรมการเล่นแบบศิลปินต้นแบบละครโทรทัศน์ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ.” หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ธนะวัฒน์ วรรณประภา. “สื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา.” *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม*, 11(1), 14-15.
- ฉันทวัฒน์ เลียนอย่าง และพัชรภา อินทพรต. (2558). “ผลของโปรแกรมการควบคุมตนเองต่อ พฤติกรรมติดเกมออนไลน์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.” *Panyapiwat Journal*, 7(1), 185-188.

- ธิดารัตน์ ผลเต็ม. (2553). “ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาโดยการประยุกต์ใช้การเสริมสร้างทักษะชีวิตร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันการสูบบุหรี่ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์สาธารณสุขมหาบัณฑิตวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธีระพงษ์ คุ่มราช. (2551). “การวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นวรรตน์ รังษิยามา. (2550). “ผลของโปรแกรมการฝึกตามแนวการพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมต่อความเข้มแข็งในการมองโลกและการควบคุมตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.” หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการปรึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นารีรัตน์ โพธิ์สุวรรณ. (2553). “ปัจจัยเชิงเหตุที่มีผลต่อพฤติกรรมการติดเกมของวัยรุ่น.” ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิพนธ์ สมบูรณ์พูลเพิ่ม. (2556). “พฤติกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของผู้นำชุมชนอำเภแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นุชทิมา โสภาวาง. (2558). “การติดเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก.” วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เนติมา กมลเลิศ. (2549). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการใช้อินเตอร์เน็ตของนักเรียนในเครือข่ายเคอเนตคาเบรียล เขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญญรัตน์ นทีสถิตธาร. (2559). “พฤติกรรมและผลกระทบในการใช้อินเตอร์เน็ตประกอบการเรียนของโรงเรียนสิงห์บุรี.” หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- บุญเรือง ไตรเรืองวรวัฒน์. เตือนเยาวชนมีสติ อย่าหลงเลียนแบบคนไม่ดีในสื่อโซเชียล. เข้าถึงเมื่อ 7 กรกฎาคม 2560. เข้าถึงได้จาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/758364>.

- ปราณี จ้อยรอด. (2553). “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร.” *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 16(1), 71-81.
- ปรีชา อุปโยคิน และคนอื่น ๆ . (2556). *รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบการควบคุมทางสังคมเพื่อการเลิกสูบบุหรี่: การบูรณาการความร่วมมือระหว่างเครือข่ายชุมชนกับระบบการบริการสุขภาพของรัฐระดับชุมชน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ.
- ปาจริย์ เซาว์นศิริ. (2558). “ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อโฆษณาแฝงของผู้มีชื่อเสียงในเขตกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา อินสตาแกรมของผู้มีชื่อเสียง.” *เอกสารประชุมวิชาการระดับชาติ ประจำปี 2558 คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*, 9 มิถุนายน 2558.
- ปิยวัฒน์ เกตุวงศา และศุทธิดา ชนวนัน. (2558). *ใครเป็นใครบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ความหลากหลายทางคุณลักษณะและพฤติกรรม*. เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2560. เข้าถึงจาก <http://www.ms.ipsr.mahidol.ac.th/ConferenceXI/article2558.php>.
- พรพิไล เต็มสินสวัสดิ์. (2555). “การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเพิ่มพูนทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.” *กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ สาขาวิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล*.
- พรรณิการ์ พุ่มจันทร์. (2558). “พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาแพทย์ระดับปรีคลินิกของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล.” *เว็บบัณฑิตศิริราช*, 8(1), 27.
- พรานภา เวียงคำ. (2557). “ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิ คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.” *วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการศึกษาวิทยาศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง*.
- พันธันท์ ตั้งพิพัฒนการกุล. (2553). “การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีเผชิญความจริง เพื่อเสริมสร้างการควบคุมตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เสี่ยงต่อการติดเกมคอมพิวเตอร์.” *ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*.
- พิชญาวิ คณะผล. (2553). “การศึกษาทัศนคติการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์กรณีศึกษานักศึกษาและบุคลากรวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา จ.เพชรบูรณ์.” *สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต*.
- พิมพ์สุรีย์ พงษ์เสื่อ. (2555). “พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.” *ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.

- ไพศาล แยมวงษ์. (2555). “การศึกษาการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.” *ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- เพ็ญฟ้า หิรัญกาญจน์. (2556). “พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัด สพม 11 เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี.” *ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.*
- ภัชภา จิตศรีณยุกุล. (2553). “พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ของพนักงาน บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน).” *หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- ภัทรา เรืองสวัสดิ์. (2553). “รูปแบบการดำเนินชีวิต และพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร.” *วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ การสื่อสารองค์กร คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- ภัทราพันธ์ หุ่นรักวิทย์. (2559). “ลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบกับพฤติกรรมการเล่นแบบเน็ตเอดอลของวัยรุ่น.” *คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- ภาณุวัฒน์ กองราช. (2554). “การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นในประเทศไทย กรณีศึกษา Facebook.” *วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารเทคโนโลยี วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- ภูษณิศร แก้วเขียว. (ม.ป.ป.). “พฤติกรรมการใช้และการรับรู้ผลกระทบจากเฟซบุ๊กของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี.” *การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช ครั้งที่ 5.*
- รวรรณ บุษเดช. (2553). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการใช้อินเตอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- รวรุช มีสพันธ์. (2556). “ปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร.” *ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- วัฒน์ ภูวทิศ. (2557). “การสร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์.” *วารสารศรีนครินทรวิโรฒ วิจัยและพัฒนา, 6(12), 206-217.*
- วิไลภรณ์ จิรวัดนเศรษฐ์. (ม.ป.ป.). “เด็กยุคดิจิทัลภายใต้สังคมแห่งสื่อออนไลน์และการเรียนรู้ทางสังคม.” *วารสารอนาคติวิทยาทางการศึกษา.*

- วิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง. (2553). “ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วีณา สุวรรณนาบุรณ์. (2558). “คุณลักษณะส่วนบุคคล การสนับสนุนทางสังคม คุณภาพการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ และสื่อกลางด้านสารสนเทศของบุคคลที่สามที่มีผลต่อความตั้งใจซื้อสินค้าผ่านเฟซบุ๊ก (F-commerce) ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร.” หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ศรัณยา หวังเจริญตระกูล. (2553). “พฤติกรรมในการใช้ แรงจูงใจ และการรับรู้ปัญหาจากการใช้เว็บไซต์เครือข่ายทางสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิมา ชัยวรจินดา. (2555). “พฤติกรรมการสื่อสาร การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์.” ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต นิเทศศาสตร์และสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศุภศิลป์ กุลจิตต์เจือวงศ์. (2556). “ไลน์รูปแบบการสื่อสารบนความสร้างสรรค์ของสมาร์ตโฟน ข้อดีและข้อจำกัดของแอปพลิเคชัน.” *วารสารนักบริหาร Executive Journal*, 33(4), 46.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชิต. (2539). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สมสรรค์ กันยาหลง. (2555). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25.” หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สาริตา จันทระอำภร. (2559). “ภาวะการณ์ปัจจุบัน กับการเสริมสร้างการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของวัยรุ่น.” *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 10(1), 88.
- สาวิตรี ประไพเมือง. (2557). “การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมด้วยเทคนิคการควบคุมตนเองเพื่อส่งเสริมเจตคติทางลบต่อความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านนาजू นานาโพธิ์.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและการประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สาวิตรี ไทรเชื่อนพันธ์. (2556). “พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.” วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). **การมีการใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ**. เข้าถึงเมื่อ 12 มีนาคม 2560. เข้าถึงได้จาก <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries22.html>.
- สินี กิตติชนม์วรกุล. (2558). “พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนในจังหวัดสงขลา.” การประชุมวิชาการระดับนานาชาติด้านบริหารธุรกิจและเศรษฐศาสตร์ ครั้งที่ 2 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 16 กรกฎาคม.
- สีบพงศ์ ภาสกริมย์. (2559). “พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดไผ่ต้น.” *Royal Thai Air Force Medical Gazette*, 62(3), 11-18.
- สุจิตรา โนมะยา. (2555). “การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการควบคุมตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุธัญรัตน์ ใจจันทร์. (2553). “การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนจ่านกร้อง จังหวัดพิษณุโลก.” การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุธิดา ปรีชานนท์. (2560). “การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของเยาวชนโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลจอมบึง อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี.” เอกสารการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงวิจัย เสนอที่มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, 1 มีนาคม 2560.
- สุภาวดี เจริญวานิช. (2557). “พฤติกรรมการเล่นเกม ผลกระทบและการป้องกัน.” **วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**, 22(6), 2-9.
- เสาวภาคย์ แหลมเพชร. (2559). “พฤติกรรมแลผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนนทบุรี.” *SUTHIPARITHAT*, 30(93), 1-15.
- แสงเดือน ผ่องพุด. (2560). “สื่อสังคมออนไลน์ แนวทางการนำมาประยุกต์ใช้ (Social media : How to application).” ม.ป.ท.
- อดิสรณ์ อ้นสงคราม. (2558). “ผลกระทบจากการใช้โซเชียลมีเดียของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.” คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น.
- อติ ธนธรรมคุณ. (2556). “ปัจจัยที่มีผลต่อความเอื้อเฟื้อเพื่ออำรงรักษาวัฒนธรรมโบราณสถานมรดกโลกของนักเรียนมัธยมปลาย โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อนันท์ งามสะอาด. (ม.ป.ป.). “การพัฒนาตนเองโดยการควบคุมตนเอง (Self Control).” ความหมาย
ความสำคัญของการควบคุมตนเอง.

อมร โต้ะทอง. (2555). “พฤติกรรมและผลกระทบการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ของวัยรุ่น
ในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาคณะ
คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

อริยาภรณ์ เลิศพัฒนกิจกุล. (2554). “การศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร
เขต 1” หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

อรุณรัตน์ ศรีชูศิลป์. (2554). “พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต
คณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ.” ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
เทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อัครเดช หอเจริญ. (2553). “ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมตนเองกับพฤติกรรมการเล่นเกม
ออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.” ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อัครสรสา สถาพรจนา. (2551). “ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนจากครอบครัว บรรยากาศ
จริยธรรมในงานกับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวง
สาธารณสุข กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัมพร เบญจพลพิทักษ์. **พฤติกรรมเลียนแบบวิกฤติของความเป็นไทย**. เข้าถึงเมื่อ 7 กรกฎาคม 2560.
เข้าถึงได้จาก https://www.hiso.or.th/hiso5/healthy/news.php?names=11&news_id=498.

อาชิรญาณ์ สุทัศน์ และธีรพล เป็กเขียน. (ม.ป.ป.). “การใช้สังคมออนไลน์ที่มีผลต่อนักศึกษาปริญญาตรี.”
วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี.

อาสภา รัตนมุงเมฆา. (2559). “ทัศนคติ พฤติกรรมการเปิดรับและความพึงพอใจของผู้ชมละครซีรีส์
ช่อง GMM 25 ผ่านสื่อยูทูป.” ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิเทศศาสตร์และนวัตกรรม คณะ
นิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อุไรวรรณ วิเศษฤทธิ์. (2559). “ผลของโปรแกรมการฝึกการควบคุมตนเองที่มีต่อพฤติกรรมการติดเกม
ออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนประโคนชัยพิทยาคม จังหวัด
บุรีรัมย์.” การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติครั้งที่ 3 ก้าวสู่ทศวรรษที่ 2 บูรณา
การงานวิจัย ใช้องค์ความรู้ สู่ความยั่งยืน.

เอมิกา เหมมินทร์. (2556). “พฤติกรรมการใช้และความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่ได้รับจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาตร์มหาบัณฑิต สาขาสถิติประยุกต์ คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม
เรื่อง พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

คำอธิบาย

1. แบบสอบถามชุดนี้เป็นเครื่องมือใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา เพื่อประกอบการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ถือเป็นความลับ นักเรียนไม่ต้องลงชื่อ นามสกุลลงในแบบสอบถาม ดังนั้นขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและครบทุกข้อซึ่งคำตอบที่ได้จะไม่มีผลต่อนักเรียนแต่อย่างใด

3. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน

ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียนจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

6.1 ด้านการศึกษา

6.2 ด้านความบันเทิง

6.3 ด้านการติดต่อสื่อสาร

ผู้วิจัยขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี และผู้วิจัยขอเป็นกำลังใจให้นักเรียนประสบความสำเร็จในชีวิต

(นางสาว จันจิรา แก้วขวัญ)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาจิตวิทยาชุมชน
ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบสอบถาม

เรื่อง พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน

อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน (โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับนักเรียนเพียงข้อเดียว)

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. ระดับชั้น

 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. การพักอาศัย

 อาศัยอยู่กับพ่อหรือแม่ อาศัยอยู่หอพักกับเพื่อน อาศัยอยู่กับญาติหรือคนรู้จัก

4. ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในแต่ละเดือน

 ต่ำกว่า 3,000 บาท ตั้งแต่ 3,000 – 5000 บาท มากกว่า 5,000 บาทขึ้นไป

5. จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ (นักเรียนเคยเข้าใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้แก่

เฟซบุ๊ก, ไลน์, ทวิตเตอร์, ยูทูป หรือ อินสตราแกรม เป็นจำนวนกี่เครือข่าย)

 จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ 1 เครือข่าย จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ 2-3 เครือข่าย จำนวนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ใช้ 4-5 เครือข่าย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อให้เข้าใจแล้วตอบคำถามดังต่อไปนี้ โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นจริงเพียงข้อเดียว

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. นักเรียนมักใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์จนตึกจนไม่สามารถมาโรงเรียนได้ทันเวลา					
2. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการค้นหาข้อมูลในการทำรายงานหรืองานที่ครูมอบหมายให้ โดยการจัดสรรเวลาอย่างเหมาะสม					
3. นักเรียนมีการพิจารณาบุคคลในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น การเพิ่มเพื่อน หรือ ยอมรับเป็นเพื่อน					
4. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมโดยไม่ให้กระทบต่อการเรียน					
5. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ติดต่อหรือนัดพบกับคนที่เพิ่งรู้จักกัน					
6. นักเรียนพิจารณาข้อมูลข่าวสารที่อยู่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ก่อนที่จะทำการกดไลค์ กดแชร์ข้อมูล					
7. นักเรียนหลงเชื่อหรือคล้อยตาม คำพูดหรือคำโฆษณา จากภาพ หรือคนในเครือข่ายสังคมออนไลน์					
8. นักเรียนมักจะใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ในเวลาเรียน หรือในขณะที่ครูกำลังสอน					

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
9. เมื่อนักเรียนโพสต์หรือแสดงความคิดเห็น นักเรียนจะคำนึงถึงสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม และไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน					
10. นักเรียนให้ข้อมูลส่วนตัวกับคนที่เพิ่งรู้จัก กันบนเครือข่ายสังคมออนไลน์					
11. นักเรียนมีการตรวจสอบข้อมูลความรู้ ต่าง ๆ ที่ได้จากการค้นหาบนเครือข่าย สังคมออนไลน์ โดยการสืบค้นแหล่งที่มา ของข้อมูล					
12. นักเรียนพิจารณาไตร่ตรองข้อมูลข่าวสาร ที่จะส่งต่อผู้อื่น เพราะคำนึงถึงความ เสียหายหรือผลกระทบที่จะตามมาหาก ข้อมูลนั้นไม่เป็นความจริง					
13. นักเรียนเลือกรับข่าวสารหรือติดตาม ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับตนเอง มากกว่าข่าวสารที่มีเนื้อหารุนแรง หรือไม่ เหมาะสม					
14. นักเรียนปฏิเสธสื่อที่ไม่เหมาะสมที่ส่งไป ในที่อันตรายกับตนเอง หรือผิดกฎหมาย ที่มีอยู่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดย การไม่ติดตามข่าวสาร สืบค้นหรือค้นหา ข้อมูลเหล่านั้น					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม
ของนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อให้เข้าใจแล้วตอบคำถามดังต่อไปนี้ โดยให้นักเรียนทำ
เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นจริงเพียงข้อเดียว

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. นักเรียนเริ่มใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จากการเห็นเพื่อนใช้หรือเล่น โดยมีการคำนึงถึงความเหมาะสมในการใช้ เช่น ใช้ในการสืบค้นข้อมูลในการเรียน การทำการบ้าน เป็นต้น					
2. นักเรียนเข้าร่วมกลุ่มกิจกรรมตามเพื่อนโดยเป็นกลุ่มที่สร้างสรรค์ เช่น กลุ่มคนชอบดนตรี กลุ่มรักสัตว์ กลุ่มกีฬา กลุ่มรักศิลปะ เป็นต้น จากการติดตาม หรือเป็นเพื่อนกันบนเครือข่ายสังคมออนไลน์					
3. นักเรียนทำตามหรือเลียนแบบพฤติกรรมที่เหมาะสม (เช่น การแต่งกาย, การใช้ภาษาที่สุภาพ เป็นต้น) ตามข่าวสารที่ถูกกดไลค์ และกดแชร์ต่อ ๆ กันมาจากเพื่อนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์เดียวกัน					
4. นักเรียนหลีกเลี่ยงที่จะกระทำตามบุคคลที่เห็นในเครือข่ายสังคมออนไลน์ หรือได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีการกดไลค์ (Like) หรือถูกแชร์ (Share) ต่อ ๆ กันมาจากเพื่อน เช่น ภาพการแต่งชุดนักเรียนที่สั้นโป้ การโอ้อวดเครื่องใช้ใหม่ หรืออื่น ๆ					
5. นักเรียนมักจะทำตามบุคคลที่โด่งดังในโลกเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อหวังให้มีคนเข้ามาติดตามเยอะ ๆ โดยทำอย่างเหมาะสม (เช่น แต่ง Cover, ร้องเพลง Cover, ร่วมกลุ่มกันทำคลิปลงเฟซบุ๊ก ยูทูป เป็นต้น)					

ข้อความคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
6. เมื่อนักเรียนเห็นเพื่อนโพสต์ภาพความสำเร็จต่าง ๆ เช่น เรียนจบ ได้รับรางวัลหรือถูกชื่นชม นักเรียนเกิดความรู้สึกอยากเป็นหรือพยายามแบบนั้นบ้าง					
7. นักเรียนมักจะนำบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตที่เป็นเพื่อนกันบนเครือข่ายสังคมออนไลน์มาเป็นแบบอย่าง หรือ ไอดอล ในการใช้ชีวิต					
8. นักเรียนอยากได้สิ่งของตามเพื่อนหรือไอดอลที่เป็นของฟุ่มเฟือย (เช่น โทรศัพท์รุ่นใหม่ หรือสิ่งของราคาแพง เป็นต้น)					
9. นักเรียนพยายามเลียนแบบตัวตนของบุคคลที่เป็นไอดอลที่พบเห็นบนเครือข่ายสังคมออนไลน์					
10. นักเรียนแต่งกายตามแฟชั่นตามบ้างบุคคลที่นักเรียนติดตามอยู่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ แม้บางครั้งอาจล่อแหลมหรือโป๊บ้าง					
11. นักเรียนเลือกที่จะแต่งกายตามบุคคลที่ติดตามบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่แต่งกายเหมาะสม สวย หล่อ และไม่โป๊หรือล่อแหลม					
12. นักเรียนเลียนแบบเพื่อนหรือบุคคลบนเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม (เช่น ถ่ายทอดสด ลงคลิปเต้น ลงคลิปร้องเพลง ใช้ภาษาที่ติดกันสั้น ๆ แต่สุภาพ เป็นต้น) ตามกระแสนิยม					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อให้เข้าใจแล้วตอบคำถามดังต่อไปนี้ โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นจริงเพียงข้อเดียว

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. นักเรียนได้รับคำแนะนำในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จากพ่อแม่หรือคนในครอบครัว					
2. พ่อแม่หรือคนในครอบครัวซื้อคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต หรือโทรศัพท์มือถือให้แก่นักเรียนเพื่อใช้งาน					
3. นักเรียนได้รับเงินจากพ่อแม่หรือคนในครอบครัวเพื่อใช้จ่ายค่าบริการอินเทอร์เน็ตสำหรับใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์					
4. พ่อแม่หรือคนในครอบครัวให้คำแนะนำแก่นักเรียนเมื่อนักเรียนเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม หรือมีความรุนแรง					
5. พ่อแม่หรือคนในครอบครัวให้คำปรึกษาในเรื่องการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างไรให้เหมาะสม เช่น การจัดสรรเวลา การเลือกรับข่าวสารที่เหมาะสมกับวัย เป็นต้น					
6. นักเรียนได้รับการอบรมสั่งสอนในเรื่องการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จากพ่อแม่ หรือคนในครอบครัว					
7. นักเรียนได้รับการตักเตือนจากครอบครัว หากนักเรียนใช้คำพูดไม่เหมาะสม ก้าวร้าว หรือวิพากษ์วิจารณ์คำทอให้บุคคลอื่นเสียหายบนเครือข่ายสังคมออนไลน์					

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
8. พ่อแม่หรือคนในครอบครัวให้คำปรึกษาในเรื่องของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร มารยาททางสังคมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ร่วมกับบุคคลอื่น ๆ อย่างเหมาะสม					
9. นักเรียนได้รับการตักเตือนจากพ่อแม่หรือคนในครอบครัวหากมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่เหมาะสม เช่น ใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง ใช้คำพูดที่หยาบคาย ถ่ายทอดสด ไม่เหมาะสม ลงคลิปที่เนื้อหาไม่เหมาะสม เป็นต้น					
10. พ่อแม่หรือคนในครอบครัวกำหนดระยะเวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในแต่ละวัน					
11. พ่อแม่หรือคนในครอบครัวจะคอยตักเตือนหากนักเรียนเล่นหรือใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เกินระยะเวลาที่ตกลงกันได้					
12. พ่อแม่หรือคนในครอบครัวให้คำแนะนำและคัดกรองเนื้อหา หรือข่าวสารต่าง ๆ ที่นักเรียนติดตามหรือสนใจ					
13. พ่อแม่คอยติดตามและสังเกตพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างใกล้ชิด					
14. พ่อแม่หรือคนในครอบครัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน
ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อให้เข้าใจแล้วตอบคำถามดังต่อไปนี้ โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นจริงเพียงข้อเดียว

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. นักเรียนได้รับการอบรมสั่งสอนจากครูด้านคุณธรรม และจริยธรรมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ร่วมกับบุคคลอื่น ๆ					
2. นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เช่น การอบรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างปลอดภัยจากครู					
3. ครูให้คำแนะนำในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมแก่นักเรียน เช่น การพิจารณาข้อมูลข่าวสาร คัดกรองข้อมูล การแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นต้น					
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์รูปแบบต่าง ๆ (เฟซบุ๊ก, ทวิตเตอร์, ไลน์, ยูทูบ และอินสตราแกรม) เป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนและให้รู้จักใช้อย่างเหมาะสม					
5. ครูสั่งงานและให้นักเรียนส่งงานหรือสอบถามผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์รูปแบบต่าง ๆ					
6. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการเรียนหรือปัญหาต่าง ๆ ผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์					

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
7. ครูอบรมและให้คำแนะนำในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เช่น การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่ให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน เป็นต้น					
8. ครูให้คำปรึกษาและให้กำลังใจเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาทะเลาะกับเพื่อนร่วมห้องบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ จนไม่อยากเผชิญหน้ากันและไม่อยากมาโรงเรียน					
9. โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์นอกเวลาเรียน เช่น การค้นหาความรู้นอกตำราเรียนจากแหล่งความรู้บนเครือข่ายสังคมออนไลน์					
10. หากนักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในเวลาเรียน นักเรียนมักจะได้รับ การตัดเตือนจากครูอยู่เสมอ					
11. ครูมักจะให้นักเรียนอ้างแหล่งที่มาของ ข้อมูลที่สืบค้นจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อมาสนับสนุนความน่าเชื่อถือของข้อมูล					
12. โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เช่น มีการจัดสรรเวลาใช้งานที่เหมาะสม และไม่เกิดผลกระทบด้านการเรียน เช่น มาสาย ขาดเรียน เป็นต้น					
13. ครูนำข่าวสารข้อมูลความรู้ต่าง ๆ จากแหล่งความรู้บนเครือข่ายสังคมออนไลน์มาสอนหรือมาเล่าให้นักเรียนฟังเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ที่ทันสมัยและทันเหตุการณ์ปัจจุบัน					

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
14. ครูแนะนำให้นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างมีสติ และคำนึงถึงความปลอดภัยของตนเอง เช่น ไม่เปิดเผยข้อมูลที่ทำให้ตนเองเกิดอันตราย เป็นต้น					
15. ครูย้ำเรื่องความปลอดภัยเพื่อไม่ให้นักเรียนถูกล่อลวงจากคนในโลกเครือข่ายสังคมออนไลน์					
16. ครูสนับสนุนให้นักเรียนพูดคุยกับเพื่อนในโลกออนไลน์อย่างเหมาะสม เช่น แบ่งเวลาไม่ให้กระทบกับการเรียนหรือหน้าที่รับผิดชอบอื่น ๆ เป็นต้น					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อให้เข้าใจแล้วตอบคำถามดังต่อไปนี้ โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นจริงเพียงข้อเดียว

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
6.1 ด้านการศึกษา					
1. นักเรียนใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการศึกษาหาความรู้หรือสืบค้นข้อมูลส่งครู					
2. นักเรียนใช้การสืบค้นข้อมูลความรู้ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์นอกเหนือจากการเข้าห้องสมุดหรือการอ่านจากตำราเรียน					
4. นักเรียนสร้างแหล่งเรียนรู้ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น การสร้างเพจ หรือการสร้างกลุ่มเพื่อความสะดวกในการทำรายงานหรือทำงานร่วมกับเพื่อน เช่น ในการแชร์ข้อมูลความรู้กันภายในกลุ่ม					

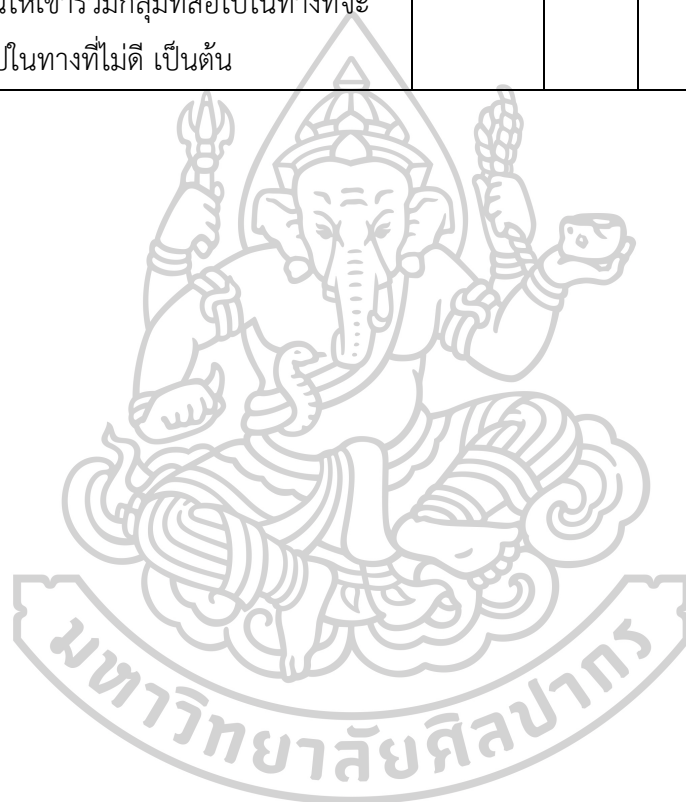
ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
6.1 ด้านการศึกษา (ต่อ)					
5. นักเรียนศึกษาวิดีโอด้านการศึกษาที่เผยแพร่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์					
6. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการส่งไฟล์งาน ส่งรายงานกลุ่มระหว่างเพื่อน					
7. นักเรียนมักจะเข้าไปสอบถามข้อสงสัยกับครู หากครูเปิดโอกาสให้เข้าไปสอบถามปัญหาหรือข้อสงสัยผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์					
8. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำรายงานหรือทำการบ้านร่วมกับเพื่อนเสมอ					
9. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือแบ่งปันข้อมูลด้านการศึกษากับเพื่อน					
10. นักเรียนเข้ากลุ่มการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์					
11. นักเรียนเลือกใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นแหล่งเรียนรู้แทนการเรียนพิเศษนอกโรงเรียน					
12. นักเรียนสร้างกลุ่มในการทำรายงานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์แทนการนัดมาทำรายงานในวันหยุด เพื่อใช้เวลาในวันหยุดกับครอบครัว					
13. สิ่งที่นักเรียนปฏิบัติในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ จะมุ่งเน้นประโยชน์เพื่อการศึกษาหาความรู้เป็นหลัก เช่น การเข้ากลุ่มวิชาการต่าง ๆ การจัดตั้งกลุ่ม การสืบค้นข้อมูลจากเครือข่ายสังคมออนไลน์					

ข้อความคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
6.1 ด้านการศึกษา (ต่อ)					
14. นักเรียนติดตามข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ โดยการเพิ่มเพื่อน ติดตาม กดไลค์ และกดแบ่งปัน เพื่อรับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์					
6.2 ด้านความบันเทิง					
1. นักเรียนเล่นเกมผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อเป็นการผ่อนคลาย					
2. นักเรียนฟังเพลง ดูหนัง หรือละครผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียดจากการเรียน					
3. นักเรียนโพสต์ภาพส่วนตัวหรือภาพกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้แก่ เฟซบุ๊ก, ไลน์, ทวิตเตอร์ และ อินสตาแกรม เพื่อแบ่งปันเรื่องราวในชีวิต					
4. นักเรียนแบ่งปันคลิปวิดีโอเพลงหรือ คลิปเต้น คลิปตลก ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิง ผ่อนคลาย					
5. นักเรียนอ่านข่าวสารหรือดูข่าวบันเทิงผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์					
6. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิงอย่างเหมาะสม โดยไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน เช่น ลงคลิปวิดีโอที่เหมาะสม ลงภาพที่ไม่ล่อแหลม เป็นต้น					
7. นักเรียนติดตามข่าวสารความบันเทิง ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อความผ่อนคลาย					
8. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น ดูหนัง ฟังเพลง ร่วมกับพ่อแม่และคนในครอบครัว เมื่อมีกิจกรรมหรือผ่อนคลายร่วมกัน					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
6.2 ด้านความบันเทิง (ต่อ)					
9. นักเรียนมีการรับส่งภาพถ่ายเพื่อแลกเปลี่ยนกันผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อแบ่งปันและชื่นชมภาพถ่าย					
10. นักเรียนมีการเข้าร่วมกลุ่มที่นักเรียนสนใจบนเครือข่ายสังคมออนไลน์					
11. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการดาวน์โหลดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความบันเทิง ได้แก่ การโหลดเพลง โหลดหนัง เพื่อเก็บไว้ฟังหรือดูเพื่อความผ่อนคลาย เป็นต้น					
6.3 ด้านการติดต่อสื่อสาร					
1. นักเรียนใช้เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ และ อินสตาแกรมในการแชทสนทนาอย่างเหมาะสม เช่น ใช้ภาษาสุภาพ มีมารยาทในการถามหรือตอบ เป็นต้น					
2. นักเรียนเขียนข้อความแสดงความคิดเห็นที่เหมาะสมบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น การใช้ภาษาที่สุภาพ เป็นต้น					
3. นักเรียนอัปเดตสถานะส่วนตัว รูปภาพบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ อย่างเหมาะสมโดยไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวที่ทำให้ตนเองเกิดอันตรายหรือเดือดร้อน					
4. นักเรียนใช้วิธีการสนทนากับเพื่อนและบุคคลอื่น ๆ โดยการวิดีโอคอลผ่านไลน์ เฟซบุ๊ก อย่างเหมาะสม เช่น พูดคุยขณะแต่งกายในชุดที่มิดชิด ใช้ภาษาสุภาพ เป็นต้น					

ข้อความคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
6.3 ด้านการติดต่อสื่อสาร (ต่อ)					
5. นักเรียนติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นประจำทุกวันโดยการจัดสรรเวลาที่เหมาะสมไม่ให้เกิดกระทบกับการเรียน					
6. นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือสื่อสารกับเพื่อนผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยภาษาที่เหมาะสม และแสดงความคิดเห็นอย่างถ่อมหน้าใจซึ่งกันและกัน					
7. นักเรียนมีการส่งสติ๊กเกอร์โต้ตอบแทนการพิมพ์ข้อความบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์, เฟซบุ๊ก และมีการเลือกสติ๊กเกอร์ที่เหมาะสมกับผู้รับ เช่น เป็นเด็ก หรือเป็นผู้ใหญ่ และเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสม					
8. หากมีการพูดคุยติดต่อสื่อสารกับคนในโลกออนไลน์ นักเรียนจะใช้เวลาในการพูดคุยไม่ให้เกิดกระทบกับการเรียนและหน้าที่รับผิดชอบอื่น ๆ					
9. นักเรียนมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารกับ เพื่อน ครู พ่อแม่ และคนในครอบครัวเมื่ออยู่ห่างกัน					
10. เมื่อมีคนแปลกหน้าหรือคนไม่รู้จักมาก่อนส่งข้อความหรือแชทมาพูดคุย นักเรียนจะพยายามหลีกเลี่ยง และไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัว					
11. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมในการพูดคุยติดต่อสื่อสารกับเพื่อนใหม่ผ่านการแชทสนทนา วิดีโอคอล บนเฟซบุ๊ก ไลน์					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
6.3 ด้านการติดต่อสื่อสาร (ต่อ)					
12. นักเรียนสร้างกลุ่มส่วนตัวเพื่อติดต่อ สื่อสาร กับเพื่อน คนในครอบครัว บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์, เฟซบุ๊ก, ทวิตเตอร์					
13. นักเรียนปฏิเสธการเข้าร่วมกลุ่มเมื่อมีคำเชิญจากเพื่อนให้เข้าร่วมกลุ่มที่ออกไปในทางที่จะชักชวนไปในทางที่ไม่ดี เป็นต้น					

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการควบคุมตนเองในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน

ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D	ค่าระดับ
1. นักเรียนมักใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์จนตึกจนไม่สามารถมาโรงเรียนได้ทันเวลา	1.81	1.021	น้อย
2. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการค้นหาข้อมูลในการทำรายงานหรืองานที่ครูมอบหมายให้ โดยการจัดสรรเวลาอย่างเหมาะสม	3.63	.962	มาก
3. นักเรียนมีการพิจารณาบุคคลในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น การเพิ่มเพื่อน หรือ ยอมรับเป็นเพื่อน	3.73	1.065	มาก
4. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมโดยไม่ให้กระทบต่อการเรียน	3.38	.985	ปานกลาง
5. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ติดต่อหรือนัดพบกับคนที่เพิ่งรู้จักกัน	2.09	1.227	น้อย
6. นักเรียนพิจารณาข้อมูลข่าวสารที่อยู่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ก่อนที่จะทำการกดไลค์ กดแชร์ข้อมูล	3.61	1.025	มาก
7. นักเรียนหลงเชื่อหรือคล้อยตาม คำพูด หรือคำโฆษณา จากภาพหรือคนในเครือข่ายสังคมออนไลน์	2.17	1.028	น้อย
8. นักเรียนมักจะใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ในเวลาเรียน หรือในขณะที่ครูกำลังสอน	2.14	1.022	น้อย
9. เมื่อนักเรียนโพสต์หรือแสดงความคิดเห็นนักเรียนจะคำนึงถึงสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมและไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	3.76	1.061	มาก
10. นักเรียนให้ข้อมูลส่วนตัวกับคนที่เพิ่งรู้จักกันบนเครือข่ายสังคมออนไลน์	1.85	1.035	น้อย
11. นักเรียนมีการตรวจสอบข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่ได้จากการค้นหาบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยการสืบค้นแหล่งที่มาของข้อมูล	3.31	.972	ปานกลาง
12. นักเรียนพิจารณาไตร่ตรองข้อมูลข่าวสารที่จะส่งต่อผู้อื่น เพราะคำนึงถึงความเสียหายหรือผลกระทบที่จะตามมาหากข้อมูลนั้นไม่เป็นความจริง	3.62	1.071	มาก

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ค่าระดับ
13. นักเรียนเลือกรับข่าวสารหรือติดตามข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับตนเองมากกว่าข่าวสารที่มีเนื้อหารุนแรง หรือไม่เหมาะสม	3.48	1.053	ปานกลาง
14. นักเรียนปฏิเสธสื่อที่ไม่เหมาะสมที่สื่อบนอินเทอร์เน็ตรายกับตนเอง หรือผิดกฎหมายที่มีอยู่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยการไม่ติดตามข่าวสาร สืบค้นหรือค้นหาข้อมูลเหล่านั้น	3.52	1.221	มาก

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลียนแบบเพื่อนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ค่าระดับ
1. นักเรียนเริ่มใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จากการเห็นเพื่อนใช้หรือเล่น โดยมีการคำนึงถึงความเหมาะสมในการใช้ เช่น ใช้ในการสืบค้นข้อมูลในการเรียนการทำงานบ้าน เป็นต้น	3.31	1.049	ปานกลาง
2. นักเรียนเข้าร่วมกลุ่มกิจกรรมตามเพื่อนโดยเป็นกลุ่มที่สร้างสรรค์ เช่น กลุ่มคนชอบดนตรี กลุ่มรักสัตว์ กลุ่มกีฬา กลุ่มรักศิลปะ เป็นต้น จากการติดตาม หรือเป็นเพื่อนกันบนเครือข่ายสังคมออนไลน์	3.32	1.014	ปานกลาง
3. นักเรียนทำตามหรือเลียนแบบพฤติกรรมที่เหมาะสม (เช่น การแต่งกาย, การใช้ภาษาที่สุภาพ เป็นต้น) ตามข่าวสารที่ดูกดไลค์ และกดแชร์ต่อ ๆ กันมาจากเพื่อนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์เดียวกัน	2.95	1.135	ปานกลาง
4. นักเรียนหลีกเลี่ยงที่จะกระทำตามบุคคลที่เห็นในเครือข่ายสังคมออนไลน์ หรือได้รับข้อมูลข่าวสารที่มีการกดไลค์ (Like) หรือถูกแชร์(Share) ต่อ ๆ กันมาจากเพื่อน เช่น ภาพการแต่งชุดนักเรียนที่สั้นไป การใช้อั้ววดเครื่องใช้ใหม่ หรืออื่น ๆ	3.24	1.341	ปานกลาง
5. นักเรียนมักจะทำตามบุคคลที่โด่งดังในโลกเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อหวังให้มีคนเข้ามาติดตามเยอะ ๆ โดยทำอย่างเหมาะสม (เช่น แต่ง Cover, ร้องเพลง Cover, ร่วมกลุ่มกันทำคลิปลงเฟซบุ๊ก ยูทูบ เป็นต้น)	2.28	1.103	น้อย

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ค่าระดับ
6. เมื่อนักเรียนเห็นเพื่อนโพสต์ภาพความสำเร็จต่าง ๆ เช่น เรียนจบ ได้รับรางวัลหรือถูกชื่นชม นักเรียนเกิดความรู้สึกอยากเป็นหรือพยายามแบบนั้นบ้าง	3.73	1.041	มาก
7. นักเรียนมักจะนำบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตที่เป็นเพื่อนกันบนเครือข่ายสังคมออนไลน์มาเป็นแบบอย่าง หรือ ไอดอล ในการใช้ชีวิต	3.48	1.058	ปานกลาง
8. นักเรียนอยากได้สิ่งของตามเพื่อนหรือไอดอลที่เป็นของฟุ่มเฟือย (เช่น โทรศัพท์รุ่นใหม่ หรือสิ่งของราคาแพง เป็นต้น)	2.20	1.005	น้อย
9. นักเรียนพยายามเลียนแบบตัวตนของบุคคลที่เป็นไอดอลที่พบเห็นบนเครือข่ายสังคมออนไลน์	2.13	1.036	น้อย
10. นักเรียนแต่งกายตามแฟชั่นตามบ้างบุคคลที่นักเรียนติดตามอยู่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์แม้บางครั้งอาจล่อแหลมหรือโป๊บ้าง	2.13	1.069	น้อย
11. นักเรียนเลือกที่จะแต่งกายตามบุคคลที่ติดตามบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่แต่งกายเหมาะสม สวย หล่อ และไม่โป๊หรือล่อแหลม	3.10	1.237	ปานกลาง
12. นักเรียนเลียนแบบเพื่อนหรือบุคคลบนเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม (เช่น ถ่ายทอดสดลงคลิปเต้น ลงคลิปร้องเพลง ใช้ภาษาที่ฮิตกันสั้น ๆ แต่สุภาพ เป็นต้น) ตามกระแสนิยม	2.44	1.167	น้อย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ค่าระดับ
1. นักเรียนได้รับคำแนะนำในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จากพ่อแม่ หรือคนในครอบครัว	3.22	1.171	ปานกลาง
2. พ่อแม่หรือคนในครอบครัวซื้อคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต หรือ โทรศัพท์มือถือให้แก่นักเรียนเพื่อใช้งาน	3.48	1.048	ปานกลาง
3. นักเรียนได้รับเงินจากพ่อแม่หรือคนในครอบครัวเพื่อใช้จ่ายค่าบริการอินเทอร์เน็ตสำหรับใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์	2.90	1.161	ปานกลาง

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ค่าระดับ
4. พ่อแม่หรือคนในครอบครัวให้คำแนะนำแก่นักเรียนเมื่อนักเรียน เข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม หรือมี ความรุนแรง	3.28	1.161	ปานกลาง
5. พ่อแม่หรือคนในครอบครัวให้คำปรึกษาในเรื่อง การใช้เครือข่าย สังคมออนไลน์อย่างไรให้เหมาะสม เช่น การจัดสรรเวลา การเลือกรับข่าวสารที่เหมาะสมกับวัย เป็นต้น	3.62	1.054	มาก
6. นักเรียนได้รับการอบรมสั่งสอนในเรื่องการใช้เครือข่ายสังคม ออนไลน์จากพ่อแม่ หรือคนในครอบครัว	3.57	1.125	มาก
7. นักเรียนได้รับการตักเตือนจากครอบครัวหากนักเรียนใช้คำพูด ไม่เหมาะสม ก้าวร้าว หรือวิพากษ์วิจารณ์ ด่าทอให้บุคคลอื่น เสียหายบนเครือข่ายสังคมออนไลน์	3.57	1.176	มาก
8. พ่อแม่หรือคนในครอบครัวให้คำปรึกษาในเรื่องของภาษาที่ใช้ใน การสื่อสาร มารยาททางสังคมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ร่วมกับบุคคลอื่น ๆ อย่างเหมาะสม	3.54	1.096	มาก
9. นักเรียนได้รับการตักเตือนจากพ่อแม่หรือคนในครอบครัวหากมี การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่เหมาะสม เช่น ใช้ภาษาที่ไม่ ถูกต้อง ใช้คำพูดที่หยาบคาย ถ่ายทอดสด ไม่เหมาะสม ลงคลิป ที่เนื้อหาไม่เหมาะสม เป็นต้น	3.45	1.205	ปานกลาง
10. พ่อแม่หรือคนในครอบครัวกำหนดระยะเวลาในการใช้ เครือข่ายสังคมออนไลน์ในแต่ละวัน	2.79	1.114	ปานกลาง
11. พ่อแม่หรือคนในครอบครัวจะคอยตักเตือนหากนักเรียนเล่น หรือใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เกินระยะเวลาที่ตกลงกันไว้	3.18	1.211	ปานกลาง
12. พ่อแม่หรือคนในครอบครัวให้คำแนะนำและคัดกรองเนื้อหา หรือข่าวสารต่าง ๆ ที่นักเรียนติดตามหรือสนใจ	3.15	1.091	ปานกลาง
13. พ่อแม่คอยติดตามและสังเกตพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคม ออนไลน์อย่างใกล้ชิด	3.03	1.093	ปานกลาง
14. พ่อแม่หรือคนในครอบครัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ เครือข่ายสังคมออนไลน์	3.44	1.098	ปานกลาง

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากโรงเรียนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน

ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D	ค่าระดับ
1. นักเรียนได้รับการอบรมสั่งสอนจากครูด้านคุณธรรม และ จริยธรรมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ร่วมกับบุคคลอื่น ๆ	3.44	1.064	ปานกลาง
2. นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เช่น การอบรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างปลอดภัยจากครู	3.31	1.020	ปานกลาง
3. ครูให้คำแนะนำในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมแก่นักเรียน เช่น การพิจารณาข้อมูลข่าวสาร คัดกรองข้อมูล การแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นต้น	3.46	1.045	ปานกลาง
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์รูปแบบต่าง ๆ (เฟซบุ๊ก, ทวิตเตอร์, ไลน์, ยูทูป และอินสตราแกรม) เป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนและให้รู้จักใช้อย่างเหมาะสม	3.37	1.096	ปานกลาง
5. ครูสั่งงานและให้นักเรียนส่งงานหรือสอบถามผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์รูปแบบต่าง ๆ	3.56	1.016	มาก
6. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้หรือปัญหาต่าง ๆ ผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์	3.07	1.031	ปานกลาง
7. ครูอบรมและให้คำแนะนำในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เช่น การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ไม่ให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน เป็นต้น	3.32	.956	ปานกลาง
8. ครูให้คำปรึกษาและให้กำลังใจเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาทะเลาะกับเพื่อนร่วมห้องบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ จนไม่อยากเผชิญหน้ากันและไม่อยาก มาโรงเรียน	3.14	1.025	ปานกลาง
9. โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์นอกเวลาเรียน เช่น การค้นหาความรู้นอกตำราเรียนจากแหล่งความรู้บนเครือข่ายสังคมออนไลน์	3.42	1.052	ปานกลาง
10. หากนักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในเวลาเรียน นักเรียน มักจะได้รับการตักเตือนจากครูอยู่เสมอ	3.43	1.139	ปานกลาง

ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D	ค่าระดับ
11. ครูมักจะให้นักเรียนอ้างแหล่งที่มาของข้อมูลที่สืบค้นจากเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อมาสนับสนุนความน่าเชื่อถือของข้อมูล	3.65	1.055	มาก
12. โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม เช่น มีการจัดสรรเวลาใช้งานที่เหมาะสม และไม่เกิดผลกระทบต่อการเรียน เช่น มาสาย ขาดเรียน เป็นต้น	3.35	1.084	ปานกลาง
13. ครูนำข่าวสารข้อมูลความรู้ต่าง ๆ จากแหล่งความรู้บนเครือข่ายสังคมออนไลน์มาสอนหรือมาเล่าให้นักเรียนฟังเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ที่ทันสมัยและทันเหตุการณ์ปัจจุบัน	3.42	.996	ปานกลาง
14. ครูแนะนำให้นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างมีสติและคำนึงถึงความปลอดภัยของตนเอง เช่น ไม่เปิดเผยข้อมูลที่使自己ตนเองเกิดอันตราย เป็นต้น	3.58	.961	มาก
15. ครูย้ำเรื่องความปลอดภัยเพื่อไม่ให้นักเรียนถูกล่อลวงจากคนในโลกเครือข่ายสังคมออนไลน์	3.60	1.039	มาก
16. ครูสนับสนุนให้นักเรียนพูดคุยกับเพื่อนในโลกออนไลน์อย่างเหมาะสม เช่น แบ่งเวลาไม่ให้เกิดกระทบกับการเรียน หรือหน้าที่รับผิดชอบอื่น ๆ เป็นต้น	3.23	1.103	ปานกลาง

ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมของนักเรียน

ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D	ค่าระดับ
6.1 ด้านการศึกษา			
1. นักเรียนใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการศึกษาหาความรู้หรือสืบค้นข้อมูลส่งครู	3.68	1.058	มาก
2. นักเรียนใช้การสืบค้นข้อมูลความรู้ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์นอกเหนือจากการเข้าห้องสมุดหรือการอ่านจากตำราเรียน	3.63	1.017	มาก
3. นักเรียนโพสต์บทความหรือความรู้ต่าง ๆ ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนกับเพื่อนหรือคนที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ร่วมกัน	3.15	1.048	ปานกลาง

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ค่าระดับ
6.1 ด้านการศึกษา (ต่อ)			
4. นักเรียนสร้างแหล่งเรียนรู้ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น การสร้างเพจ หรือการสร้างกลุ่มเพื่อความสะดวกในการทำ รายงานหรือทำงานร่วมกับเพื่อน เช่น ในการแชร์ข้อมูลความรู้กันภายในกลุ่ม	3.03	1.183	ปานกลาง
5. นักเรียนศึกษาวิดีโอด้านการศึกษาที่เผยแพร่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์	3.38	1.137	ปานกลาง
6. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการส่งไฟล์งาน ส่งรายงานกลุ่มระหว่างเพื่อน	3.68	1.004	มาก
7. นักเรียนมักจะเข้าไปสอบถามข้อสงสัยกับครู หากครูเปิดโอกาสให้เข้าไปสอบถามปัญหา หรือข้อสงสัยผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์	3.25	1.054	ปานกลาง
8. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการทำรายงานหรือทำการบ้านร่วมกับเพื่อนเสมอ	3.65	.988	มาก
9. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือแบ่งปันข้อมูลด้านการศึกษากับเพื่อน	3.65	1.045	มาก
10. นักเรียนเข้ากลุ่มการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์	3.37	1.002	ปานกลาง
11. นักเรียนเลือกใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นแหล่งเรียนรู้แทนการเรียนพิเศษนอกโรงเรียน	3.34	1.110	ปานกลาง
12. นักเรียนสร้างกลุ่มในการทำรายงานบนเครือข่ายสังคมออนไลน์แทนการนัดมาทำรายงานในวันหยุด เพื่อใช้เวลาในวันหยุดกับครอบครัว	3.45	1.045	ปานกลาง
13. สิ่งที่นักเรียนปฏิบัติในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ จะมุ่งเน้นประโยชน์เพื่อการศึกษาหาความรู้เป็นหลัก เช่น การเข้ากลุ่มวิชาการต่าง ๆ การจัดตั้งกลุ่มการสืบค้นข้อมูลจากเครือข่ายสังคมออนไลน์	3.44	.955	ปานกลาง
6.2 ด้านความบันเทิง			
1. นักเรียนเล่นเกมผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเป็นการผ่อนคลาย	3.33	1.191	ปานกลาง

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ค่าระดับ
6.2 ด้านความบันเทิง (ต่อ)			
2. นักเรียนฟังเพลง ดูหนัง หรือละครผ่านทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเครียดจากการเรียน	3.86	1.041	มาก
3. นักเรียนโพสต์ภาพส่วนตัวหรือภาพกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้แก่ เฟซบุ๊ก, ไลน์, ทวิตเตอร์ และ อินสตาแกรม เพื่อแบ่งปันเรื่องราวในชีวิต	3.33	1.125	ปานกลาง
4. นักเรียนแบ่งปันคลิปวิดีโอเพลงหรือ คลิปเต้น คลิปตลก ลงบนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิง ผ่อนคลาย	3.02	1.199	ปานกลาง
5. นักเรียนอ่านข่าวสารหรือดูข่าวบันเทิงผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์	3.50	.973	มาก
6. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อความบันเทิงอย่างเหมาะสม โดยไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน เช่น ลงคลิปวิดีโอที่เหมาะสม ลงภาพที่ไม่ล่อแหลม เป็นต้น	3.60	1.102	มาก
7. นักเรียนติดตามข่าวสารความบันเทิง ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อความผ่อนคลาย	3.59	1.086	มาก
8. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น ดูหนัง ฟังเพลง ร่วมกับพ่อแม่และคนในครอบครัวเมื่อมีกิจกรรมหรือผ่อนคลายร่วมกัน	3.60	1.086	มาก
9. นักเรียนมีการรับส่งภาพถ่ายเพื่อแลกเปลี่ยนกันผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อแบ่งปันและชื่นชมภาพถ่าย	3.35	1.138	ปานกลาง
10. นักเรียนมีการเข้าร่วมกลุ่มที่นักเรียนสนใจ บนเครือข่ายสังคมออนไลน์	3.47	1.077	ปานกลาง
11. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการดาวน์โหลดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความบันเทิง ได้แก่ การโหลดเพลง โหลดหนัง เพื่อเก็บไว้ฟังหรือดูเพื่อความผ่อนคลาย เป็นต้น	3.26	1.083	ปานกลาง
6.3 ด้านการติดต่อสื่อสาร			
1. นักเรียนใช้เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ และอินสตาแกรมในการแชทสนทนาอย่างเหมาะสม เช่น ใช้ภาษาสุภาพ มีมารยาทในการถามหรือตอบ เป็นต้น	3.54	1.009	มาก

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ค่าระดับ
6.3 ด้านการติดต่อสื่อสาร (ต่อ)			
2. นักเรียนเขียนข้อความแสดงความคิดเห็นที่เหมาะสมบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น การใช้ภาษาที่สุภาพ เป็นต้น	3.55	.980	มาก
3. นักเรียนอัปเดตสถานะส่วนตัว รูปภาพบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ อย่างเหมาะสมโดยไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวที่ทำให้ตนเองเกิดอันตรายหรือเดือดร้อน	3.41	1.209	ปานกลาง
4. นักเรียนใช้วิธีการสนทนากับเพื่อนและบุคคลอื่น ๆ โดยการวิดีโอคอลผ่านไลน์ เฟซบุ๊ก อย่างเหมาะสม เช่น พุดคุยขณะแต่งกายในชุดที่มีดชิติ ใช้ภาษาสุภาพ เป็นต้น	3.45	1.059	ปานกลาง
5. นักเรียนติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นประจำทุกวันโดยการจัดสรรเวลาที่เหมาะสมไม่ให้เกิดกระทบกับการเรียน	3.53	1.007	มาก
6. นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือสื่อสารกับเพื่อนผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยภาษาที่เหมาะสม และแสดงความคิดเห็นอย่างถ่อมมน้ำใจซึ่งกันและกัน	3.54	.975	มาก
7. นักเรียนมีการส่งสติ๊กเกอร์โต้ตอบแทนการพิมพ์ข้อความบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์, เฟซบุ๊ก และมีการเลือกสติ๊กเกอร์ที่เหมาะสมกับผู้รับ เช่น เป็นเด็ก หรือเป็นผู้ใหญ่ และเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสม	3.45	1.087	ปานกลาง
8. หากมีการพุดคุยติดต่อสื่อสารกับคนในโลกออนไลน์ นักเรียนจะใช้เวลาในการพุดคุยไม่ให้เกิดกระทบกับการเรียนและหน้าที่รับผิดชอบอื่น ๆ	3.54	1.017	มาก
9. นักเรียนมีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารกับเพื่อน ครู พ่อแม่ และคนในครอบครัวเมื่ออยู่ห่างกัน	3.68	1.046	มาก
10. เมื่อมีคนแปลกหน้าหรือคนไม่รู้จักมาก่อนส่งข้อความหรือแชทมาพุดคุย นักเรียนจะพยายามหลีกเลี่ยง และไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัว	3.76	1.164	มาก
11. นักเรียนใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการพุดคุยติดต่อสื่อสารกับเพื่อนใหม่ผ่านการแชทสนทนา วิดีโอคอลบนเฟซบุ๊ก ไลน์ อย่างเหมาะสม	3.41	1.110	ปานกลาง

ข้อความ	\bar{X}	S.D	ค่าระดับ
6.3 ด้านการติดต่อสื่อสาร (ต่อ)			
12. นักเรียนสร้างกลุ่มส่วนตัวเพื่อติดต่อ สื่อสารกับเพื่อน คนในครอบครัว บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์, เฟซบุ๊ก, ทวิตเตอร์	3.67	1.078	มาก
13. นักเรียนปฏิเสธการเข้าร่วมกลุ่มเมื่อมีคำเชิญจากเพื่อนให้เข้า ร่วมกลุ่มที่สื่อไปในทางที่จะชักชวนไปในทางที่ไม่ดี เป็นต้น	3.57	1.302	มาก

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	จันจิรา แก้วขวัญ
วัน เดือน ปี เกิด	5 กุมภาพันธ์ 2534
สถานที่เกิด	สงขลา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2557 สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาสถิติ มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2561 สำเร็จปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	2 ม.9 ต.ท่าประดู่ อ.นาทวี จ.สงขลา 90160

